

Budget 2023

För ett bra

och tryggt

Göteborg

- genom hela livet.

“Göteborg ska icke känna till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. I vårt Göteborg ska likhet, omtanke, samarbete och hjälpsamhet råda. Det får vara slut på slöseriet och de låga förväntningarnas rasism.”

Jörgen Fogelklou Gruppledare (SD)

SD budget 2023

**För ett tryggt Göteborg
- genom hela livet.**

Innehåll

Förord.....	6
Styrning, ledning, ekonomi.....	8
Invandring.....	12
Ett Tryggt Göteborg.....	19
Kommunstyrelsen.....	22
Arkivnämnden.....	25
Göteborgs stadsbyggnadsnämnd	27
Göteborgs exploateringsnämnd	31
Göteborgs förskolenämnd.....	33
Göteborgs grundskolenämnd.....	37
Idrotts- och föreningsnämnden.....	45
Inköp och upphandlingsnämnden.....	47
Kretslopp- och vattennämnden.....	51
Kulturnämnden.....	54
Göteborg stadsfastighetsnämnd.....	59
Miljö- och klimatnämnden.....	61
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	64
Nämnden för funktionsstöd.....	67
Nämnden för Intraservice.....	71
Nämnden för demokrati och medborgarservice	74
Göteborgs stadsmiljönämnd	78
Socialnämnder.....	83
Utbildningsnämnden.....	91

Valnämnden.....	94
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd.....	95
Överförmyndarnämnden.....	99
Göteborgs stadshus AB.....	101
Stadsrevisionen.....	105
Våra besparingar.....	106
Vad vi inte prioriterar	107
Ekonomisk sammanställning 2023-2025.....	108

Välfärden först.

Göteborg och Sverige befinner sig nu i en begynnande lågkonjunktur med hög inflation och stigande priser på både energi, livsmedel och råvarupriser. Vi riskerar allt fler hushåll med en lägre disponibel inkomst. Winter is coming.

Det är vid dessa tider som ledorden: ansvarstagande samt social- och ekonomisk hållbarhet ska stå i centrum. Reella problem kräver reella lösningar. Det är här Sverigedemokraterna kommer in i bilden. Med detta budgetförslag stärker vi välfärdsverksamheterna, samtidigt som vi begränsar politiska utsvävningar som inte är en del av kommunens kärnverksamhet.

Med Sverigedemokraterna ska göteborgarna vara trygga med att välfärden kommer i första hand.

Vi är ett socialkonservativt parti, vilket innebär att vi anser att alla som är berättigade ska få en god levnadsstandard – bland annat genom en förhöjd nivå i omsorgen av våra äldre. Detta nyanseras genom våra prioriteringar på kommunens kärnverksamheter. Vi förespråkar, budgeterar och verkar för en stark svensk välfärdspolitik, men betonar samtidigt att skattekollektivets resurser är begränsade. Det måste med andra ord finnas en balans mellan skatteuttag och kommunal verksamhet.

Skattekollektivets resurser ska hanteras varsamt och med respekt. Alla våra nämnder och bolag måste börja ställa sig frågan inför varje nytt ekonomisk åtagande, "Tillhör det här kommunens kärnverksamhet"?

Är man mitt i livet ska man inte förvänta sig att skattemedlen ska slösas bort på oprioriterade ändamål för ens eget höga nöjes skull. När man är mitt i livet ska man solidariskt bidra till att våra unga, äldre och sjuka får den välfärd de har behov utav. Våra skattemedel ska varken bekosta kamelfarmer, rätten till tolk livet ut eller livstidslånga konstnärslöner. Det måste vara ett slut på att någon annan alltid ska betala för det man vill ha.

Vidare stärker vi barnens möjlighet till en trygg uppväxt och en förskola med fler vuxna runt sig som kan stimulera lärandet, inspirera, stötta och trösta vid behov. Vi satsar fortsatt för att minska barngrupperna, där Sverigedemokraternas mål är en övre gräns om fem barn per anställd. Göteborgs unga ska gå ut grundskolan med godkända betyg, allt annat är ett misslyckande. En stabil väg till vidareutbildning och fasta ramar i form av närvarande och ansvarstagande föräldrar kommer alltid vara det i särklass bästa vaccinet mot att unga människor hamnar i kriminalitet.

Gängkriminaliteten i Göteborg är omfattande, kriminella nätverk växer stadigt och narkotikan är en av de primära inkomstkällorna. Vi har inte varit naiva, vi har sett detta komma. Det finns ingen viktigare uppgift för oss Sverigedemokrater än att kunna ta tillbaka det demokratiska rummet, att krossa den organiserade brottsligheten och den groende islamismen som till och med finner vägar in i samhället via barn och skola.

Vi vågar sätta stopp för klanstyren och de territoriella nätverkens tillväxt. Inget är viktigare för oss än att ta tillbaka tryggheten på Göteborgs gator och torg. Det kommer ta tid och vi måste göra det tillsammans med er.

Det är nämligen min fasta övertygelse att majoriteten av göteborgare, oavsett bakgrund är skötsamma, hederliga medborgare som försöker få sin vardag att gå ihop. Vi ser att vi fortsatt behöver stärka vår gemensamma identitet för att öka den sociala tilliten. Därför kan vi inte ge fritt spelrum åt segregering, sedvänjor, hedersvåld, slöjor på barn, påskuppror, böneutrop på arabiska eller separata badtider för kvinnor och män.

Vi måste göra allt vi kan på kommunal nivå för att grovt kriminella inte ska slita sönder vårt samhälle och ta över i våra bostadsområden. Vi är trots allt glada över att andra partier tagit sitt förnuft till fånga och ställt sig bakom våra förslag sedan decennier om förstärkt kameraövervakning och kommunala ordningsvakter.

I mitt Göteborg är polis och räddningstjänst yttersta garant för vår trygghet. Dessa vardagshjältar ska så långt det är möjligt backas upp av kommunal verksamhet då de är våra vänner. I mitt Göteborg firar man inte påsk genom att kasta sten på sina vänner.

I mitt Göteborg kommer alla poliser hem igen när arbetspassen är över.

Jörgen Fogelklou

Ledande oppositionsråd kommunstyrelsen
Sverigedemokraterna Göteborg

Styrning, ledning, ekonomi

“Sverigedemokraternas målsättning med den ekonomiska politiken är att skapa bästa möjliga förutsättningar för återskapandet och upprätthållandet av det svenska folkhemmet.”

Göteborgs Stad och stadens ekonomi har påverkats tydligt av förändringarna i den globala världsekonomin under 2022 liksom även de ekonomiska prognoserna för de närmast kommande åren. Detta till det sämre.

Senaste åren, fram till första halvan av 2022 har ekonomiskt varit positiva för Göteborgs kommuns egen ekonomi. Detta som resultatet av stora realisationsvinster, betydande statliga bidrag under Corona-pandemin parallellt med betydligt lägre kostnader under samma tidsperiod. I mitten av 2022 inträffade sedan den stora förändringen i ekonomin och framtidsutsikterna.

Det är för närvarande främst 2 stora poster som är mycket kostnadsdrivande. För det första den globalt rådande höga inflationstakten vilken slår mot staden genom högre kostnader på varor och tjänster som köps in. Det följer således med den rådande trenden i samhället med stora kostnadsökningar.

Den andra för närvarande stora kostnadsdrivande posten är det nya undertecknade nationella pensionsavtalet för kommunanställda. Initialt i våras beräknades pensionskostnaderna för Göteborgs kommun öka från ursprungliga drygt 2 miljarder till cirka 3 miljarder årligen. Vid nästa uppdaterade beräkning inför hösten, då inkluderat den kraftiga inflationen och höjningen av prisbeloppet beräknas kostnaderna nu öka från ursprungliga drygt 2 miljarder till cirka 3,5 miljarder kronor årligen från och med 2023. Sammantaget en mycket stor kostnadsökning för Göteborgs kommun.

För Sverigedemokraterna är det viktigt att Göteborgs Stad upprätthåller en sund ekonomi över tid. Det innebär konkret inga överdrivna stora excesser och utsvävningar under goda år och måttfulla till lägre satsningar under sämre år. 2023 är inget undantag och för Göteborgs Stad gäller det att ”hålla hårt i plånboken” och inte tillåta att kostnader drar i väg okontrollerat. Det gäller lite förenklat att för stunden övervintra de kommande sämre ekonomiska tiderna tills det vänder.

Parallellt med detta fortsätter även den pågående befolkningsförändringen inom Göteborgs kommun. Stadsledningskontoret har inför det årliga budgetarbetet under flera år flaggat för att det pågår en utflyttning av nettoskattebetalare från Göteborgs kommun till främst grannkommunerna runt om. Utflyttningstakten har sakta med säkert vuxit sig allt kraftigare genom åren. Parallellt har inflyttningen till Göteborg i huvudsak bestått av 3 grupper: studenter, äldre samt nyanlända invandrare. Sammantaget har dessa grupper en betydligt lägre skattekraft och innebär i flera fall tydligt ökade kostnader för kommunen. Stadsledningskontoret har varnat för att detta sätter en tydlig press på Göteborgs kommuns ekonomi och innebär allt större svårigheter att framöver finansiera kommunens åtaganden. En skattehöjning för att klara finanserna riskerar att förvärra situationen genom än mer omfattande utflyttning. Det är därför ett måste att vända

utveckling i fråga om utflyttningen av nettoskattebetalare, ha en strikt budgetdisciplin kombinerat med att stoppa alla verkningsslösa aktiviteter och kostsamma prestigeprojekt inom kommunen.

Det sagt kring den ekonomiska prognosen de kommande åren, så finns det vissa mindre satsningar Sverigedemokraterna väljer att ta med i årets budgetförslag. Det handlar om ett extra anslag för bättre mat till äldre inom äldreomsorgen och till våra yngre via skolmaten. Det handlar om en satsning på att höja löner för de allra lägst avlönade. Det handlar om att en extra satsning på de funktionshindrade i samhället.

Helt enkelt på de minsta, de äldsta och de svagare i samhället. Att vara sparsam, hålla i pengarna och genomföra specifika satsningar på samhällets utsatta, även i sämre ekonomiska tider, det är riktigt Sverigedemokratisk politik.

Eget kapital.

Visionen ska vara god ekonomisk hushållning. Göteborgs Stad ska behålla en styrka i ekonomin så att den kännetecknas av långsiktighet och uthållighet. Det egna kapitalet ska inflationsskyddas under konjunkturcykeln så att det inte urholkas. Soliditeten, som är andelen eget kapital i relation till tillgångarna, ska inte sjunka jämfört med nuvarande nivå. Resultatnivån ska vara långsiktigt hållbar i förhållande till de stora investeringar som staden står inför.

Resultatutjämningsreserven (RUR)

Vi anser att Göteborgs RUR bör vara knuten till Göteborgs ekonomi. Inte till hur ekonomin för tillfället ser ut i övriga Sverige. Vi kan idag inte använda oss av RUR om det går dåligt för Göteborgs ekonomi, men bra för Sveriges övriga kommuner. Det här vill vi ändra på. Övriga partier har sagt nej till Sverigedemokraternas förslag i fullmäktige. Verksamhetsidén ska vara att dagens kommuninvånare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop eller skjuta upp betalningen till framtida generationer. Vi rör inte RUR i årets budget utan ser den som en reserv inför än bistrare tider.

Varje förslösd skattekrone är stöld från folket.

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti. Vi anser att de offentliga skall vara en garant om civilsamhället fallerar. Vi förespråkar, budgeterar och verkar för en stark välfärdspolitik. Vi betonar samtidigt att skattekollektivets resurser är begränsade. Det måste med andra ord finnas en balans mellan skatteuttag och kommunal verksamhet. Skattekollektivets resurser ska hanteras varsamt och med respekt.

Sverigedemokraterna vill som enda parti att stadens nämnder och bolag årligen ska redovisa de lagstadgade kostnader som staten har ålagt vår kommun. Dels för att våra invånare ska se vad pengarna går till, dels för att underlätta för olika politiska prioriteringar. Genom att prioritera om och prioritera rätt, är vi övertygade om att det går att få en mer effektiv välfärd till en lägre kostnad. En skattehöjning är för oss idag helt uteslutet.

Är man mitt i livet ska man inte förvänta sig att skattemedlen ska slösas bort på prioriterade ändamål för ens eget höga nöjes skull. När man är mitt i livet ska man bidra till att våra unga, äldre och sjuka får den välfärd de har behov utav. Våra skattemedel ska inte bekosta kamelfarmer eller livstidslånga konstnärslöner. Det måste vara ett slut på att någon annan alltid ska betala för det man vill ha. Stadens ekonomi är mycket osäker. Göteborg måste återgå till att fokusera på våra kärnverksamheter. Vård, skola och omsorg. Om inte detta görs kommer kraftiga skattehöjningar som följd. Något SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) har varnat för.

Ökad invandring av nyanlända - ökade kostnader

Övriga partier har de senaste åren röstat för att öka antalet nyanlända som Göteborg ska ta emot. Vi har som enda parti konsekvent motsatt oss detta. Detta är en ekonomisk börda Göteborg inte kan ta på sig.

Sverigedemokraterna förordar i stället att fokusera på kommunens kärnverksamheter och skära ner på utgifter som inte innefattar kärnuppdragen: trygghet, skola och omsorg. Tyvärr fortsätter nuvarande styre i samma gamla hjulspår. Trots högljudd retorik om att fokusera på kärnverksamheten visar deras nuvarande prioriteringar inte på det.

Nämnder och bolag.

Alla nämnder och bolag måste ta arbetet med att göra Göteborg tryggt igen på fullaste allvar. Göteborgs Stads nämnder och bolag ska vara till gagn för kommuninvånarna och inte bara vara vinstdrivande enheter. Bolagens överskott ska användas till framtida investeringar, eller till att sänka avgifter och taxor. Göteborgs kommun ska bedriva en ändamålsenlig verksamhet med lägsta möjliga ekonomiska insats. Stadens nämnder och bolag bör också mer aktivt arbeta med att ta fram möjligheter till effektiviseringar, bättre finansieringslösningar och frigörelse av resurser.

Verksamheterna bör också samverka när investeringar görs för att åstadkomma bästa möjliga effektivitet och måluppfyllelse. I den tidsmässiga planeringen av investeringarna ska nämnderna och bolagen i möjligaste mån beakta konjunkurläget och den rådande prisbilden för att undvika ökade kostnader. Varje nämnd och bolag måste ställa sig frågan inför varje ekonomiska åtagande: **Tillhör det här kommunens kärnuppdrag?**

Nollbasbudget

Varje nämnd bör arbeta efter en så kallad nollbasbudget, där nämnden varje år äskar krona för krona för de kostnader den har. På detta vis ser nämnden vilka kostnader den har och blivit ålagd, år för år. Idag kan kostnader vila på äldre beslut som nämnden inte längre har kostnadstäckning för. Nämnderna bör också specificera vilka lagstadgade kostnader de har. Genom en nollbasbudget blir också ekonomin mer transparent för våra medborgare.

Budgetarbetet

Alla kommuner har 10 lagstadgade skyldigheter och dessa är samma för alla kommuner i landet. Sverigedemokraterna i Göteborg har drivit och kommer fortsätta driva frågan om att materialet till det årliga partipolitiska budgetarbetet ska utgå från ett nollbasbudgetmaterial där kostnaden för lägsta lagstadgade nivå tydligt anges för varje

verksamhet. Inte för att vi har någon avsikt eller önskan att lägga oss där, utan för att tydliggöra vilket ekonomiskt utrymme (utöver minimivån) som årligen finns för prioriteringar.

Alla partier kommer helt naturligt att vilja göra olika politiska prioriteringar och satsningar, men alla partier måste i sitt budgetarbete ta hänsyn till vad minimikostnaden för Göteborgs kommuns lagstadgade skyldigheter uppgår till. Sverigedemokraterna anser det självklart att information om detta skall ingå i det årliga budgetmaterialet.

Nämnder och bolag ska arbeta för att motverka utanförskapsområden.

Sverigedemokraternas program tar fasta på, och ger konkreta förslag och lösningar på hur kommunen, utifrån kommunallagen och kommunens struktur (nämnder och bolag) kan jobba för att öka sammanhållningen i utanförskapsområden. Målet är att långsiktigt bli av med dessa. Detta blir möjligt först när kommunen tar ett helhetsgrepp och tar sig an problematiken från flera håll samtidigt. Detta arbete måste genomsyra hela kommunens organisation och arbetssätt.

Kommunal skattesats.

Skattesatsen föreslås till 21,12 kronor vilket innebär en oförändrad skattesats jämfört med föregående år.

Våra prioriterade mål

Fokus på kommunens kärnuppdrag.

Trygghetsarbetet ska genomsyra alla stadens nämnder och bolag.

Nolltolerens mot så kallad tystnadskultur.

Motverka otillbörlig påverkan.

Göteborgs Stad bör under varje konjunkturcykel ha ett överskottsmål och främst prioritera kärnverksamheterna: vård, omsorg och skola.

Privata alternativ ska tillåtas konkurrera inom lämpliga verksamhetsområden.

Bolag och nämnder ska rapportera sina lagstadgade kostnader.

Kommunens årliga budgetarbete skall utgå från ett material baserat på en kommunövergripande nollbasbudget.

Knyta resultatutjämningsreserven (RUR) till Göteborgs ekonomi.

Nämnder skall arbeta fram nollbasbudgetar.

Anta nya förenklade styrande dokument.

Invandring

Statens ersättningar till kommunerna för invandringsrelaterade kostnader har länge varit kraftigt underdimensionerade. Sveriges kommuner har därför tvingats ta ett orimligt tungt ansvar för statens misslyckade invandrings- och integrationspolitik, vilket fått en negativ inverkan på välfärden. På senare år har trycket ökat ytterligare i takt med att massinvandringen slagit nya rekord. Flera kommuner har varnat för att de är på väg mot en sämre ekonomi. Göteborg är tyvärr inget undantag.

Övriga partier vill fortfarande öka antalet nyanlända till Göteborg.

Varje år har Göteborgs stad möjlighet att uttala sig om antalet nyanlända som av länsstyrelsen blivit föreslagna till kommunplacering i Göteborg. Sverigedemokraterna är det enda parti som år efter år konsekvent motsäger sig detta tal. Vi vill få ner detta tal till noll. Övriga partier ställer sig dock alltid bakom länsstyrelsens förslag om en ökning.

Trots att antalet göteborgare som anser att migrationen måste minska, nu är tio gånger fler än de som anser att den bör öka, så fortsätter invandringen till Göteborg att ligga på alldeles för höga nivåer. Övriga partier i Göteborg har istället år efter år röstat för att öka den. Det är varken snällt eller hållbart. Nu krävs politiskt ansvar och ryggrad för att ta de svåra och obekväma beslut som är nödvändiga. Om trycket på våra utanförskapsområden aldrig lättar, utan tvärtom hela tiden ökar, hur ska vi då få en realistisk chans att rulla tillbaka den allt svårare segregationen?

Anpassning framför integration.

Till att börja med måste vi frigöra oss från de påhittade konflikter som man lurat i oss. Konflikten i det svenska samhället idag handlar inte om hudfärg, om kön, om sexuell läggning eller om klass. Konfliktlinjen går inte heller mellan de som är födda i landet och de som inte är det. Den verkliga konflikten står mellan det konstruktiva och det destruktiva. Mellan den som är beredd att anstränga sig, bidra och göra en insats för vår stad och vårt land, och den som inte är det. Mellan den som väljer att bygga bilar och den som väljer att bränna dem. Mellan de som fyller våra barn med kunskap och självrespekt och de som fyller dem med droger och självömkan. Kort sagt, mellan de som stärker vår stad och de som förstör den.

Det är Sverigedemokraternas övertygelse att solidariteten, omtanken och därmed också tryggheten till stora delar beror på känslan av samhörighet. Vi är också övertygade om att en majoritet av alla utrikes födda, med sina familjer har kommit hit med en vilja att leva i samklang och demokrati och bli en närande del av samhället. Därför kan vi inte tillåta att en liten del får förstöra för majoriteten. Vi människor har en benägenhet att i högre utsträckning visa omtanke om de vi kan identifiera oss med. En gemensam kultur och gemensamma traditioner är i sin tur de starkaste identitetsskapande faktorerna. Sverigedemokraterna vill verka för att de invandrare som har kommit till Göteborg och Sverige ska anpassa sig till det svenska samhället i stället för tvärtom.

Vi menar att huvudansvaret för anpassningen till det svenska samhället ska vila på individen själv och att de kommunala integrationsinsatserna och all verksamhet som syftar till att främja den konfliktskapande mångkulturalistiska samhällsordningen därmed kan slopas.

Sverige och Göteborg behöver få till en flyktingpaus.

Kvinnor och män, flickor och pojkar, unga och gamla ska kunna leva i vårt land utan att känna sig otrygga. Det borde vara en självklarhet men tyvärr har utvecklingen gått i motsatt riktning. Otryggheten har blivit en del av vår vardag. Dagligen rapporteras det om utländska stöldlikor och organiserad brottslighet, rån, våldsbrott, mord, våldtäkter och gruppvåldtäkter, på nivåer som aldrig tidigare förekommit i Sverige. Brotten har också ändrat karaktär, det är råare och brutalare. Personer med utländsk bakgrund är kraftigt överrepresenterade i den allvarligaste brottsligheten, och inte sällan handlar det om andra länders medborgare samt personer som skulle ha utvisats men som fortfarande befinner sig i vårt land på grund av en kravlös politik. Detta är en utveckling som vi aldrig kommer att acceptera.

Det ska vara möjligt att komma till Göteborg – och i den mån vi kan så kommer vi att hjälpa till om det behövs. Men vi ska aldrig någonsin sätta oss i en situation där vår välvilja utnyttjas och våra medborgares trygghet äventyras. Den som begår brott hör inte hemma i vårt samhälle. Därför ska de som kommer hit och ägnar sig åt brottslighet utvisas från vår stad och vårt land.

Så länge som invandringens kostnader för Göteborgs kommun (såväl socialt som ekonomiskt) är större än vad vi klarar av att hantera på ett ansvarsfullt sätt, och så länge Göteborg inte får full täckning för de långsiktiga kostnaderna, bör kommunen i möjligaste mån motsätta sig nya avtal med Migrationsverket. I de fall privata aktörer, mot kommunens vilja, aviserar att man tänker öppna förläggningar för asyl och anhöriginvandring, bör kommunen ta till alla tillgängliga verktyg för att stoppa detta. Göteborg har tidigare betalat flera hundra miljoner kronor för tomma boenden till asylsökande och ensamkommande barn. Sådant kan aldrig tillåtas igen. Vi sverigedemokrater ser gärna att folket i Göteborg får säga sitt i en folkomröstning om uppsägning av de avtal staden fortfarande har med Migrationsverket angående ensamkommande unga.

Kommunalt självbestämmande.

Den förda migrationspolitiken i Göteborg har slitit isär staden. Det har skapat segregation, utanförskap och till och med klanstyre. För varje år som massinvandringen fortsätter kommer det medföra enorma kostnader för Göteborgs Stad. Dessa kostnader leder till omfattande neddragningar i kommunens kärnverksamhet. Sverigedemokraterna har motionerat och lagt yrkande i kommunstyrelsen om att Göteborg behöver ett stopp gällande asyl- och anhöriginvandring. Vi är också emot den nya anvisningslagen.

Sverigedemokraterna är som princip emot massinvandring oavsett om staten stödjer kommunerna ekonomiskt eller ej. I nuvarande form kompenserar staten Göteborg under de två första åren. En compensation som inte på långa vägar täcker kommunens kostnader. Migrationen bidrar även till en kraftig ökning av bostadsbristen. Andra konsekvenser som inte går att mäta i pengar är den förlorade friheten i att känna sig trygga och kunna röra sig ute.

Integrationsplikt ska gälla i Göteborg

Vi sverigedemokrater tror på en korrelation mellan rättigheter och skyldigheter. Det svenska samhällskontraktet bygger på individers acceptering av att rättigheter går hand i hand med skyldigheter. På senare år är detta tyvärr inte längre lika självklart. Nyanlända lär sig snabbt vilka rättigheter de har men det talas inte lika högt om skyldigheterna. Med integrationsplikt menar vi att det måste tydliggöras för alla nyanlända som kommer till Göteborgs kommun vad samhällskontraktet betyder och hur det måste efterlevas. En ny obligatorisk kurs ska inrättas som går igenom den svenska samhällskulturen och kraven.

Arbetsföra individer måste följa aktivitetsinsatser som finns för att komma i arbete. Individen ska göra framsteg i SFI. Vi anser också att SFI (Svenska för invandrare) skall vara självfinansierad. Bidrag går förlorade om inte individen gör sitt yttersta för att leva upp till det svenska samhällskontraktet.

Formen för etableringslån ska införas i Göteborg

Det ska vara en självklar grundprincip att man inte ska kunna få ersättning eller stöd för samma sak två gånger. När gruppen nyanlända kommer till kommunen och skrivs in på arbetsförmedlingen, har de rätt till etableringsstöd av staten. Vanligen sker en fördröjning av utbetalandet av detta stöd och under denna period betalas försörjningsstöd ut av kommunen istället. Då det statliga stödet betalas ut retroaktivt kommer denna grupp de facto få en dubbelkompensation. Det är därför rimligt att ett återbetalningskrav ska föreligga på de pengar som bidragstagaren får från kommunen. Denna åtgärd minskar kommunens kostnader för försörjningsstöd, samtidigt som incitamentet att ta ett eget ekonomiskt ansvar hos bidragstagaren ökar.

Underlätta återvandring

Vi vill upprätta ett återvändningskansli i Göteborg. Genom detta vill Sverigedemokraterna förenkla för personer att återvända till sina respektive hemländer. Kansliets främsta uppgifter ska vara att bistå och informera personer som vill återvända för att bygga upp en framtid i sitt hemland. Personalen ska hjälpa Migrationsverket med frivillig återvandring. Återvandring är ett av migrationsverkets uppdrag som årligen tilldels dem av regeringen. De ska även bistå i återvändandeprocessen, utbilda socialsekreterare samt motverka fusk med återvändningsbidrag. Vi kallar det "Göteborgsmodellen" där detta är en integrerad och naturlig del i hur Göteborgs socialtjänst skall arbeta.

Det bor fem gånger fler människor i Afghanistan och Syrien än vad det gör i Sverige. Svenskarna, de ursprungliga och etniska svenskarna, vi är en minoritet i världen, faktiskt rätt unika i vårt slag. Vi kan inte rädda er allihop genom att släppa in er till vårt hem på jorden. Vi kan inte längre bära er som om ni vore mjuka tonårspojkar utan egen handlingskraft. Vårt nät av trygghet, som borde gå till våra unga, äldre och sjuka - det går sönder och förintas under en sådan ekonomisk börda som vi har haft sedan 2015. Det är inte rimligt. Vare sig som önskan eller begäran.

Svenskar är också ett folk. Ett vänligt sinnat folk som har rätt att fortsatt finnas på denna jord. Liksom alla andra folk på jorden. Vi lider med Afghanistan och Syrien och allt som hänt. Men vi lider minst lika mycket med era kvinnor som inte fick chansen att lämna

krig och elände. Vårt hjärta tillhör Sverige.

Ni måste få hjälp att åka hem nu, så att Sverige kan börja läka samman igen. Det här fungerar inte längre. Festen är över. Tålmodet och pengarna är slut. Sverige var tänkt som en tillfällig flykt, inte en permanent flytt. Ni måste gå den långa vägen och bygga upp era länder igen. Endast ni själva kan göra det arbetet ordentligt och varenda man med muskelkraft kommer behövas. Det är er kamp och ert arbete, ni män på jakt efter en bättre levnadsstandard. Inte göteborgarnas skyldighet och uppgift. Vi har bidragit till er möjlighet för återhämtning, nu väntar era familjer och kvinnor där hemma på er.

I Sverige var statsministern "naiv". I Danmark fanns en plan.

I Sverige pratar vi om att det är "oacceptabelt" att barn växer upp utan att lära sig svenska ordentligt, att barn växer upp i områden som präglas av brutal kriminalitet. Men uppenbarligen är det inte mer oacceptabelt än att det får fortgå. I Danmark finns en konkret plan. Många av de 22 punkterna i det danska så kallade "gettopaketet" har varit kända på förhand. Bland de mest uppmärksammade är att poliser ska kunna upprätta särskilda zoner där straffen fördubblas för brott som vandalism, inbrott och haschförsäljning. En nyhet är att föräldrar som skickar sina barn utomlands till "omskolningsläger" ska kunna dömas till fängelse i upp till fyra år, och därefter utvisas. Regeringen vill också att barn i utsatta områden ska tvångsinskrivas på förskolor vid ett års ålder, att personer som flyttar till bostadsområden som finns på regeringens "gettolista" får socialbidraget nästan halverat, och att kommuner ska förbjudas att hänvisa personer med socialbidrag till de mest utsatta bostadsområdena på listan.

Förra danska regeringen föresatte sig att avskaffa förörternas parallellsamhällen. Nu rivs hyreshus och bostadsrätter byggs. Polisen inför tillfälliga visitationszoner när brottsligheten blossar upp. Förskolorna har fått påbud om att maximalt 30 procent av barnen får komma från utsatta områden. En del tvingas be om dispens, men det går åt rätt håll. Vi har föreslagit att kommunstyrelsen i Göteborg ska besöka den danska regeringen och aktivt ta del i hur de arbetar för att få bort sina utsatta områden. Därefter kan politiken i Göteborg se över vad som går att applicera i vår kommun.

Anta ett integrationsprogram för att motverka utanförskapsområden.

Göteborg behöver idag mer än någonsin en politik för bryta utanförskapet och för att bygga en gemensam stad med stärkt social tillit. Vi är övertygade om att de som är med och bygger upp sitt lokalsamhälle också är mer benägna att ta ansvar. Sammanhållning innebär ett gemensamt kollektivt ansvar för det område man bor och verkar i. Det allra viktigaste arbetet med att förändra våra utsatta områden kommer de boende själva behöva stå för, men de kommer behöva hjälp och stöttning både från kommunalt och nationellt håll. Tillsammans gör vi detta möjligt.

Sverigedemokraternas program tar fasta på och ger konkreta förslag och lösningar på hur kommunen, utifrån kommunallagen och kommunens struktur (nämnder och bolag), kan jobba för att öka sammanhållningen i utanförskapsområden. Målet är att långsiktigt bli av med dessa. Detta blir möjligt först när kommunen tar ett helhetsgrepp och tar till sig problematiken från flera håll samtidigt. Detta arbete måste genomsyra hela kommunens organisation och arbetssätt.

Tiggeriet på våra gator.

EU-migranter, till exempel tiggare och illegala invandrare som vistas i landet, ska inte beredas plats inom utbildningsväsendet eller ha rätt till försörjningsstöd. Göteborgs Stad lägger årligen helt frivilligt ut tiotals miljoner kronor på EU-migranter i staden. Om man lägger till andra kostnader som finansieras via den statliga skatten når man svindlande belopp. Enligt stadens ordningsstadga är tiggeri förbjudet. Något vi anser att staden bör följa och som vi har motionerat om. Vi har upprepade gånger motionerat om att införa ett lokalt tiggeriförbud. Vi har även yrkat på att alla frivilliga ekonomiska åtagande staden har angående EU-migranter, omedelbart ska upphöra.

Nej till temporära modulhus.

Vi är det enda partiet i Göteborg som kraftfullt sagt nej och drivit opinion mot alla planerade temporära modulhusbyggen för nyanlända. Sverigedemokraterna har sex gånger lagt skarpa förslag i kommunstyrelsen om att avblåsa dessa extremt dyra lösningar. Alla andra partier i Göteborg har vägrat att rösta på våra konstruktiva lösningar. När nu alla dessa anvisade personer ska ut på den öppna bostadsmarknaden är det sverigedemokraternas mening att de under inga omständigheter ska få gå före i den redan hårt ansatta bostadskön!

Nej till böneutrop.

Integration ska komma naturligt och inte som i dag vara påtvingad av våra riksdagspartier. En gemenskap kan inte byggas på olikheter, då upphör den att vara en gemenskap. Försöken att omvandla Göteborg till en mångkulturell stad har lett till en enorm ökning av motsättningar, kriminalitet, otrygghet och utanförskap. Sverigedemokraterna ser det som sin uppgift att vända denna negativa utveckling. Därför ska all verksamhet som syftar till att främja den mångkulturella samhällsutvecklingen snarast avvecklas. Nyckelord i arbetet för minskad segregering är anpassningsvilja till det svenska samhället. Vi kommer aldrig tillåta segregering som muslimska böneutrop, separata badtider för män och kvinnor i Göteborg eller att ett enda barn tvingas bära slöja av skolpersonal. Klanmentalitet som vuxit fram måste krossas. Vi har motionerat om att förbjuda böneutrop i Göteborg. Inget annat parti stödde vår motion. Sverigedemokraterna vill förbjuda alla former av positiv särbehandling eller beaktande av etniskt ursprung vid anställningar inom kommunen. Kompetens ska alltid vara vägledande vid anställning.

Redovisa migrationspolitiska kostnader.

Vi har länge påtalat att den migrationspolitik som de andra partierna har fört innebär en oerhört stor ekonomisk påfrestning. Pengar förbrukas som egentligen behövs inom vård, skola och omsorg. Vi har av etablissemangen mötts av ett djupt förakt för att vi har vågat föra den här debatten. Längre var den officiella versionen att migrationen var lönsam. När den "sanningen" sprack blev vi avfärdade av komiker som på allvar anser att det hela kan jämföras med kostnaden för pizza och läsk. Idag är det ingen som talar högt om "Sandvikenrapporten" eller att anhörig- och flyktinginvandringen är en "vinst" för samhället. Det vi sedan länge efterfrågat är fullständig transparens. En seriös redogörelse för hur mycket invandringen kostar.

Språktolkning

Det svenska språket är nyckeln till att kunna bli en fungerande del av samhället. Vi anser att det är en skyldighet att lära sig språket i det land man valt att bosätta sig i. Vi ifrågasätter inte rätten till tolk, vi har förståelse för att språktolk måste finnas för de som är nyanlända och har bott i Sverige en kortare tid - vi ifrågasätter det ohållbara i att den är kostnadsfri och hur länge den kan få fortsätta vara så. En vettig grundprincip vore att tolk erbjuds kostnadsfritt under asylprocessen, därefter bör tolkbehov avgiftsbeläggas och så småningom, enligt god planering, återbetalas.

I det system vi har nu, behöver man inte integrera sig eller lära sig svenska språket. Det är kontraproduktivt att erbjuda avgiftsfri tolk oavsett tidsperspektiv. Det är kostsamt och förödande för Göteborgs utveckling att människor lever här under lång tid utan att lära sig svenska. Hur ska de kunna bli en del av vårt samhälle om de inte ens delar vårt språk? Incitamenten att lära sig svenska blir låga när man hela livet kan få en tolk vid varje givet tillfälle. Tolkhjälp skall erbjudas när det behövs, men den skall inte vara avgiftsfri. Göteborgs kommun skall inte heller erbjuda mer tolk än vad lagen kräver. Tolkbehov på grund av en funktionsnedsättning berörs inte av en ny policy.

Modersmålsundervisning.

Idag erbjuder Göteborgs Stad modersmålsundervisning i större utsträckning än vad lagen kräver. Genom att anta en ny modersmålspolicy som följer lagstiftningen, skulle kostnaderna för modersmål minska med ca 50%. Lagen stipulerar att modersmål skall vara avgiftsfritt. Vi vill ändra på det.

Våra prioriterade mål och trygghetsåtaganden

Göteborgs Stad ska utöva påtryckningar och bedriva opinionsbildning i syfte att få staten att återupprätta det kommunala självbestämmandet på det invandrings politiska området.

Undanta hela Göteborg från asylsökandes möjlighet till egenbosättning (EBO).

Tillfälliga EU-migranter och illegala invandrare ska inte beredas plats i det kommunala skolväsendet. De ska inte heller ges rätt till försörjningsstöd och bostäder genom kommunens försorg.

Göteborg inför integrationsplikt och antar sverigedemokraternas integrationsplan för Göteborg.

Göteborg inför etableringslån.

Göteborg antar en ny policy för modersmål.

Göteborg antar en ny policy för språktolk.

Göteborg ska upprätta ett återvandringkansli.

Göteborgs stad ska redovisa alla migrationspolitiska kostnader.

Göteborg upprättar ett flyktingstopp.

Göteborgs integrationsarbete ska ersättas av assimileringsfrämjande verksamhet.

Göteborg ska kräva språktest samt prov i svenskt samhällsliv, med godkänt resultat, för de invandrare som önskar delta i ceremonier för nyblivna svenska medborgare.

Göteborgs mångfaldsplan ska utformas så att alla former av diskriminering – även omvänd sådan, det vill säga svenskfientlighet – motarbetas.

Samtliga bidrag till religiösa föreningar och kulturföreningar som inte värnar om den svenska eller de nationella minoriteterna upphör. Resurserna omprioriteras till arbetsbefrämjande åtgärder och arbete mot hedersrelaterat förtryck.

En obligatorisk kurs som går igenom den svenska samhällskulturen inrättas för alla nyanlända.

Anta ett integrationsprogram i Göteborg för att motverka utanförskapsområden.

Införa ett språkkrav för anställda inom all kommunal verksamhet.

Bostadsbolaget inför många av de direktiv som finns i "Gårdstensmodellen".

Göteborg applicera delar av Danmarks program "gettoplan" för att få bort sina utsatta områden.

Ett Tryggt Göteborg

“Antigen fortsätter vi att hävda att brottsoffer är på fel plats vid fel tillfälle, eller så placerar vi brottslingar på rätt ställe vid rätt tidpunkt. Jag väljer det sistnämnda”

- Jörgen Fogelklou kommunalråd SD Göteborg

Vi har under de senaste decennierna och inte minst under det år som gått läst om det ena mer fasansfulla dådet än det andra. Meningslösa våldsdåd som drabbat vanliga hederliga medborgare. Det är riktiga människor av kött och blod som har drabbats. De får aldrig bara bli en siffra i statistiken. En älskad dotter som aldrig fick chansen att bli en vuxen kvinna, en fadersgestalt som förlorade livet när han visade civilkurage. Unga män som förlorar livet när de blivit rånade på några hundralappar. Nyblivna mödrar som skjuts ihjäl. Gång på gång matas vi med att dessa personer “var på fel plats vid fel tidpunkt”. Sverigedemokraterna kommer aldrig gå med på den premissen. Vanligt hederligt folk ska kunna röra sig fritt varsomhelst, närsomhelst i Göteborg. Det är de kriminella som är på fel plats.

Varje dygn ränas minst tre människor i vår stad, rån där gäng jagar sina offer nattetid. De beskrivs hur de ofta anfaller i flock, omringar offret och är extremt hotfulla. Många brottsoffer tappar tryggheten i tillvaron och med det också tilltron till rättsväsendet. Samhällskontraktet bryts och många offer drabbas av psykisk påfrestning lång tid efter själva gärningen. Våldsvärkarna gör ingen skillnad, våldet drabbar gamla som unga, män som kvinnor, invandrare som infödda, kriminella som laglydiga medborgare. Det drabbar alla kategorier. Det har till och med gått så långt att de gängkriminella helt ogenerat och föraktfullt, som en styrkedemonstration har öppna möten framför polis och media, på hotell i våra centrala delar av staden.

Sverigedemokraterna har i flera år ansett att trygghetsfrågorna måste lyftas i Göteborg. Trygghetsarbetet måste genomsyra hela kommunens organisation. I alla nämnder och i alla bolag. Samhället måste handgripligen ta tillbaka de stadsdelar där organiserad brottslighet eller hederskulturer har tagit över. Det ska inte förekomma shariadomar, barnäktenskap eller tvångsäktenskap någonstans i staden. Gäng- och klankriminalitet är sådant vi ska läsa om i kriminalromaner - inte uppleva på plats i Göteborg. Vi kan inte längre tolerera att hederliga laglydiga medborgare inte vågar anmäla brott till polisen.

Det är dags att sätta hårt mot hårt.

Genom ökad polisiär närvaro, fler ordningsvakter, fler trygghetskameror och nolltolerans mot buset kan vi åter skapa den trygghet som våra medborgare förtjänar. Genom att ge rätt förutsättningar kan vi åter ge civilsamhället kurage att sätta ner foten när någon gör fel. Vi har motionerat om ett förbud mot all propaganda för våldsbejakande extremistiska organisationer på offentliga platser.

Vi har föreslagit att socialtjänsten skall bli skyldig att rapportera till polisen när man misstänker kopplingar till IS. Göteborgs stad skall trycka på regering och riksdag om fler åtgärder. Senast i år har vi yrkat på skärpta knivlagar och skärpta straff för åldningsrån.

Vi vill stänga igen Kvibergs marknad. Staden ska inte hyra ut lokaler till kriminella eller uppmuntra kriminella aktiviteter och illegal handel. Vi har även föreslagit att Göteborgs stad ska bistå polisen med administrativ personal och att vi ska kartlägga religiösa och etniska konflikter i Göteborg. Vi har inte fått gehör för ett enda av dessa förslag.

Kriminella utläningar måste förvisas från vår stad och från vårt land.

Polisen ska finnas tillgänglig i hela samhället, landsbygd som storstad, dygnet runt. För att få en närvarande polis i hela landet måste antalet poliser utbildas i jämn takt med befolkningsutvecklingen. Medborgare ska mötas av öppna polisstationer även på sommaren och korta inställelsetider när de rapporterar in brottslighet. I det moderna folkhemmet är polisen en positiv syn och del av vardagen för laglydiga medborgare. En stabil och kompetent poliskår är en grundläggande förutsättning för att vända trenden av att fler anmälda brott (där en minskande andel klaras upp). Med det följer också ett större förtroende för samhällets kapacitet att hantera brottslighet.

Sverigedemokraternas mening är att det krävs genomgående förändringar för att återupprätta polisyrkets status. Det är en nödvändighet för att få fler att söka sig till polishögskolan och för att få dagens poliser att vilja bli kvar i sitt yrke. Lösningen ligger inte i någon enskild eller snabb åtgärd, det kommer att ta tid och kräva förstärkningar av de brottsbekämpande myndigheterna vad gäller såväl ekonomiska resurser som utökade befogenheter. Från Sverigedemokraternas sida finns en obeveklig vilja att förändra och förbättra polisorganisationen, från grunden till toppen. Att leda och styra polisen ska bara vara de förbehållet som har en gedigen polisutbildning och arbetslivserfarenhet. Polisen ute på våra gator ska alla ha en polisexamen.

Vi kommer inte vika en tum på kvaliteten hos de poliser som utexamineras i framtiden. I första hand bör kommunen inrikta sig på brottsförebyggande arbete genom samverkan med polisen och andra myndigheter, det lokala näringslivet, ideella föreningar och skolan. Arbetet mot droger och missbruk måste stärkas. Särskilt otrygga områden kan bevakas genom nattvandrare, väktare och övervakningskameror. Göteborgs ideella föreningar bör kunna erbjudas extra föreningsstöd om de förbinder sig att anordna särskilda aktiviteter och öka sin synlighet i särskilt brottsutsatta områden.

Ett stort problem i Göteborg är tiggeri som organiseras av utländska ligor. De är ofta också inblandade i människohandel och andra kriminella aktiviteter. Denna verksamhet är förbjuden enligt Göteborgs ordningsstadga §10, något som de övriga partierna totalt ignorerar. Sverigedemokraterna har hittills lagt tre motioner om ett lokalt tiggeriförbud som övriga partier har röstat avslag på.

Upprätta en Trygghetscentral likt den i Stockholms tunnelbana

En Trygghetscentral är öppen dygnet runt, och operatörerna som tar emot samtal hanterar pågående hot, våld och skadegörelse. De har tillgång till ordningsvakter och trafikledare i kollektivtrafiken och kan snabbt skicka personal dit behovet finns. Med kamerorna kan trygghetscentralen övervaka det som händer i och kring kollektivtrafiken i realtid. Skulle något inträffa har operatörerna möjlighet att styra egen personal till platsen eller tillkalla polis och ambulans.

Exempel på när man kan kontakta trygghetscentralen;

När individer upplevs som hotfulla och stör dig eller andra passagerare.

När någon somnat och riskerar att råka illa ut, exempelvis bli rånad.

När man vittnar om skadegörelse, vandalism eller liknande.

När någon är väldigt berusad och det finns risk för hälsa eller egendom.

Våra prioriterade trygghetskapande åtgärder.

Arbetet med trygghetskapande åtgärder måste genomsyra hela kommunens organisation. I alla nämnder, i alla bolag.

Det kommunala förbudet mot tiggeri ska följas enligt § 10 i Göteborgs ordningsstadga.

Det skall råda nolltolerans mot våldsbejakande extremism, klanbaserade, etniska och religiösa konflikter.

Göteborg ska anlita fler ordningsvakter.

Göteborg ska satsa mer på arbetet mot droger, missbruk och ungdomsbrottslighet.

Otrygga områden bör bevakas genom extrainsatser i form av trygghetskameror och extra bevakningspatruller.

Göteborg bör göra en övergripande utvärdering av belysningen på våra gator, i parker och promenadstråk.

All personal inom kommunen ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret.

Göteborgs stad ska uppmuntra och aktivt stödja olika former av nattvandringsgrupper och erbjuda föreningar som arrangerar brottspreventiv verksamhet ett särskilt stöd.

Göteborgs stad säger upp hyresavtal där illegal handel äger rum inom stadens lokaler (nolltolerans mot organiserad brottslighet).

Kommunen bör snarast anhålla om att de utpekade särskilt utsatta områdena klassificeras som så kallade paragraf 3 områden, där ordningsvakter med utökad befogenhet ges möjlighet att tillgodose trygghet.

Införa en trygghetscentral.

Nolltolerans mot tystnadskultur.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige är Göteborgs Stads högst beslutande organ. Man kan likna det med Göteborgs riksdag. Vår "regering" i Göteborg är kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen består av 13st ledamöter och 5st ersättare. Dessa benämns som kommunalråd. Alla ärenden som kommer upp i kommunfullmäktige har först beretts av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har ansvar för all kommunal verksamhet som bedrivs i Göteborg, oavsett om den sker i en nämnd, i ett bolag eller i någon annan form.

Vid krisläge kan kommunstyrelsen omvandlas till en krisledningsnämnd. I en sådan extrem situation kan man fatta stora och snabba beslut utan att först gå den vanliga vägen via nämnder och kommunfullmäktige.

En stad styrs med hjälp av ett stort antal nämnder som är presenterade i denna budget. Alla nämnder har ett reglemente och kommunstyrelsen leder arbetet med att ta fram alla dessa styrdokument. Det är sverigedemokraternas mening att här finns det ett gigantiskt arbete att genomföra. Vi behöver inte flera 100-sidiga styrdokument och reglementen med fina ord. Ledorden för Göteborgs styrning och ledning borde vara tydlig och enkel.

När man har en så stor organisation som Göteborgs stad så betyder det att det finns många personer som håller på med administration. Man kan kalla dem byråkrater om man vill. För att minska byråkratin och få en mer effektiv organisation, har kommunstyrelsen fått förtroendet att upprätthålla en effektiv och ändamålsenlig organisation. Detta tunga ansvar står inskrivet i kommunstyrelsens reglemente - och ska vara dess ledstjärna i alla lägen.

Man säger att kommunstyrelsen har uppsiktsplikt. Detta innebär att man ska ha koll på det som händer i våra kommunala bolag och nämnder. Göteborgs stad har över 50 000 medarbetare och kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret som arbetsgivare för alla dessa människor. Det är stora och ansvarsfulla frågor som berör många människors ekonomi. Man tecknar kollektivavtal och beslutar även om stridsåtgärder om det skulle vara nödvändigt. Enligt kommunallagen måste varje kommun upprätta en budget i balans. Kommunstyrelsen har ansvar för ekonomistyrning, upplåningsstrategi och den finansiella infrastrukturen. Det är fina ord som betyder att man har ansvar för vart pengarna går, man har ansvar för alla lån som staden tar och man ansvarar för hur staden investerar dina skattepengar.

Sist men inte minst bestämmer kommunstyrelsen vem som ska få använda Göteborgs Stads ärorika vapen. Lejonet med svärdet i ena tassan och en sköld med tre kronor i den andra.

Våra prioriterade kommunövergripande mål

Kommunen ska bidra till en sammanhållning i staden genom att alltid upprätthålla svenska värderingar och normer.

Kommunen bör anhålla om att alla utpekade särskilt utsatta områden ska klassificeras som paragraf 3 områden. Den människa som inte är trygg är heller inte fri. I avvaktan på att polisen får mer resurser behöver kommunen säkerställa den lokala tryggheten. Paragraf 3-områden ger ordningsvakter utökad befogenhet och kommunen möjlighet att tillgodose en ökad trygghet.

Ett migrationspolitiskt bokslut

Den tillgängliga information som kommuninvånarna kan ta del av kring kostnaderna hos det allmänna när det kommer till flyktinginvandring är kraftigt begränsad. Det uppstår därmed komplikationer i frågan ur ett demokratiskt perspektiv, parallellt som komplikationer uppstår i och med att den finansiella planeringen av kommunens ekonomi kraftigt påverkas när kostnader inte kan prognostiseras. Kommunen bör därmed upprätta ett bokslut med invandringsrelaterade kostnader som bifogas årsredovisningen, där kommunens kostnader tydliggörs och följs upp till dess individen uppnått självförsörjning under 12 månader i följd. Inget subventionerat förvärvsarbete ska beaktas vid bedömningen.

Ett öppet, opolitiskt och konfessionsfritt samhälle

Sverigedemokraterna ser ett behov av att kommunen i rollen som arbetsgivare, implementerar en neutral klädkod, där inga synliga plagg eller symboler med religiösa, politiska eller extremistiska förtecken tillåts.

Dels bemöter detta förslag vad samhällsinvånaren möts av vid kontakt med det allmänna, dels avser detta förslag tydliggöra kommunens arbete kring jämställdhet och alla människors lika värde. Politiska och religiösa ställningstaganden, eller extremistiska utsvävningar är inget staden ska förknippas med – oavsett hemvist. Ingen som är i behov av kommunal service ska mötas av en klädstil eller symboler som signalerar religiösa och politiska åsikter.

Vi talar samma språk

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att vårt majoritetsspråk, svenska, alltid ska ses som ett krav vid rekrytering. Detta grundläggande krav möjliggör att invånaren alltid kan förlita sig på att kommunicera och bli bemött på det inhemska språket. Därtill ser vi det som meriterande, vid sidan av det svenska språket, om man även behärskar ett av de nationella minoritetsspråken. Beaktat att kommunen ingår i ett finskt förvaltningsområde och även har en stor andel av befolkningen med finska rötter, bör detta särskilt premieras.

Ett språkrav, där språken hos de nationella minoriteterna parallellt anses vara meriterande, anser vi stimulerar och motiverar till en ökad inläring av det svenska språket. Utöver detta påskyndas processen i att få människor i kommunen anställningsbara. Detta kommer även vara en viktig faktor i det kvalitetssäkrande arbetet genom att minimera språkförbistringar.

Kommunen ska vid rekrytering, neka anställning till individer som vägrar ta i hand på grund av religiösa förtecken. Kommunen ska inte främja kulturer som behandlar människor olika grundat på deras kön, sexuell läggning, etnicitet eller annan form som omfattas i diskrimineringslagen. Kommunen ska stå för öppenhet och likabehandling, oavsett vem som söker kontakt.

Inga skuggsamhällen

Återvandring är idag en myndighetsutövning som regeringen ålagt migrationsverket. Kommunerna bör bistå och underlätta migrationsverkets arbete genom att upprätta kommunala återvändarcenter. Konkretiserat ska ett återvändarcenter underlätta för individer som lever i utanförskap att frivilligt återvända till sina respektive hemländer. Personal ska ge information, praktiska anvisningar, upprätta kontakt med Migrationsverket och koordinera med aktuella myndigheter i Sverige och respektive hemland för detta ändamål.

Se över och säga upp alla internationella samarbetsavtal staden har som egentligen bör ligga på nationell nivå.

Säkerställa att rekryteringen till Staden och dess bolag bygger på meritokrati.

Säkerställa att **trygghetsarbetet genomsyrar hela stadens** organisation.

Arkivnämnden

Arkivnämnden är gemensam arkivmyndighet för Göteborgs kommun och Västra Götalandsregionen. Detta innebär att Arkivnämnden ansvarar för att diarieföra och arkivera miljontals sidor med information varje år. Arkivnämndens verksamhet är till stor del reglerad i lag. Detta gäller bland annat vad som skall arkiveras, vad som skall gallras, hur länge dokument skall sparas med mera. Arkivnämndens arkiv skall även enligt offentlighetsprincipen vara tillgängliga för allmänheten.

Arkivnämnden har även i uppdrag att ta emot arkiv från föreningar och folkrörelser i Göteborg. I vissa fall tar Arkivnämnden emot arkiv från privatpersoner om det finns ett speciellt kulturhistoriskt intresse för dessa. Det kan ibland vara motiverat att arkivera material för forskningssyfte. Arkivnämndens ansvar att arkivera handlingar omfattar inte bara fysiska handlingar utan inkluderar även information som är lagrad digitalt. Detta kräver att Arkivnämnden har robusta och säkra system som enkelt kan expanderas när behovet uppstår. Utöver att ansvara för arkivering skall nämnden även lämna råd och rekommendationer om arkivhantering.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Arkivnämnden är en ibland förbisedd men genom sin roll viktig del i att bevara och berätta om dagens Sverige för framtida generationer. Med en kraftig ökning av handlingar och information i samhället ökar även behovet av att arkivera underlag för framtiden. Arkivnämnden inkom 2020 med en hemställan, som Sverigedemokraterna stödde, om ökade anslag för att under 2020-2021 förbättra sitt IT-system för framtiden. Ett förbättringsarbete som Sverigedemokraterna ser mycket positivt på.

Arkivnämnden har således arbetat med att uppdatera sitt befintliga IT-system. Nämnden behöver i framtiden även större lokaler. Sverigedemokraterna ställer sig positiva till Arkivnämndens önskemål men anser att en expansion måste ske till rimliga kostnader för staden. Ett utgångsläge inför en expansion är därför att undersöka om, och i så fall vilka, befintliga lokaler inom staden som kan omvandlas och brukas för Arkivnämnden med dess specifika krav, innan staden beslutar om en kostsam nybyggnation.

Våra prioriterade mål

Säkerställa att Göteborgs Stad via Arkivnämnden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens bestämmelser och krav vilket inkluderar registrering, bevarande och tillgängliggörande av handlingar och samlingar.

Arkivnämnden ska effektivt och kvalitativt utöva sin tillsynsskyldighet över arkivprocesser och informationshantering hos förvaltningar, bolag och stiftelser.

Bidra till en öppen kommunikation och motverka den tystnadskultur som upprepade gånger rapporterats om från flera delar av kommunens organisation.

Säkerställa ett välfungerande och stabilt IT-system både för idag och i framtiden, samt fortsätta den pågående digitaliseringen av information och handlingar.

Göteborgs Stads stadsbyggnadsnämnd

Alla byggnader som ska uppföras i Göteborg måste ha bygglov. Eftersom stadsbyggnadsnämnden beviljar bygglov så har nämnden stor makt över vad som får eller inte får byggas i staden.

Nämnden har ett stort antal uppgifter. Den ska genomföra planeringsarbete och planläggning enligt plan- och bygglagen, den ska även besluta i ärenden rörande bygglov och förhandsbesked. All form av geografisk mätning samt förvaltning av denna information är stadsbyggnadsnämndens ansvar. Det finns ett övergripande ansvar att se till att plan- och bygglagen följs.

Det händer ofta att detaljplaner överklagas eller ändras. Då företräder nämnden staden. Stadsbyggnadsnämnden kan anta, ändra eller upphäva detaljplaner om de inte har principiell beskaffenhet. Slutligen är det stadsbyggnadsnämnden som har det viktiga ansvaret att besluta om kommunala naturreservat, naturminnen, biotopskyddsområden och kulturresevat.

Nämnden ska driva och samordna den fysiska planeringen av staden. Den ansvarar för stadens reglering av bebyggelse, mark, vatten och dess bostadsförsörjning. Nämnden ska också samordna styrningen för den strategiska stadsplaneringen.

Exempel på uppdrag som ingår i nämndens ansvar:

Översiktsplaner, inklusive fördjupningar, tematiska tillägg och planeringsstrategi

Strategisk trafik- och grönplanering

Detaljplaner och planprogram

Kommunal lantmäterimyndighet

Bygglov, tillsyn och bostadsanpassning

Geodatahantering.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Stadsplanering och arkitektur måste vara anpassade efter människors behov och ett energieffektivt samhälle. Detta innebär bland annat att man måste bygga miljöer där folk trivs och har närhet till grönområden. Man måste ta hänsyn till platsens historia och kultur och anpassa till den arkitektur som präglar stadsdelen. Detta är speciellt viktigt inom vallgraven i Göteborg, där man gång på gång uppfört byggnader som inte harmoniserar med den klassiska arkitekturen från tiden 1850 - 1920. Sverigedemokraterna har vid ett flertal tillfällen försökt stoppa dessa tråkiga nybyggen med fyrkanter och glas. Vi vill ha vackrare fasader som är anpassade till den äldre stilen på våra historiska stenhus, speciellt då inom vallgraven. När det gäller bostadsförsörjning så har stat och kommun ett gemensamt ansvar för att förse resurssvaga svenska medborgare med ett värdigt boende. Bostadsbyggandet i staden har under hela 2000-talet legat på en alldeles för låg nivå för att kunna matcha den stora befolkningsökningen i Göteborg.

Översiktsplanen

Det vi nu ser i centrala staden är att hela stadskärnan håller på att förändras. Vi har en ny Hisingsbro och i anslutning till denna kommer en ny centralstation och västlänksstation att byggas. Runt detta vill man bygga ett kluster av höghus. Vi behöver en översiktsplan som på ett tydligt sätt bevarar det gamla Göteborg. Staden innanför vallgravarna måste vara helt fredad från höghus och modernistiska experiment. Ett projekt måste startas för att återställa samtliga byggnader till klassisk stil. Detta gäller alla byggnader, inklusive Rosenlundsverken och Nordstans köpcentrum.

I den nya översiktsplanen måste cykelstråken prioriteras. Cykelstråk och kollektivtrafik med planskildhet samt gröna ekodukter är nödvändiga byggstenar om Göteborg ska bli en grön attraktiv storstad.

Att alla dessa planer har kunnat gå till beslut utan att vi har en översiktsplan på plats är en gåta. Besluten tas i fel ordning och det som blir lidande är kollektivtrafik och cykelstråk. Parker, gröna stråk samt en harmonisk och sammanhållen innerstad är begrepp som helt fallit bort i iveren att förtäta och driva upp höghus till varje pris. Anpassning till befintliga gamla klassiska byggnader är obefintlig. Hanteringen av dessa projekt lämnar med andra ord en hel del övrigt att önska.

Skönhetsråd

Sverigedemokraterna konstaterar att det bland allmänheten finns ett utbrett missnöje med viss modern arkitektur och vissa moderna offentliga konstverk. Det visar sig i dagens Sverige inte minst genom folkrörelsen Arkitekturupproret.

Att skapa god modern klassisk arkitektur och trivsam offentlig miljö med högt skönhetsvärde tycks alltför sällan vara den huvudsakliga målsättningen för ansvariga beslutsfattare. Detta trots att miljöpsykologiska undersökningar visar att den estetiska aspekten av arkitektur och offentlig miljö är av stor betydelse för många människor. Vi Sverigedemokrater vill att göteborgarna ska ges ett större inflytande över utformningen av de offentliga miljöer som de vistas i. Vi har lagt en riksdagsmotion om arkitektur i offentliga miljöer. I den föreslås att man genom lag ålägger kommunerna att tillsätta skönhetsråd. Motionen föreslår även ett stimulansbidrag för kulturmiljökompetens. Bidraget syftar till att förstärka eller tillsätta kulturmiljökompetens vid plan- och samhällsbyggnadsförvaltningar. Vi vill att staden inför ett skönhetsråd helt i linje med rikspolitiken. Att kulturmiljökompetensen behöver förstärkas i Göteborg visar sig varje gång man vill uppföra nya byggnader inom vallgraven samt runt Rosenlund och Järntorget. Estetik och funktion har fått stå tillbaka för kommersiella intressen. Stadens själ går förlorad.

Studentbostäder

Göteborg är en studentstad med många studentbostäder, men de räcker inte till. Dessutom är det många unga som har fått ett första jobb och inget hellre vill än att flytta hemifrån. För de flesta unga är det inte möjligt att köpa en bostad. Samtidigt är det en stor brist på billiga och små hyreslägenheter.

Sverigedemokraterna stöder nybyggnation av studentbostäder och billiga små lägenheter, som unga har råd att bo i. För att lösa det akuta behovet av studentbostäder, byggs

det nu temporära modulbostäder för studenter. Detta får inte bli en etablerad metod för att dölja det verkliga problemet, vilket är för få studentlägenheter. Sverigedemokraterna vill förenkla byggnormerna för att göra det billigare att bygga fastigheter. Främst är det hissnormen och andra normer på studentlägenheter som vi vill förändra, så att det ska gå smidigare och vara billigare att producera till exempel studentlägenheter eller små vindslägenheter för unga människor. Sverigedemokraterna har motionerat om detta i riksdagen. I Göteborg har vi lagt en motion om ett program för ungdomsbostäder där många bra förslag till lösningar finns.

Parkeringsplatser

Trots att det nu byggs många lägenheter i Göteborg har vi fortsatt bostadsbrist i staden. Många detaljplaner har tagits fram och fler är på gång. Man försöker få in så många lägenheter som möjligt i varje projekt, och då finns det en risk att parkeringsplatser prioriteras bort. Sverigedemokraterna tror att bilen kommer ha en plats i staden även i framtiden eftersom bilindustrin jobbar hårt med att utveckla elbilar. Det är därför ett bekymmer när man drar ner på antalet parkeringsplatser per lägenheter vid projektering av flerfamiljshus. Vi anser att man inte ska minska på antalet parkeringsplatser per lägenhet.

Centrala staden

När man studerar förslag och visionsbilder från området runt centralstationen och bort mot Gullbergsvass, kan man konstatera att staden vill göra en kraftig förtätning runt Centralstationen med höghus och skyskrapor. Sverigedemokraterna anser att denna förtätning kommer förändra stadskärnan på ett negativt sätt. Området ligger inom den vallgrav som fanns runt det gamla Göteborg från 1600-talet. Inom detta område måste man bygga med respekt för den gamla stadens stadsplan och arkitektur. Detta är särskilt viktigt inom Vallgraven, eftersom området har potential att uppvisa den historiska befästningsstaden Göteborg, som är en del av Sveriges kulturarv.

När Staden projekterar nya områden som Frihamnen och Skeppsbron tenderar projekten att dra ut på tiden och vara extremt kostnadsdrivande. Kalkylerna håller inte och stadens skattebetalare riskerar att få stå för notan som inte sällan kan uppgå till miljardbelopp. Vi vill att projekten drivs bättre.

Gamla kulturbyggnader som är rivningsfärdiga och omöjliga att renovera, skulle kunna rivras. Dessa kan då ersättas av helt nya byggnader som har fasader av klassisk arkitektur från sekelskiftet. Rosenlundsverken skulle kunna rivras och dyra garageplatser på gammal älvbotten skulle kunna ersättas med andra lösningar.

Gröna parkstråk

Gullbergsvass har stor potential då i stort sett hela stadsdelen kommer att byggas upp på nytt. I dag är området en anonym del av staden, omgärdad av barriärer som behöver kopplas till omgivande stadsbebyggelse. Nya Gullbergsvass kan bli ett nav som knyter ihop fem stadsdelar, med utökade rekreationsytor och tillgänglighet till vattnet. I färdplan Älvstaden där Gullbergsvass ingår, berör man de kulturvärden som finns i området samt vikten av att man har dessa i åtanke vid projektering. För oss sverigedemokrater är det viktigt att man vid planering av Gullbergsvass behåller Skansen Lejonet

som ett landmärke. Man ska kunna se skansen ända bort från älven och man ska kunna promenera i parkmiljö i ett grönt stråk ända bort till fästningen.

Detta måste vara utgångspunkten när man planerar området. Sverigedemokraterna har motionerat om att Skansen Lejonet ska vara kvar som ett landmärke och att ett grönt promenadstråk ska gå hela vägen från älven fram till Skansen Lejonet. Genom att bygga ekodukter mellan Änggården och Slottsskogen kan man bygga ihop stadens grönområden. Ekodukter kan även vara lämpliga för att binda ihop Färjenäsparken med Krokängsparken.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Om man bygger och renoverar vackert och harmoniskt kommer våra bostadsområden även att bli mer attraktiva och på sikt leda till minskad segregering. Detta gör i sin tur att tryggheten i staden ökar.

Våra prioriterade mål

Översiktsplanen ska på ett tydligt sätt freda innerstaden. Det gamla Göteborg innanför vallgraven ska återställas med bebyggelse i klassisk stil. Översiktsplanen ska även innehålla planskildhet för både cykelstråk och kollektivtrafik. Ekodukter ska binda samman stadens grönytor och parker.

Bygg vackert, harmoniserat och anpassat till den klassiska arkitektur som präglat staden sedan den vackra stenstaden byggdes 1850 - 1920.

Inför ett skönhetsråd i Göteborg.

Medborgarna i Göteborg ska ges ett större inflytande över utformningen av de offentliga miljöer som de vistas i.

Bygg studentbostäder och billiga små lägenheter som unga har råd att bo i.

Bygg gröna stråk och ekodukter. Ett grönt stråk från älven till Skansen Lejonet skulle skapa en motvikt till planerade höghuskomplex.

Anta Sverigedemokraternas program för kulturbevarande arkitektur.

Antalet parkeringsplatser per lägenhet i nybyggnationer måste bibehållas. Det finns ett behov av bilar även i framtiden.

Göteborgs Stads exploateringsnämnd

Nämnden har ansvar för kommunens markägande, samlade exploateringsverksamhet med projektutvecklingsansvar samt projektägar- och genomförandeansvar för exploateringsprojekt och för större och komplexa investeringsprojekt. Nämnden har en central och viktig roll eftersom den har ansvar för stora värden. Utöver bostäder har man ansvar för kommunens strategiska markförsörjning, mark till förskolor, skolor, äldreboenden, idrott, kultur, torg och grönstruktur samt andra kommunala behov. Nämnden stöttar även näringslivet genom att upplåta mark för kommersiella ändamål.

Exempel på huvudsakliga ansvarsområden:

Ha den formella ägarrollen för kommunens fasta egendom med ansvar att förvärva, tillhandahålla, sälja och upplåta mark för de ändamål, i den omfattning och på de villkor som kommunfullmäktige fastställer.

Bostadsanskaffning för hushåll med särskilda behov.

Äga och genomföra exploaterings- och komplexa investeringsprojekt inklusive utbyggnad av allmän plats.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Det vi nu ser i centrala staden är att hela stadskärnan håller på att förändras. Vi har en ny Hisingsbro och i anslutning till denna kommer en ny centralstation och västlänksstation att byggas. Runt detta vill man bygga ett kluster av höghus. Staden behöver verka för att på ett tydligt sätt bevara det gamla Göteborg. Staden innanför vallgravarna måste vara helt fredad från höghus och modernistiska experiment.

Stadens markinnehav

Kommunen äger stora markområden som kan avyttras till småhustomter, flerbostadshus eller industrimark. Eftersom Göteborgs Stad har bostadsbrist är det nödvändigt att upplåta mark till nybyggnation. Marknadspris ska råda generellt, men när det gäller bostäder till unga och studentbostäder finns det en risk att marknadspriser på tomtmark driver upp hyrorna. Man bör därför överväga lägre prissättning eller prisanpassade arrenden när det gäller den här typen av bostäder.

Infrastruktur

Vid Norra och Södra Älvstranden bygger man hela stadsdelar och man ser hur den nya staden växer fram. Eriksberg, Sannegårdshamnen, Lindholmen, Backaplan och Frihamnen är några områden som tidigare varit industri och hamnområden. Nu är de en del av den framväxande Älvstaden. Sverigedemokraterna ser positivt på bostadsbyggandet i Göteborg men det är viktigt att infrastruktur, skolor och kommunal service växer och utvecklas i takt med utbyggandet av staden.

Projektering

När Staden projekterar nya områden som Frihamnen och Skeppsbron tenderar projekten att dra ut på tiden och vara extremt kostnadsdrivande. Kalkylerna håller inte och stadens skattebetalare riskerar att få stå för notan som inte sällan kan uppgå till miljardbelopp. När dessa ärenden ligger på kommunstyrelsens bord påpekar Sverigedemokraterna alltid detta och kommer med förslag på hur projekten kan drivas bättre. Rosenlundswerken skulle kunna rivas och dyra garageplatser på gammal älvbotten skulle kunna ersättas med andra lösningar. I Frihamnen ligger projekten efter i tid.

Gröna parkstråk

Gullbergsvass har stor potential då i stort sett hela stadsdelen kommer att byggas upp på nytt. I dag är området en anonym del av staden, omgärdad av barriärer som behöver kopplas till omgivande stadsbebyggelse. Nya Gullbergsvass kan bli ett nav som knyter ihop fem stadsdelar, med utökade rekreationsytor och tillgänglighet till vattnet. I färdplan Älvstaden där Gullbergsvass ingår, berör man de kulturvärden som finns i området samt vikten av att man har dessa i åtanke vid projektering. För oss sverigedemokrater är det viktigt att man vid planering av Gullbergsvass behåller Skansen Lejonet som ett landmärke. Man ska kunna se skansen ända bort från älven och man ska kunna promenera i parkmiljö i ett grönt stråk ända bort till fästningen. Detta måste vara utgångspunkten när man planerar området. Genom att bygga ekodukter mellan Änggården och Slottsskogen kan man bygga ihop stadens grönområden. Ekodukter kan även vara lämpliga för att binda ihop Färjenäsparken med Krokängsparken.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Vid exploatering av stadens olika områden är det viktigt att detta görs i harmoni med omgivande byggnation och miljö, att slutprodukten blir attraktiv och på sikt leder till minskad segregering. Detta gör i sin tur att tryggheten i staden ökar.

Våra prioriterade mål

Innerstaden ska på ett tydligt sätt fredas. Det gamla Göteborg innanför vallgraven ska återställas med bebyggelse i klassisk stil. Vid exploatering ska utrymme ges för planskildhet för både cykelstråk och kollektivtrafik. Ekodukter ska binda samman stadens grönytor och parker.

Sälja mer kommunal tomtmark med krav på snabb byggnation för att bygga fler småhus till framför allt barnfamiljer.

Vägar, skolor, kommunal service samt övrig infrastruktur ska växa och utvecklas i samma takt som utbyggnaden av staden.

Förskolenämnden

De allra flesta barnfamiljer har haft sina barn på förskolan. Man har stått i kö, hämtat och lämnat, oroat sig och varit på utvecklingssamtal. Förskolan berör i stort sett alla barnfamiljer.

Det behövs bra förskolor, välutbildade pedagoger och en fungerande administration. Det är viktigt att alla som är i behov av en förskoleplats också får det. Detta stora och angelägna uppdrag ligger på förskolenämnden. Göteborg växer snabbt och det har varit ett stort problem att staden inte hunnit bygga tillräckligt många förskolor. Tillfälliga lösningar med baracker och moduler har varit ett stående inslag i över ett decennium.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Förskola i toppklass

Sverigedemokraterna strävar efter en förskola i toppklass där barnen förbereds inför skolstarten och utvecklas maximalt efter sina egna förutsättningar. Det är också viktigt att barnen får vara barn, leka och ha roligt. Den fria leken ska dominera samtidigt som verksamheten ska vara skolförberedande med språklig, motorisk och social utveckling. Trygghet för både barn och föräldrar är viktigt. En lugn och trygg miljö där tydliga gränser för olämpligt beteende samt frihet för barnen att leka och utvecklas i en gynnsam riktning är ledstjärnor för vår vision av förskolan.

Små barngrupper

Vi lägger fokus på att minska ner stora barngrupper och införa krav på utbildade pedagoger. Vi vill ha en förskola där kvaliteten sätts i främsta rummet. All undervisning i förskolan ska vara evidensbaserad, grundad på forskning och erfarenhet. En förskola fri från politiska trender och fri från all diskriminering. Det innebär att vi vill att förskolan bedrivs utan genusstyrande verksamhet. Barn ska inte tvingas in i könsstereotyper eller styrda lekar.

Valfrihet

Vi vill främja en utveckling som ger familjerna större självständighet och ökad valfrihet. Alla barn är olika och har olika behov. Ett stort utbud av barnomsorgsformer, inklusive goda möjligheter för föräldrarna att få vara hemma med barnen under de tidiga åren, ska därför eftersträvas. Anknnytning till en vårdnadshavare före 2 års ålder är oerhört viktig för barnets utveckling. En förskola med alltför stora grupper har svårt att fylla denna funktion. Anknnytningsproblem som skapas i tidiga år kan leda till psykisk ohälsa senare i livet.

Attraktiv förskola

Centralt inom alla former av barnomsorg är att barngruppernas storlek ska vara anpassad efter barnens behov och ålder och att föräldrarna skall erbjudas inflytande över verksamheten. Vidare måste barnens fantasi och leklyst tillvaratas på bästa sätt. Stress- och bullernivåer ska reduceras till ett minimum. Vi förordar små barngrupper och personal med förskolläro utbildning. Personalen ska ges möjlighet att arbeta heltid.

Med ökat antal arbetstimmar förbättras personalfätheten inom förskolan och samtidigt erbjuds de som nu vill arbeta heltid en sådan tjänst. Detta är en viktig jämlikhetsfråga som kommer stärka och göra förskolläraryrket attraktivt.

God matkvalitet

Matkvaliteten är viktig för förskolebarn. God näringsriktig mat påverkar vårt välbefinnande och vår prestation genom hela livet. Matkvaliteten påverkar dessutom utvecklingen av barnens hälsa och fysiska mognad. För att få bästa möjliga matkvalitet ska det i så stor utsträckning som möjligt finnas ett kök i varje förskola för lokal matlagning. Maten ska planeras på evidensbaserad grund med rekommenderade nutritionsvärden (enligt de svenska näringsrekommendationerna, 2012). Kött från djur som utsatts för onödigt lidande, till exempel ritualslaktat kött, ska inte förekomma i kommunens skolor.

Samtalsspråket

Språket är den enskilt viktigaste faktorn för en lyckad integration av barn med utländska föräldrar. Utan ett godtagbart språk är chanserna att lyckas i samhället, skaffa sig ett bra arbete och klara av allt som vi förväntas klara i vårt moderna samhälle näst intill omöjligt. Det är inte möjligt att integreras och bli en närande samhällsmedborgare utan att behärska svenska språket. Inte heller är det möjligt att själv ta sig ur det utanförskap som många barn i våra utsatta områden lever i. Samtalsspråket på stadens förskolor ska vara svenska och alla som anställs i stadens förskolor ska tala god svenska för att få anställning. Att förskolebarnen utvecklar sin språkliga förmåga är grundläggande för en lyckad skolstart. Andra mycket viktiga inslag är att få träna sig på att fokusera och sitta still, så även det kreativa skapandet med olika material. Skolförberedande enkla räkneövningar ska vara ett återkommande inslag i förskolans verksamhet.

Barnen först

Med den massiva invandring vi haft de senaste decennierna har värderingar och synsätt vi inte accepterar fått fotfäste i vårt land, speciellt i utsatta områden. Det påtagligaste med dessa kulturkrockar är kanske att kvinnor ska bära, slöja, niqab eller i värsta fall burka. Oavsett om detta bruk har sin grund i att skydda kvinnors oskuld eller att inte attrahera män så strider det fullkomligt mot den syn på kvinnors och mäns jämställdhet vi under århundranden utvecklat i vårt land. Vi vill ge unga flickor chansen att leva utan att behöva ses som ägodelar av män på stadens förskolor.

Många barn med utländsk härkomst lever i utsatta områden utan att ta del av den svenska kulturen eller svenska värderingar. Det finns barn som tvingas växa upp med hederskultur och sedvänjor som strider mot svensk lag. I dessa utsatta områden förekommer våld, narkotikahandel och utåtagerande missnöje mot samhället. I så kallade "särskilt utsatta" områden förekommer systematiska hot, parallella samhällsstrukturer, extremism och hög koncentration av kriminella. För barn är det oerhört destruktivt att ständigt vistas i dessa miljöer.

Barn som växer upp i utsatta områden behöver i större utsträckning få kontakt med andra barn och vuxna för att få tillgång till det svenska språket, ta del av svenska normer och värderingar samt känna delaktighet i det svenska samhället. Det handlar om att ge

barn med invandrabakgrund i destruktiva uppväxtmiljöer samma förutsättningar som barn med svensk bakgrund. Detta för att på riktigt kunna skapa ett jämlikt samhälle där alla har samma möjligheter, förutsättningar och i förlängningen även samma skyldigheter.

Undervisningen ska vara icke-konfessionell

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande.

Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

Förskoleplikt för barn i utsatta områden

För att motverka en negativ samhällsutveckling ska det vara obligatoriskt för barn som bor i utsatta områden att delta i förskolans verksamhet från tre års ålder. Det ger en naturlig miljö där man kan lära sig det svenska språket. Pedagogisk och social förskoleverksamhet med kreativ lek och spel, allt med svenska språket som grund, ger alla barn en större möjlighet att kunna få växa in i det svenska samhället på lika villkor.

Regelverk för att motverka antidemokratiska verksamheter

Vi efterfrågar ett regelverk som gör att varken våldsbejakande extremister eller andra antidemokratiska organisationer får bedriva skolverksamhet. Skattemedel ska inte gå till att bedriva skolor som inte vilar på en demokratisk värdegrund. Skolinspektionen men även samhället i sin helhet måste få tillgång till effektiva verktyg och fungerande lagstiftning för att kunna göra allt som står i dess makt att stoppa alla extremismmiljöer i landet.

Uppmärksamma behov och tillhandahålla kompetens

Barn i behov av särskilt stöd ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Barn kan på grund av sjukdom, sociala förhållanden, funktionsnedsättning eller andra svårigheter ha behov av särskilt stöd i sin utveckling. Det är viktigt att ha utarbetade rutiner för att uppmärksamma dessa barn i verksamheten. Det är också viktigt att tillhandahålla den kompetens som krävs för att barnen ska få rätt omsorg och fortsatt lärande med de särskilda behov som barnet kräver. En tydlig dialog mellan föräldrar, personal och specialpedagoger är viktig när det kommer till barn med särskilda behov.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Att förskolan ska vara trygg för samliga barn är en självklarhet. Grundförutsättningen för att skapa en trygg miljö för barn är att ha en tydlig struktur och arbeta i mindre grupper. Förskolan ska erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnen att utforska omvärlden. I förskolan ska barnen möta vuxna som ser varje barns möjligheter och som engagerar sig i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.

Att vara en närvarande pedagog vid otrygga barns lek, ger en större möjlighet för barnet att våga utforska förskolans miljö. När barn är ledsna och behöver tröstas är det viktigt att barn känner att de alltid finns en vuxen som finns där för dem.

Skapa tillitsfulla relationer mellan barn och pedagoger.

Genomför kartläggning och trygghetsvandringar av nuläget för att få in barnens perspektiv.

Skapa delaktighet för alla barn på förskolan genom att lyssna och inkludera deras tankar och förslag.

Genomför kunskapshöjning för all personal.

Våra prioriterade mål

Samtalsspråket på stadens förskolor ska vara svenska och alla som anställs i stadens förskolor ska tala god svenska för att få anställning.

Måltider i förskolan skall vara av bästa möjliga kvalitet. Små barn är i stort behov av näringsrik kost för en god fysisk och psykisk utveckling.

Vi vill utöka möjligheterna till heltidsanställning för förskolepersonalen.

Fler nattisplatser.

Avskeda personal som tvingar på barnen slöja. Barnkonventionen är tydlig.

Förskolenämnden ska tillse att verksamheterna följer lagar och förordningar.

Barn som bor i utsatta områden ska obligatoriskt delta i förskolans verksamhet från tre års ålder.

Säkerställa att verksamheterna har fungerande rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Säkerställa att personalen i verksamheterna har kompetens för att ge rätt omsorg till barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Fler specialpedagoger på förskolan.

Små förskolegrupper.

Alla som arbetar i skolan ska arbeta aktivt för jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Inget barn ska i skolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska skolan motverka.

Grundskolenämnden

Som namnet antyder har nämnden ansvar för en välfungerande grundskola i Göteborg. Även förskoleklass och fritidsverksamhet ligger på nämndens ansvar. Det finns mycket att säga om den svenska skolan och de allra flesta göteborgare har en åsikt om dagens skola. Det talas om utmaningar som bristande språkkunskaper, utanförskap, stökiga klassrum, kompetensbrist, lärarflykt för att bara nämna några saker som måste lösas.

Att man mer eller mindre förlorat kontrollen i Göteborg är helt uppenbart efter haveriet med det aktiva skolvalet. På samma sätt som inom förskolan, finns det ett behov av nya lokaler. De gamla skolorna är slitna och behöver renoveras eller ersättas med nya byggnader. Man räknar med att Göteborgs befolkning kommer att öka snabbt. Det kommer kosta åtskilliga miljarder att bygga nya skolor de närmaste decennierna. Skolnämndens uppgifter ingick tidigare i stadsdelsnämnderna och det kommer att ta tid innan den nya administrationen fungerar som den ska. Även Kulturskolan flyttas över till Grundskolenämnden. Skolan är en kreativ mötesplats som stimulerar barns och ungas konstnärliga, personliga och sociala utveckling samt skapar möjligheter till en meningsfull fritid.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Skolan ska se till alla elevers bästa. Varje elevs välbefinnande och rätt till en bra skolgång ska vara utbildningsnämndens prioriterade inriktning. Trygghet ska prägla skolgången och disciplinära åtgärder som att flytta bort stökiga elever från undervisningen måste vara en självklarhet. Studiemiljön ska vara lugn, trygg och fokusera på kunskapsinläring som förbereder eleverna för arbetslivet och vidare studier. Hög kunskapsnivå är en av de allra viktigaste förutsättningarna för det svenska välståndet. Hela utbildningskedjan från förskolor, grundskolor och gymnasium till högre utbildning och forskning behöver fungera på ett sådant sätt att barn, elever, studenter och forskare lär det som framtidens arbetsmarknad kräver.

Skola i världsklass

Från att en gång ha varit en skola i världsklass, har resultaten i den svenska skolan försämrats drastiskt de senaste tjugo åren. Svensk skola står inför en rad olika problem. Bland annat har skolan blivit alltmer stökig, otrygg och segregerad. Vi vill förändra detta och i stället bana väg för en skola som kännetecknas av trygghet, studiero och kunskapsförmedling. Vi vill se en skola som genomsyras av demokratiska värden och respekt för andras åsikter, en skola där kritiskt och konstruktivt tänkande både stimuleras och uppmuntras. Det behövs också verktyg för att åtgärda ordningsproblemen samt möjliggöra goda karriärvägar för lärare.

I första hand tror vi att det handlar om förbättrad arbetsmiljö för både elever och personal. Det är också viktigt att satsa lite extra på att utveckla, utmana och fortsatt stimulera elever inom de områden där de presterar bra, speciellt inom kärnämnen. Detta får eleverna att växa och avvärjer risken att de ska stagnera och tappa tålamodet i väntan på att alla andra i en stor grupp ska nå upp till lägsta acceptabla kunskapsnivå.

Det lägger också en god grund för fortsatta studier och i förlängningen kompetent och konkurrenskraftig arbetskraft i samhället. Därtill behövs även en fungerande elevhälsovård i regional tappning och studievägledning. Sverigedemokraternas utbildningspolitik bygger på en återgång till det som tidigare fungerat väl och på inspiration från de länder som lyckas bäst idag.

Kunskapsinriktad skola

Kännetecknande för dagens skola är att elever förväntas lära sig på egen hand genom att själva söka information. Traditionella prov ersätts med redovisningar och olika typer av grupparbeten samtidigt som det blir allt viktigare att lärande måste vara roligt. Lärarrollen har kommit att undermineras och i allt större utsträckning enbart utgöra en organisatorisk funktion som ska uppmuntra fria studier och fritt forskande. För de elever som tidigt kan ta ansvar, som kommer från studievana hem och är studiemotiverade, kan dessa studiemetoder fungera väl. Den kravlösa skolan riskerar dock att missgynna i första hand studiesvaga elever eftersom dessa oftare behöver tydliga ramar, vägledning och mål för att kunna prestera. Genom olika verktyg såsom betyg i tidig ålder, ordningsomdömen samt en återgång till en kunskapsinriktad skola förbättras möjligheterna avsevärt att sätta in lämpliga hjälpinsatser och i ett tidigare stadium fånga upp och stötta elever som halkar efter.

Elevens behov

Särbegåvade elever med specialintressen ska så långt det är möjligt kunna främjas i sin utveckling och i sitt lärande. Vi vill se fler lärarledda lektioner samt satsa på elever med särskilda behov så att de får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom förbättrad lärandemöjlighet och studiemiljö. Elever diagnosticerade med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan ofta erbjudas stöd i den ordinarie undervisningen. När det inte fungerar ska undervisning i mindre grupp erbjudas med anpassning till elevernas förutsättningar och behov.

Alla elever i grund- och grundsärskola är i behov av trygghet och kontinuitet. Barnens resor, till och från fritidshem i samband med skoldagen, bör hanteras så snarligt som möjligt. Elever i både grund- och grundsärskola ska ha möjlighet att delta i fritidshemsverksamhet. Resor till och från ett fritidshem behöver tillhandahållas och utformas så att resorna inte är ett hinder för särskoleelever att ta del av den sociala gemenskap, den stimulans av utveckling och det lärande som ingår.

För oss Sverigedemokrater är det viktigt att barn i grund- och grundsärskola inte exkluderas eller diskrimineras i olika sammanhang.

Yrkesvägledning

Elever behöver bättre stöd för att hitta rätt val av vidareutbildning och framtida yrkesväg. Alla ungdomar är inte motiverade att studera enbart teoretiska ämnen på gymnasiet, utan en del vill snabbt ut på arbetsmarknaden och börja försörja sig själva. Studie- och yrkesvägledarnas roll och ansvar behöver förtydligas, utökas och samordnas. Digitalt vägledningsstöd behöver utvecklas.

Lärarens behov

Lärare är viktiga och skolans arbetsmiljö behöver utformas så att de ska kunna bedriva undervisning och utvecklas som pedagoger. Lärare behöver få goda möjligheter till löneutveckling, kontinuerlig vidareutbildning och befordran. Kompetensutveckling hos lärare och skolpersonal ska stödjas. Det behövs en karriärtrappa. Lärare kan med tiden vidareutvecklas och ta på sig mer ansvar och därmed även få en ordentlig löneutveckling. Då får man också ett ansvar att stödja kollegor som inte hunnit lika långt i karriärtrappan. Sverigedemokraternas trappstegsmodell innebär att man genom erfarenhet, vidareutbildning och dokumenterade arbetsinsatser kan nå löner som är konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden. I det sammanhanget ska det vara meriterande att arbeta och åstadkomma positiva resultat med de elever som allra mest behöver det. Denna reform ser vi som en ansats för att göra läraryrket mer attraktivt. Inför den omfattande bristen på kompetenta lärare bör möjligheten att locka ämneskunniga personer ses över för att dessa snabbt ska kunna tillägna sig nödvändiga pedagogiska färdigheter.

Vi vill att mer kringpersonal ska anställas för att lärare ska kunna fokusera mer på sitt pedagogiska uppdrag. Det enda sättet att höja lärarutbildningens status är att de som faktiskt är utbildade lärare, blir de som ska kunna utbilda nästa generation. I lärarutbildningen ska det om möjligt ingå praktik på särskola eller specialskola. Vår övertygelse är att de som arbetar på specialskola och särskola är pedagoger som besitter kvaliteter som alla lärare av idag skulle behöva.

Skärgårdsskola

Vi ser ett stort värde i bevarandet av de skärgårdsskolor som fortfarande finns kvar. Familjer tvingas ofta välja mellan att flytta och att sända sina barn flera mil bort till närmsta skola. Tyvärr kan en tillfällig svacka i elevunderlag tvinga en skola att stänga. Det leder till avflyttning av barnfamiljer, varefter sannolikheten att skolan kan öppna igen är låg. Vi vill verka för att skolorna ska kunna få vara kvar.

Samarbete

Skolan ska lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och självständig reflektion kring etiska och moraliska frågor. En lärares roll ska aldrig vara att forma eleverna för egen vinning eller i enlighet med dennes politiska övertygelser. Demokratins betydelse ska betonas och det ska vara helt upp till eleverna att utan påverkan själva bilda sina egna politiska uppfattningar, oavsett ålder. Självständigt tänkande ska uppmuntras – inte bestraffas. Eleverna ska lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet. Det är dessutom av största vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande.

Trygghet och studiero

Vi vill att man arbetar hårdare mot mobbing och hot i alla skolor i Göteborg. Här passar tillväxtskolan in där elever som mobbar eller förstör för andra elever kan placeras. Sverigedemokraterna anser att trygghet och studiero för skötsamma elever alltid måste vara överordnad de störande elevernas behov. Rektors och lärares ledarskap är avgörande. Lärare ska med omedelbar verkan kunna flytta på elever som inte fungerar

i den normala skolsituationen till skolans tillväxtskola. Denna verksamhet ska ha särskilt utbildad personal som kan ge handfast studiehandledning och upprätthålla ordning och struktur. Eleverna är välkomna tillbaka till vanlig klass när de bedöms fungera i klassrummet. Tillväxtskola innebär ett riktat stöd till de elever som behöver vistas där. Det ger samtidigt de elever som är kvar i ordinarie skolundervisning mer lärartid och studiero. Det skulle förbättra förutsättningarna avsevärt för många lärare som idag behöver punktmarkera ett fåtal elever, medan övriga i klassen arbetar mer eller mindre självständigt. Tillväxtskola är en bra lösning för aktuella elever, övriga elever i klassen och lärare.

Elever som har begått allvarliga brott, eller som utgör en fara för andra elever och lärare, ska inte vara i ordinarie skolverksamhet. De ska undervisas i annan form. Organiserad drogförsäljning förekommer i stadens skolor och unga skolbarn utnyttjas för försäljning då de inte är straffmyndiga. Skolvakter, kameraövervakning och förebyggande samtal är några exempel på sätt att aktivt försöka få bukt med detta allvarliga problem. På sikt krävs en lagändring gällande straffmyndig ålder för att ta bort incitamentet i att dessa unga utnyttjas.

Fysisk hälsa

Den schemalagda idrotten och annan fysisk aktivitet behöver utökas i stadens samtligaskolor, i syfte att motverka ohälsa som på sikt kan orsaka stora problem för såväl individen som samhället i stort. Ökad fysisk aktivitet och goda vanor redan i unga år kan bidra till signifikant förbättrat skolresultat, fysik och hälsa, men även till att självförtroendet och individens sociala förmågor ökar.

God mat

Näringsriktig god mat ska vara prioriterat framför politiska idéer. Sverigedemokraterna prioriterar en näringsriktig kost för barnen så de äter sig mätta och har en god energinivå för lärandet. Genom maten som erbjuds i skola kan det även finnas utrymme för lärdomar som vad hälsosam mat är samt miljömedvetenhet genom källsortering samt att presentera hur och var maten är producerad. Att arbeta efter säsonsvaror i köken samt att välja svenska produkter är viktigt då de offentliga verksamheterna är en av de största konsumenterna på marknaden. Kött från djur som utsatts för onödigt lidande, till exempel ritualslaktat kött, ska inte förekomma i kommunens skolor.

Samtalsspråk och historia

Utan tillgång till historien blir det svårt att förstå sin samtid. Språkets roll som kulturbärande och länk mellan generationerna kan knappast överskattas. Den kommunala skolan bör därför erbjuda undervisning i lokala dialekter och folkmål antingen inom ramen för den ordinarie svenskundervisningen eller som ett tillvalsämne. I en tid när förändringarna i samhället sker allt snabbare och globaliseringen blir allt mer påtaglig, är vår historia viktigare än någonsin. Barn måste få tillgång till svensk historia i större omfattning än idag. Utan kunskap om vår historia är det svårt att förstå hur samhället fungerar. Sverigedemokraterna avvisar alla försök till att låta dagsaktuella politiska ställningstaganden och influenser styra undervisningen i historia.

Kulturskolan

Att ge unga möjlighet att komma i kontakt med kulturen är bland de viktigaste uppgifterna vi har inom kultursektorn. Här ser vi kulturskolan som ett fantastiskt redskap och möjlighet. De ekonomiska anslagen till verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet ska vara generösa. Den kommunala kulturskolan ska särskilt verka för att levandegöra kulturarvet, till exempel genom att erbjuda undervisning i folkmusik och dans. I grundskolans gymnastik- och idrottsundervisning ska folkdans premieras i de fall dans förekommer. Sverigedemokraterna ser helst att kulturskolan inordnas under kulturnämnden. Ett av kulturpolitikens främsta syften är att stärka kunskapen och intresset för svensk och lokal kultur, liksom att slå vakt om de solida värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att åter skapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av nyinflyttade.

Elevhälsa

Elevhälsan som innefattar skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens, finns i en varierande mängd i Göteborgs stad. Hälsobesöken ger möjligheter att upptäcka barn och ungdomar med problem så att det i ett tidigt skede kan vidtas åtgärder. I många skolor har elevhälsan brister. Huvudmännen och rektorerna ska själva bestämma över de medicinska insatserna som behövs på en skola. Psykisk ohälsa i tidig ålder kan påverka förmågan att tillgodogöra sig högre studier, vilket i sin tur försvårar möjligheterna att få en bra start i livet. Den psykiska ohälsan är ett växande problem i samhället och en av de vanligaste orsakerna bakom långtidssjukskrivningar. Forskning visar att motion förebygger psykisk ohälsa och lindrigare fall av depression, här är det viktigt att skolidrotten fungerar som ett komplement till elevhälsan. En kraftig försämring av skolans utomhusmiljö uppmuntrar inte barn och ungdomar att vistas utomhus under rasterna. För att säkerställa att alla elever får en rimlig tillgång till elevhälsan bör Göteborgs stad garantera att en miniminivå finns att tillgå för alla elever. Ett sätt att förbättra hälsan är en kontinuerlig uppföljning av hälsotillståndet hos alla skolelever.

Nämnden bör verka för att det vid varje större skola ska finnas en skolläkare och en kurator tillgänglig minst en gång i veckan

Nämnden bör verka för obligatoriska hälsoundersökningar i skolan

Nämnden bör verka för att eleverna ges regelbundna kontakter med skolkurator och skolpsykolog för att minska den psykiska ohälsan

Nämnden bör tillsätta en utredning om hur man kan göra skolidrotten till en viktigare del av barnens skolgång

Nämnden bör verka för att kunskaperna om kost och hälsa breddas bland stadens skolelever

Nämnden bör verka för ökade satsningar på antimobbningsverksamheter

Nämnden bör verka för att skolgårdar ska vara öppna och inbjuda till utevistelse under rasterna

Utsatta barn

Många barn med utländsk härkomst lever i utsatta områden utan att ta del av den svenska kulturen eller svenska värderingar. Det finns barn som växer upp med hederskultur och sedvänjor som strider mot svensk lag. I dessa utsatta områden förekommer våld, narkotikahandel och utåtagerande missnöje mot samhället. I så kallade "särskilt utsatta" områden förekommer systematiska hot, parallella samhällsstrukturer, extremism och hög koncentration av kriminella. För barn är det naturligtvis destruktivt att ständigt vistas i enbart sådana miljöer. Barn som växer upp i utsatta områden behöver i större utsträckning kontakt med andra barn och vuxna för att få tillgång till det svenska språket, ta del av svenska normer och värderingar samt känna delaktighet i det svenska samhället.

Det handlar om att ge barn med invandrarbakgrund i nedbrytande uppväxtmiljöer samma förutsättningar som barn med svensk bakgrund. Vi eftersträvar ett jämlikt samhälle där alla har samma möjligheter, förutsättningar och i förlängningen även samma skyldigheter.

Integreringen får inte påverka kvaliteten varken för den som har särskilda behov eller övriga elever. Den ökande andelen ej integrerade elever i grundskoleklasser kan ses som resultatet av tanken att olikheter ska blandas i samma klass till varje pris, av ideologiska skäl snarare än praktiska skäl. Med den massinvandring vi haft de senaste decennierna har oantagbara värderingar och synsätt fått fotfäste i vårt land, speciellt i utsatta områden. Det påtagligaste med dessa kulturkrockar är kanske att kvinnor ska bära slöja, niqab eller i värsta fall burka. Oavsett om detta bruk har sin grund i att skydda kvinnors oskuld eller att inte attrahera män så strider det fullkomligt mot den syn på kvinnors och mäns jämställdhet vi under århundranden utvecklat i vårt land. Vi vill ge unga flickor chansen att leva utan att behöva ses som ägodelar av män, i varje fall i stadens skolor.

Förberedelseskola för nyanlända barn och ungdomar

När man kommer som nyanländ är det svårt att omedelbart ta plats i en svensk skolklass. Kombinationen av brister i det svenska språket och att tempot är för högt resulterar i att elevens lärande får stora brister. Resultatet av att blanda nyanlända som har stora brister i det svenska språket med svenska elever vid ett alltför tidigt stadie resulterar även i att skolundervisningen anpassas efter de nyanlända elevernas kunskapsnivå. Tempot sänks och resurskrävande barn och ungdomar tar mycket lärartid från övriga barn. Svensktalande barns skolgång blir lidande, vilket kan få långtgående konsekvenser för dem senare i livet. Sverigedemokraterna menar att utrikesfödda nyanlända skolbarn bäst kommer in i skolsystemet genom förberedelseklasser, där de successivt får lära sig svenska för att senare kunna överflyttas till en klass inom den ordinarie skolan.

Undervisningen ska vara icke-konfessionell

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande.

Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

Regelverk för att motverka antidemokratiska verksamheter

Vi efterfrågar ett regelverk som gör att varken våldsbejakande extremister eller andra antidemokratiska organisationer får bedriva skolverksamhet. Skattemedel ska inte gå till att bedriva skolor som inte vilar på en demokratisk värdegrund. Skolinspektionen men även samhället i sin helhet måste få tillgång till effektiva verktyg och fungerande lagstiftning för att kunna göra allt som står i dess makt att stoppa alla extremismmiljöer i landet.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Alla elever har rätt till en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolan ska utgöra en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den arbetsro som både elever och lärare behöver.

Ingen ska behöva vara otrygg i skolan och eleverna ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete. Strukturerad och varierad undervisning samt tillitsfulla relationer mellan lärare och elever är förutsättningar för detta. Hela skolan måste omfattas av arbetet, även förberedelseklasser och särskoleklasser. Hot och kränkningar mellan elever ska uppmärksammas. Eleverna måste kunna lita på att all personal i skolan agerar på ett likartat sätt och säger ifrån eller ingriper om någon elev beter sig olämpligt. Ett gemensamt förhållningssätt hos personalen främjar tillit, tolerans och goda relationer såväl elever emellan som mellan lärare och elever.

Nämnden ska tillse att skolorna:

Involverar hela organisationen i arbetet för att skapa en skolmiljö präglad av trygghet och studiero.

Arbetar systematiskt för att främja och upprätthålla såväl trygghet som studiero.

Arbetar för trygghet och studiero i vardagen och ur ett långsiktigt perspektiv. Signaler om otrygghet eller sviktande studiero fångas upp tidigt, situationerna i vardagen hanteras och insatser sätts in för att förhindra att liknande uppstår igen.

Har en rektor och skolledning som aktivt driver ett välfungerande, målmedvetet och långsiktigt arbete.

Våra prioriterade mål

I stället för att erbjuda mer modersmålsundervisning än vad lagen kräver ska dessa resurser satsas på extra träning i svenska språket.

All undervisning och planerad verksamhet ska vara evidensbaserad.

En kostreform med syfte att säkerställa näringsrik och god kost.

Förlägga nya skolor på platser fria från större vägar och nära till grönområde.

Stötta skolorna i skärgården.

Förstärka och förbättra integrationen genom att svenska är det språk som används i skolorna.

Implementera mer fysisk aktivitet i skolorna.

Anställa mer kringpersonal till skolorna och låta lärare var just lärare.

Införa tillväxtskolor.

Kulturskolan är ett prioriterat mål.

Fler sarskoleplatser.

Elevhälsovård i regional tappning.

Lovskola för att hjälpa svaga elever uppnå nödvändig kompetensnivå för att söka gymnasieutbildning.

Nyanlända elever ska inte placeras ut i ordinarie klasser innan de kan tillgodogöra sig utbildningen i grundskolan.

Åldersbestämma ensamkommande barn så att de placeras i motsvarande åldersgrupp i grundskolan.

Alla som arbetar i skolan ska arbeta aktivt för jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Inget barn ska i skolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, politisk åskådning, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska skolan motverka.

Resor till och från ett fritidshem behöver tillhandahållas och utformas så att resorna inte är ett hinder för sarskoleelever att ta del av den sociala gemenskap, den stimulans av utveckling och det lärande som ingår.

Idrotts- och föreningsnämnden

För att göteborgarna ska må bra finns det en idrotts-och föreningsnämnd. Folkhälsa är något som varit särskilt aktuellt den senaste tiden och ett av nämndens uppdrag är att främja just folkhälsan. För att stimulera föreningslivet finns det föreningsbidrag. Vilka som ska få dessa eller inte bestäms av nämnden. Det är viktigt att inte bidragen går till fuskare eller extremister. Här finns mycket mer att göra.

I Göteborg finns många idrottsanläggningar som sköts av idrotts- och föreningsnämnden. Just nu planeras flera byggen av nya anläggningar. Många anläggningar behöver renoveras. Det kommer att krävas stora investeringar om man vill att Göteborg ska ha idrottshallar och simhallar i hög internationell klass. Dessa planer har draggats allt för länge och staden måste gå till beslut.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Vi sverigedemokrater ser sambandet mellan en regelbunden motion och folkhälsa. En viktig del av folkhälsoarbetet är att ungdomar uppmuntras att aktivera sig. Det är viktigt att vara lyhörd för ungdomars olika behov av fritidssysselsättning. Ett brett utbud av idrotts- och föreningsaktiviteter är av största vikt för att fånga upp barns och ungdomars intressen.

Föreningslivets betydelse för samhället kan inte nog understrykas. Idrottsrörelsen är en del av den svenska folkrörelsetraditionen och spelar en stor roll inte bara för ungdomars hälsa utan också för den demokratiska fostran, en aktiv fritid håller många ungdomar borta från kriminalitet och missbruk. Sverigedemokraterna vill att Göteborg ska vara en stad där ungdomar utvecklas till friska medborgare och goda idrottsmän och idrottskvinnor även i framtiden.

I Göteborg finns idag över 700 bidragsberättigade föreningar. Fokus för bidragen ska ligga på barn och ungdomar, men även inom äldreomsorgen ska kommunen tillgodose de äldres behov av motion. Vi kan se att pensionärsföreningarna ökat sitt utbud av aktiviteter och det är av största vikt att vi fortsätter stötta denna trend. Stadens bidrag ska fördelas mellan olika aktiviteter på ett jämställt och jämlikt sätt. För att kvalitetssäkra att bidragen betalas ut på rätt grunder ska nämnden kontinuerligt genomföra stickprovskontroller. Nämnden kan återkalla ett bidrag som inte betalats ut på rätta grunder.

Staden ska erbjuda ett föreningsliv för alla, från motionär till elit, gammal som ung. Men ansvaret innebär också att man tillgodoser funktionshindrades behov av en aktiv fritid. Detta ställer högre krav på tillgänglighet, parkeringsplatser och flexibla öppettider. Här måste nämnden arbeta med att underlätta och ge alla en chans att kunna delta.

Ridsporten bidrar till folkhälsan genom fysisk aktivitet. Kombinationen med närhet till djur och vistelse i gröna miljöer ger ytterligare positiva hälsoeffekter. Ridning är dessutom en flickdominerad idrott och är den fjärde största föreningsidrotten i Göteborg för flickor 7–25 år (aktiva medlemmar). Här finns stora utmaningar då ridsporten som helhet kräver större markytor samt att ridanläggningar kräver tillsyn dygnet runt.

Staden ska inte bedriva simskola i egen regi, men det betyder inte att simkunnigheten inte är viktigt, tvärtom. De föreningar vi har i staden erbjuder hög kvalitet på simundervisningen och vi ska fortsätta arbetet med att säkra simkunnigheten. Behovet av underhåll av simhallarna är stort och bör inventeras så snart det är möjligt. En strategi för renoveringar bör tas fram.

Behovet av ledare ökar, både inom föreningslivet och i näringslivet. Nämnden bör arbeta aktivt med att främja ledarskapsutvecklingen baserat på frivillighet och ideell basis. Självklart ska nämnden arbeta aktivt tillsammans med föreningarna för att förebygga övergrepp och mobbing. Det ska vara nolltolerans mot all form av kränkning.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Ungdomar och barn är en stor del av Idrottsrörelsen. Det är av största vikt att våra ungdomar känner sig trygga i sitt idrottsutövande. Detta ställer stora krav på ledare och föreningar. Mobbing, utfrysning och utanförskap måste vara bannlyst. Idrott- och föreningsnämnden skall utestänga föreningar som inte kan säkerställa att alla barn behandlas likvärdigt och med respekt. Föreningar ska kunna stänga av ungdomar som inte sköter sig. Övervakningskameror och väktare ska vara hjälpmedel för att Idrottshallar och idrottsplatser ska vara trygga platser.

Våra prioriterade mål

Staden ska erbjuda invånarna ett rikt och varierande utbud av motionsmöjligheter exempelvis i form av vandringsleder, ridvägar, löpspår, utegym, ridhus, idrottshallar och simhallar.

Staden ska kontinuerligt arbeta för ett starkare föreningsliv och främja elitidrotten, bland annat genom att öka antalet ledare och medlemmar. Den breda idrottsrörelsen ska ha mycket goda förutsättningar att verka och växa i Göteborg.

Staden ska erbjuda hög tillgänglighet av platser för fysisk aktivitet, antalet idrottsanläggningar bör öka i takt med att staden växer.

Utveckla kontrollsystemet för att förhindra utbetalning av föreningsbidrag till fuskare och extremister.

Odemokratiska verksamheter som bejakar rasism, våld, extremism eller droger ska inte kunna ta del av stadens lokaler.

Trygghetskameror och väktare ska säkerställa trygghet i stadens idrottsanläggningar. Bråkstakar och mobbare ska utestängas från alla föreningslokaler. Föräldrarna måste veta att deras barn inte far illa på sin fritid.

Inköp- och upphandlingsnämnden

Göteborg kan liknas vid ett stort företag med sina 55 000 anställda och 35 miljarder i omsättning. För att en sådan jättelik apparat ska fungera behöver man givetvis ha ordning på sina inköp. Därför har staden en inköp- och upphandlingsnämnd. Att koncentrera inköpen till en nämnd innebär att man kan få bättre villkor och det blir enklare för förvaltningarna att hantera sina inköp. För att uppnå ytterligare fördelar samarbetar man med myndigheter och kommuner i regionen. Nämnden jobbar långsiktigt och strategiskt för att få stabila avtal som gynnar en marknad med sund konkurrens.

Att ingå alla dessa avtal och ramavtal innebär en jättelik apparat som måste följas upp och hållas ordning på. Det finns många oseriösa företag som försöker lura till sig skattepengar. Då och då dyker det upp oegentligheter i Göteborgs stad vad gäller inköp och upphandling. Det är mycket angeläget att staden är extremt tydlig vad gäller affärsetik, jäv, mutor och korruption. Allt för ofta uppstår skandaler som staden konfronteras med. Dessa affärer har en negativ inverkan på göteborgarnas förtroende för stadens politiker och tjänstemän.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Göteborg står inför stora utmaningar med sämre ekonomi och samtidigt en ökad efterfrågan på service och olika välfärdstjänster. Upphandlingen utgör en betydande del av kommunernas ekonomi. En strategisk hantering av inköps- och upphandlingsverksamheten kan bidra till en effektivare förvaltning av skattemedlen. Staden kan med detta erbjuda en god, hållbar kommunal service och välfärd till göteborgarna. Upphandling ska utgå från välfärdens och medborgarnas behov och målet är att skapa goda affärer.

Upphandling är ett medel för att frigöra resurser och främja en hållbar samhällsutveckling. Upphandling av varor och tjänster ska genomföras affärsmässigt effektivt, etiskt och med beaktande av såväl miljö som sociala hänsynstaganden.

Kostnad och kvalitet i balans

Upphandlingarna ska präglas av en totalkostnadssyn där samtliga kostnader som är adekvata med anskaffningen ska beaktas. Staden ska möjliggöra för små och medelstora aktörer samt den idéburna sektorn att konkurrera om stadens avtal när upphandlingens beskaffenhet motiverar det. Fokus ska ligga på kostnad i balans med kvalitet, vilket bland annat innebär att ställa relevanta krav, vara tydliga och behandla alla leverantörer lika och inte ge någon aktör en oberättigad fördel. Staden ska vara en seriös och trovärdig part i upphandlingar. Ingångna avtal med leverantörer ska respekteras, nyttiggöras och följas upp. I upphandlingen ska hänsyn tas till behovet av insyn och kontroll av leverantörers och eventuella underleverantörers verksamhet. Samordnade upphandlingar för hela staden är grundläggande för att sänka stadens totala kostnad. Hela stadens behov av en viss vara eller tjänst kan upphandlas i en och samma upphandling.

Samarbete

Stadens verksamheter ska aktivt delta i upphandlingar, såväl vid formulering av krav på vara eller tjänst till upphandlingen som under avtalsuppföljning. En upphandling av varor och tjänster, där kostnaden är i balans med kvaliteten, fordrar ett gott samarbete mellan en rad olika kompetenser. Det är viktigt att såväl leverantörer som stadens verksamheter uppfyller innehållet i ingångna avtal. Detsamma gäller för eventuella underleverantörer. Avtal är bindande och ska användas av de förvaltningar och bolag som omfattas av avtalen.

Stöd- och kontrollarbete

Stadens verksamheter ska känna till och nyttiggöra de avtal som har ingåtts. Det är därför viktigt att nämnden utför ett aktivt stöd- och kontrollarbete om avtalslämning. Uppmärksammas allvarliga brister i någon verksamhets inköp eller upphandling ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen och föreslå en åtgärdsplan. Avsteg från gällande avtal är avtalsbrott och risk finns för skadeståndsanspråk från stadens avtalsparter samt från utomstående parter som har gått miste om affären. Vid felaktigt genomförd upphandling kan domstol fastställa upphandlingsskadeavgift och skadestånd. Ingångna avtal ska följas upp och avtalsförvaltare ska utses när en upphandling är avslutad. Relevanta sanktioner vid brott mot avtal ska vidtas när så är tjänligt.

Konkurrens och stimulans

Staden ska ligga i framkant inom innovationsfrämjande upphandling. Det omfattar upphandling som sker på sådant sätt att den inte utesluter nya lösningar, innovationsvänlig upphandling och upphandling av framtagande av nya lösningar. Staden ska sträva efter att beskriva önskvärd funktion som önskas upphandlas i stället för att formulera detaljerade krav. Upphandling ska genomföras i konkurrens när det är möjligt. De konkurrensmöjligheter som finns ska utnyttjas och stimuleras långsiktigt. Upphandlingar ska utformas så att såväl mindre som större företag har möjlighet att konkurrera om stadens uppdrag när upphandlingens beskaffenhet motiverar det. Exempelvis genom marknadsanalys, uppdelning av kontrakt och dialog.

Sunda affärsrelationer

Ingångna avtal ska följas upp utifrån ställda krav gällande bland annat kvalitet, miljö, finansiell stabilitet, att lagstadgade arbetsgivaravgifter betalas och leveransvillkor. Kontroll av underleverantörer görs när så är relevant. Staden ska agera för sunda affärsrelationer och motverka korruption. Staden ska använda sin inköpsvolym för att påverka produktionen av varor och tjänster i en mer hållbar riktning. Miljökrav som syftar till att minska belastning på miljön ska ställas i alla upphandlingar av varor och tjänster. Särskilt drivande miljökrav ska ställas i upphandlingar av de varor och tjänster som innebär betydande miljöpåverkan och som omfattar stora volymer. -ä

Livsmedel

Upphandlade livsmedel ska hålla minst den standard som svenska djurskyddsregler garanterar samt vara fri från religiösa inslag. Närodlad och miljövänlig mat med krav på ökad andel färska råvaror och korta transporter ger små och lokala matproducenter möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Det främjar även miljön och förutsättningarna för biologisk mångfald. Staden ska verka för att de varor och tjänster som köps in är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Upphandling är ett område som har en hög inneboende risk, inte minst på grund av ett komplicerat regelverk och att stora värden står på spel. Risken för oegentligheter i form av mutor/bestickning, jäv och särbehandling av anbudsgivare behöver nämnden vara vaksam på. Otillåten påverkan kan ta sig många uttryck. Den kan bland annat utgöras av hot, trakasserier, utpressning, smicker, eller mutor. Oavsett vilken form den otillåtna påverkan har är den oacceptabel. Det finns flera olika bakomliggande motiv för viljan att utöva otillåten påverkan, till exempel ideologiska eller ekonomiska skäl, ilska eller besvikelse, en demonstration av makt eller skydd för egen kriminell verksamhet. Det kan röra allt från att få tillgång till känslig information som att påverka olika typer av beslut i en viss riktning, men det kan även röra sig om hämnd för händelser som redan har ägt rum.

Otillåten påverkan innebär ett säkerhetsproblem i verksamheten och ett demokrati-problem för samhället. Förebyggande arbete med individen i fokus är basen för allt trygghetsrelaterat arbete. Individen som utsätts för otillåten påverkan upplever ofta osäkerhet och stress och kan drabbas av fysisk eller psykisk skada. Det kan medföra att den drabbade till slut känner sig tvingad att lämna sitt uppdrag eller anställning.

Kunskap, medvetenhet och beredskap är medel för att förebygga situationer som i förlängningen kan medföra en otillåten påverkan. Hela verksamheten ska känna till vad man ska reagera på och vilka åtgärder man ska vidta när det sker. Det ska vara tydligt vart medarbetare kan vända sig om de har frågor eller vill rapportera en misstanke om otillbörlig påverkan, bedrägeri eller annan oegentlighet. Målsättningen är en verksamhet fri från otillåten påverkan där alla medarbetare kan fullgöra sina skyldigheter utan att riskera att utsättas för försök till otillåten påverkan av något slag.

En grundläggande del i arbetet att förebygga risken för oegentligheter är att nämnden skaffar sig en bild av vilka riskerna är och inom vilka områden de finns genom en riskanalys. Detta för att skapa en större kunskap om nämndens risker men även för att nämnden ska kunna utforma kontrollåtgärder för att motverka riskerna.

Nämnden ska verka för en trygg arbetsmiljö genom att:

identifiera relevanta risker för oegentligheter.

identifiera möjliga upplägg för oegentligheter och rangordna dem utifrån risk.

identifiera vilka kontroller som finns på plats för att motverka riskerna och om det saknas kontroller som borde finnas.

testa effektiviteten i de kontroller som finns på plats för att få bekräftat att de motverkar och upptäcker oegentligheter på det sätt som är avsett.

dokumentera och rapportera resultatet av utvärderingen.

Våra prioriterade mål

Styr upp verksamheten genom bättre strategisk hantering av inköps- och upphandlingsverksamheten.

Göteborg ska jobba affärsmässigt effektivt.

Minska byråkratin vid avtalshanteringen.

Uppmärksammas allvarliga brister i någon verksamhets inköp eller upphandling ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen och föreslå en åtgärdsplan.

Upphandlingar ska utformas så att såväl mindre som större företag har möjlighet att konkurrera om stadens uppdrag när upphandlingens beskaffenhet motiverar det.

Upphandling ska alltid genomföras i konkurrens.

Upphandlade livsmedel ska följa svenska djurskyddsregler samt vara fri från religiösa inslag.

Gynna små och lokala matproducenter.

Upprätta riskanalys för att förebygga korruption, mutor och förskingring.

Kretslopp- och vattennämnden

Vi ser det som en självklarhet att alla i staden har tillgång till kallt och rent vatten som går att dricka. Att kunna gå på toaletten och spola efter sig utan att behöva tänka mer på det, är något vi vant oss vid. Lika självklart är det att vi kan slänga våra sopor i en soptunna eller sopnedkast och att någon kommer och tömmer det med jämna mellanrum.

Vattnet. Avlopp. Sopor. Vad händer om något av dessa tre slutar att fungera? Det skulle snabbt bli en humanitär och miljömässig katastrof. Kretslopp- och vattennämnden har därför ett livsavgörande funktion i Göteborg. Vatten, avlopp och sophämtning finansieras via taxor. Det innebär att man betalar för hur mycket vatten man använder och hur mycket sopor man slänger.

Nämnden anlitar det kommunala bolaget Renova för att hämta sopor. Dessa förbränns och blir till el och fjärrvärme som säljs. Staden har även ett väl utvecklat system med återvinningscentraler och återvinningsstationer. Det som samlas in kan säljas och återvinnas. För att rena avloppsvattnet anlitas det kommunala bolaget Gryaab. Det ställs höga krav på rening och det har investerats stora pengar i stadens reningsanläggningar. En biprodukt av reningen är slam. Numera har man lärt sig att göra mull av slammet. Detta kan säljas som jordförbättringsmedel. Stadens filosofi är att så mycket som möjligt av vårt avfall ska återanvändas i ett kretslopp.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

I stort sett allt vatten i Göta älv kommer från Vänern. Mycket av de utsläpp som görs i sjön kommer även att rinna ut i Göta älv. Föroreningarna från Vänern kommer således till viss del finnas kvar i det vatten som används som dricksvatten av mer än 1 000 000 människor. För att nå en långsiktigt hållbar och säker leverans av dricksvatten behöver samarbetet utökas, inte bara med grannkommunerna och regionalt, utan även med kommuner och regioner som påverkar tillflödena till Vänern. Region Värmland är en viktig aktör i detta sammanhang. Ett gemensamt grepp behöver tas för hela Vänern, Klarälven och Göta älv. Till hjälp att lokalisera och involvera berörda orter och regioner, finns dokumenterad utsläppsstatistik hos Naturvårdsverket.

Tillflödena till Vänern, denna viktiga vattentäkt behöver också skyddas. Inte enbart från naturbrukens och samhällens avrinning, utan även vid anläggning av bland annat parker, bostäder och vägar i anslutning till de större tillflödena. Det är av stor vikt att ha ett tydligt och effektivt regelverk som säkerställer att eventuell markförorening från industriell verksamhet inte hamnar i tillflödena till Vänern och i förlängningen i människors dricksvatten längre nedströms.

Rent och säkert dricksvatten är en grundläggande förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Dricksvatten får därför inte ses som ett enskilt intresse, utan måste hanteras och prioriteras i olika delar av samhällsplaneringen. Förnysetakten i dagens vatten- och avloppsledningsnät i Göteborg kräver åtgärder, då den ligger under rekommenderad utbytestakt.

Genomtänkt planering

Runt om i staden pågår omfattande exploatering och byggnation. Utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen är en kritisk faktor för att kunna bygga ut nya områden i staden. Samordning med övriga projekt runtom i staden är nödvändig och har stor positiv påverkan. Genomtänkt planering och samordning är viktig för god ekonomisk hushållning. Långt innan grävmaskinen sätter skopan i jorden ska kanalisering, dukter och kulvertar för vatten, avlopp, el, IT, fjärrvärme/fjärrkyla och liknande vara tydligt inplanerade. Genom samordning undviks onödiga kostsamma avspärningar och uppbyggnad av redan asfalterade gator och bebyggd mark. Vi menar att det är förenligt med god ekonomisk hushållning att genomföra viktiga stomnätskompletteringar i samband med stadens infrastrukturomvandling.

Kretsloppet

En stor del av miljöpåverkan orsakas av det vi slänger i våra sopor. Det är inte hållbart i längden, hänsyn måste tas till miljöpåverkan i en produkts alla steg. Konstruktion och tillverkning kräver energi och råvaror. Användandet kan påverka miljön på många sätt. När produkten väl är förbrukad kommer den belasta miljön vid återvinning, eftersom även detta kräver energi och transporter. Målet måste vara att inga skadliga ämnen ska komma ut i luften eller vattnet samt att återvinningsprocessen inte ska förbruka mer energi än nödvändigt. Ett självklart mål måste även vara att öka andelen återvinning av sopor.

Återvinning

I Göteborg finns ett antal återvinningscentraler som fungerar mycket bra. Det är ordning och reda. Kunnig personal bistår kunderna med information om var de ska slänga sina sopor. Det som återvinns har ett värde, råvaror kan återvinnas. Kompostering kan användas som jordförbättring. Metaller har ett värde. Brännbart material kan förbrännas och generera el och värme. Återvinning är alltså ingen nettokostnad för staden.

Vad kan då Göteborg stad göra för att dess invånare ska källsortera mer och lämna större andel av sina sopor till återvinning?

Kunden i fokus

Göteborgs invånare måste ses som kunder och staden måste ha högsta kvalitet på kundservice. Kunden ska känna sig välkommen på återvinningscentralerna genom uppmuntran och tips genom sociala medier att man är en miljöhjälte som besöker en återvinningscentral. Göteborg kan informera kunderna om att återvinningen bidrar till ett mer hållbart samhälle, och att man skapar ett värde för det allmänna, men även för sig själv när man återvinner.

Kompetenslyft

Staden behöver ta ett större ansvar för att det ska vara rent och snyggt när medborgaren besöker en återvinningsstation i sitt bostadsområde. Det får aldrig vara så fullt att besökaren inte kan källsortera materialet, det får inte ligga skräp på marken. Som kund måste man ha en positiv känsla när man varit på stationen. Staden kan medverka till ett kompetenslyft i skolorna, exempelvis genom fler studiebesök och föreläsningar, där barn redan tidigt lär sig om kretsloppet hos en produkt och hur vi ser efter vår miljö.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Stadens vattenförsörjning håller hög kvalitet men staden växer och med det även trycket på att ha bra dricksvatten i kranarna och bra system för rening av avloppsvatten. Systemen är sårbara och därmed också samhället i stort, bland annat eftersom många får sitt vatten från samma källa.

Distributionsanläggningar och vattenverk anpassas för att möta nya risker som uppstår i takt med samhällsutvecklingen och miljöförändringar.

Ledningsnätets status ska kartläggas och brister åtgärdas kontinuerligt.

Samtliga vattentäkter ska ha aktuella riskbedömda vattenskyddsområden.

Samtliga vattenverk ska kunna kopplas till reservvattentäkter om det blir nödvändigt.

Våra prioriterade mål

Fortsätta och förstärka samverkan och samplanering mellan berörda förvaltningar och förvaltningschefer.

Öka utbytestakten på vattenledningar.

12 fria besök per år på återvinningscentralerna behålls.

Förbättrad renhållning och tömning vid de lokala återvinningsstationerna.

Anordna fler studiebesök och föreläsningar om kretslopp och vatten.

Kulturnämnden

Vad är människan utan kultur? Var är göteborgaren utan den göteborgska karaktären inom arkitektur, stadsplanering och konst? Ingenting. Kulturen är vad vi gör den till. Kulturarvet däremot är inget man kan välja. Kulturarvet finns där på gott och ont vare sig vi vill det eller inte. Vi kan välja att förkasta, förneka och trampa på vårt kulturarv. Eller så kan vi välja att vara stolta över, värna om och bevara vårt kulturarv.

Sveriges kulturarv står på ruinens brant. Vår kultur är hotad. Därför är kulturnämndens uppdrag viktigt. Nämndens uppdrag styrs av politiska beslut, och sätter göteborgarna politiker i kulturnämnden som vill utplåna eller förvanska kulturarvet, då blir det så. Nämnden har ansvar för stadens museiverksamhet. Göteborg har stora samlingar av konst och arkeologiska föremål som måste bevaras till eftervärlden. Detta kulturarvsuppdrag är mycket viktigt för att föra vidare vår kultur till framtida generationer. Idag är samlingarna utspridda på flera ställen och föremålen far illa och riskerar att förstöras för all framtid på grund av stöld, ovarsamhet, fukt och skadedjur. Det finns ett uppdrag att bygga ett magasin för samlingarna. Utformning och placering av detta magasin är helt avgörande för att rädda kulturnämndens samlingar.

Kulturen är inte bara föremål. Det är även namn, traditioner, legender och sagor. Kulturnämnden har det ärorika uppdraget att ansvara för namnsättning på stadsdelar, gator, parker och broar. Självklart ska man noga bevaka att de nya namnen har förankring i Göteborgs historia och Göteborgs kulturarv.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Den skattefinansierade kulturpolitiken i Göteborg skall först och främst komma göteborgarna till gagn. Den är till för att vi ska trivas och utvecklas här. I det läge som Sverige och Göteborg befinner sig just nu måste politiken vara tydlig och stå upp för de normer, värderingar och traditioner som vi vill ska prägla vårt samhälle. Som konstutövare i Göteborg skall man vara fri att uttrycka sin kreativitet på det sätt man själv önskar. Det är dock ingen rättighet att få göra det på skattebetalarnas bekostnad.

Kulturen är en del av det kitt som bygger det goda samhället, bidrar till gemenskap och får oss att känna en samhörighet. Visionen om det mångkulturella samhället måste därför begravas. Den lokala kulturen och de sedvänjorna vi har gör oss unika på just vår plats på jorden. Därför är det viktigt att slå vakt om det som fungerat bra under en längre tid, och låta nya göteborgare få ta del av det. Kulturen finns överallt i allas vår vardag, vi lever och andas in den, även om vi inte alltid lägger märke till och tänker på den. Det är kanske just det som är kultur när den är som bäst. Våra vackra sekelskifteshus, Skansen lejonet, Haga mm.

Göteborg och Västsverige har varit bebott i minst 9000 år. Alla tidsperioder har varit med och präglat det kulturlandskap vi ser idag. När vi står där bredvid kanonerna som vaktar över hamninloppet och blickar bort mot Älvsborgs fästning känner vi att vi är en del av historien och del av Göteborg. När den nya staden växer och infrastruktur som Västlänken hotar dessa värden är det viktigt att reagera och inte släppa igenom förslag som hotar våra historiska byggnader och fornminnen.

Göteborg har många vackra byggnader som vårdas och renoveras varsamt. Här har Higab ett stort ansvar som förvaltare. Bevarandet av kulturbyggnader och historiska monument kommer vi sverigedemokrater alltid att stödja. Tillsammans med Statens fastighetsverk vill vi bevara och underhålla våra historiska byggnader. Det måste också vara slut på att bygga fula fyrkantiga klossar i betong och glas. All nyproduktion av fastigheter måste byggas med estetik och trivsel som ledord.

Mörka moln tornar upp sig vid horisonten. Skansen Lejonet är hotad av västlänksbygget. Trots anföranden i kommunfullmäktige, yttranden och yrkanden i kommunstyrelsen samt en motion från oss så kvarstår planerna på att bygga en tunnel rakt genom Skansen Lejonet. Vi har som sista utväg föreslagit att tunnelmynningen ska flyttas längre bort från skansen.

Göteborgs muséer.

Svensk och nordisk kultur bör främjas. Detta för att göteborgare och tillresta turister ska få en uppfattning om vår speciella nordiska särart. Vi har en rik historia och vårt kulturarv vårdas och förvaltas av våra muséer. Att värna om och bevara vårt kulturarv, att värna om och förmedla vår historia till kommande generationer samt att levandegöra historien i olika perspektiv från alla samhällsklasser och tidsåldrar ska vara muséernas huvuduppgift. I ett yttrande i Kommunstyrelsen angående en statlig utredning om en ny museipolitik föreslog vi att man måste vara tydliga med att värna om det svenska kulturarvet. Inget av de övriga partierna ville stötta vårt förslag.

Levandegör Göteborgs historia.

Elever i Göteborg bör ta del av och lära sig vår historia. Museibesök och besök av historiska byggnader såsom Skansen Lejonet, Skansen Kronan och Älvsborgs fästning bör ingå i undervisningen. Genom stadsvandringar och genom att höja blicken ibland i Göteborgs innerstad, kan eleverna få en starkare anknytning till sin stad och ett intresse för dess historia. Sverigedemokraterna vill dessutom att Gustaf Adolfsdagen lyfts fram som en "lokal nationaldag" i Göteborg, då stadens grundare ska firas. Dagen bör ägnas åt levandegörandet av det Göteborg som var, är och komma ska. Idén om att återuppta firandet av Gustaf Adolfsdagen har Sverigedemokraterna motionerat om, utan att finna stöd bland övriga partier.

Kulturarvsgaranti.

En kulturarvsgaranti skulle innebära att alla barn i skolåldern garanteras att få ta del av en aktivitet eller upplevelse kopplad till det lokala och nationella kulturarvet minst en gång per läsår. För att säkerställa att alla barn får ta del av garantin oavsett ekonomiska förutsättningar så är det en självklarhet att alla aktiviteter och upplevelser som ingår ska vara kostnadsfria.

Demokrati i kulturen.

Föreningar som får bidrag av Göteborgs Stad måste vara demokratiska och öppna för alla. Vi är det enda parti som röstat för en obligatorisk tillsyn av de föreningar som får bidrag. Etniska föreningar som enbart vänder sig till en specifik grupp ska inte beviljas bidrag. Det har förekommit att föreningar har fungerat som rekryteringsbas för terrorister, eller haft föreläsare med en vedervärdig och föråldrad kvinnosyn. Dessa föreningar

ska givetvis inte få några kommunala bidrag överhuvudtaget. Sverigedemokraterna i Göteborg har yrkat på att ett tydligt ansvar ska ges till berörda personer för att säkerställa att den nya terrorlagstiftningen får genomslag i hela stadens organisation. Även detta förslag från oss fick kalla handen av övriga partier i kommunstyrelsen. Biblioteken i Göteborg bör ha ett tydligt uppdrag att värna om västerländska värderingar och demokrati, i biblioteken lär man sig tidigt att ta hänsyn till andra - men den absolut viktigaste uppgiften måste vara att förvalta och värna det svenska kulturarvet. När det gäller böneutrop, så ska dessa inte tillåtas. Det som ropas ut har inte förankring vare sig i det västerländska kulturarvet eller i våra svenska värderingar. Religionsfrihet innebär inte att man ska tvingas höra på främmande religioners högljudda manifestationer mot sin vilja. Det är en mänsklig rättighet att få vara befriad från dessa böneutrop. **Majoritetssamhället ska inte böja sig för minaretsamhället.**

Arkeologiska lämningar.

Kunskapen om arkeologiska lämningar måste stärkas genom att stadsmuseets arkiv blir mer öppet och tillgängligt för göteborgarna genom utställningar och studiebesök. Befintliga lämningar måste rustas upp och utställningar och information måste bli mer omfattande. Som det är nu växer vissa platser igen, förfaller och glöms bort. Ett exempel är Ragnhildsholmen borgruin i Nordre älv som är värd ett bättre öde.

När man bygger den planerade Västlänken vid Centralstationen kommer lämningarna av bastionerna Gustavus Primus och Johannes Rex förloras för all framtid. Ännu en del av vårt kulturarv kommer att raderas för att ge plats åt den växande staden. Flera av befästningsverken revs redan på 1800-talet. Det lilla som finns kvar av stadsmuren är värt att bevara, så även arkeologiska lämningar under marken. Ett av de få ställen där befästningarna finns kvar är vid Esperantoplatsen där delar av stadsmuren finns bevarad.

Vid Kvarnberget är västlänksbygget helt stoppat eftersom man hittat nio vrak, det äldsta från 1600-talet. Vraken är en del av vårt kulturarv och kommer att ge värdefull information om skeppsbyggnad och sjöfart. Tyvärr kommer inte alla vraken att bevaras, men väl dokumenteras som 3D-modeller. Förseningen kommer att fördyra västlänken med 200 miljoner kronor. Ingen vet vad slutnotan för västlänken blir om man hittar fler lämningar på andra ställen.

Kulturskolan

Bland det viktigaste uppdragen vi har inom kultursektorn är att ge unga möjlighet att komma i kontakt med kulturen. Här ser vi kulturskolan som ett fantastiskt redskap och möjlighet. Vi anser att kulturskolan bör ligga under kulturnämndens ansvar istället för som idag, under grundskolenämnden.

Stadens bibliotek

Biblioteken ska inte enbart tillhandahålla böcker för läsning och lån. De skall även på ett balanserat sätt följa dagens snabba tekniska utveckling vad gäller e-böcker och olika internetapplikationer. Biblioteken ska även erbjuda goda utrymmen för föreläsningar och seminarier för allmänheten. Bibliotekens funktion som kunskapsförmedlare och plats för kunskapsinhämtning är lika viktig idag som under biblioteksväsendets inrät-

tande. Biblioteken är en bärande pelare i det demokratiska systemet, och därför får inte bibliotekens syfte och funktion slarvas bort i samtidens tillfälliga nycker och trender. Att bjuda in digitaliseringens verktyg och möjligheter på biblioteken är en självklar utveckling vid sidan av bibliotekens samlingar av böcker, tidningar och andra tryckta verk. Lika självklart är det samtidigt att inte tumma på bibliotekens roll i egenskap av fysiska rum som tysta och lugna oaser i det annars brusiga offentliga rummet.

Det har under de senaste åren återkommande rapporterats om oroligheter på bibliotek runtom i landet. Bibliotek upplevs i vissa fall inte längre vara en trygg miljö för studier och inhämtning av kunskap. Många barn och ungdomar som vill lägga ner tid på att läsa, göra sina läxor eller som rent allmänt har ett stort intresse av att bredda sina kunskaper, väljer bort våra kommunala bibliotek för att miljön uppfattas som störande eller otrygg. Biblioteken skall vara öppna för alla som följer de ordningsregler som gäller och som ska syfta till att ge en lugn, tyst studiemiljö. Besökare som åsidosätter ordningsföreskrifter och stör andra besökare skall snarast avlägsnas. Utöver det så påverkar oroligheterna arbetsmiljön för de som arbetar inom biblioteksväsendet. Bibliotekens roll sätts ur spel av personer som inte förstår att visa vördnad för deras funktion utan använder biblioteken för andra syften. Det är av yttersta vikt att biblioteken är en trygg miljö för dem som arbetar och studerar där. Sverigedemokraterna vill därför att regeringen uppdrar åt berörda myndigheter, aktörer, institutioner och organisationer att ta fram en åtgärdsplan för hur biblioteksmiljön ska kunna tryggas som säker och roligande studiemiljö, samtidigt som det ska kunna fortsätta vara ett öppet och tillgängligt rum.

Nämnden bör tillse att biblioteken präglas av en lugn och tyst arbetsmiljö där störande personer ska avisas från bibliotekets lokaler av trygghetsvakter eller av polis

Nämnden bör arbeta för tryggare arbetsmiljö för bibliotekarier

Nämnden bör synliggöra stadens kulturskatter som finns på våra museer, institutioner och på våra bibliotek, för allmänheten

Det börjar med en knappål...

Övriga partier har beslutat att ta bort förseningsavgiften på våra bibliotek. Att man skall göra rätt för sig, redan från tidig ålder, och i alla sammanhang är en viktig signal. Det är så vi bygger det goda samhället. Det gamla talesättet "det börjar med en knappål, men slutar med en silverskål" gäller i högsta grad än idag. Ibland är kostnader motiverade. I fallet med förseningsavgifterna är de dessutom marginella.

Gestaltning, arkitektur - skapa en vacker stad!

För oss sverigedemokrater är det oerhört viktigt vilken stad vi lever bor och verkar i. Vi vill att staden skall vara en klassisk vacker stad. Därför måste kulturnämnden komma in och få tycka till tidigt i plan- och byggprocessen. Vi vill tex ändra den så kallade enprocents regeln till att omfatta gestaltning och klassisk arkitektur.

"Göteborg behöver inte fler byggnader som sticker ut, vi behöver fler som smälter in"

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Alla kulturarrangemang i Göteborg ska vara trygga, trevliga och inkluderande. De ska planeras noga och säkerheten ska vara högt prioriterad.

Det är viktigt att åldersgränser för alkoholservering följs, så att arrangemangen flyter på och besökare känner att det är bra stämning och ordning. Större konserter på våra stora arenor måste ske säkert så att inte olyckor sker vid trängsel. Utrymningsvägar måste alltid vara kontrollerade och uppdaterade inför varje konsert.

Säkerställa medarbetares trygghet på arbetsplatsen.

Våra prioriterade mål

Den skattefinansierade kulturen skall komma göteborgarna till gagn.

Den offentliga konsten ska ha en folklig förankring och på ett tydligt sätt lyfta fram det nationella och lokala kulturarvet.

Föreningar som får kulturbidrag ska främst rikta sig till barn, ungdomar och äldre.

Främja svensk och nordisk kultur.

Införa ett skönhetsråd i Göteborg.

Bevara Göteborgs klassiska stadsbebyggelse.

Omarbeta enprocents regeln.

Levandegöra Göteborgs historia.

Överföra kulturskolan till kulturnämnden.

Inför kulturarvsgaranti för barn och ungdomar.

Ge stöd till Film i väst.

Ge stöd till Gothenburg Wind Orchestra (GWO).

Återinföra förseningsavgiften på biblioteken.

Alla stora kulturarrangemang och konserter skall ha rutiner för säkerhet och alkoholservering för att säkerställa tryggheten.

Högtidshålla Gustav II Adolf dagen, stadens grundare

Göteborgs Stads stadsfastighetsnämnd

Nämnden ska tillhandahålla, förvalta och utveckla beståndet av verksamhetslokaler med tillhörande utemiljöer som behövs för stadens nämnder.

Exempel på huvudsakliga ansvarsområden:

Bygga, hyra in, anpassa och förvalta lokaler och boenden för Göteborgs Stads verksamheter, som exempelvis skolor, förskolor och boenden med särskild service.

Utveckla lokaler som möter verksamheternas behov och säkerställa lokalernas värde och funktion över tid.

Förvalta och hyra ut de lokaler som kan användas tillfälligt tills de ska rivas eller användas till något annat i stadsutvecklingen.

Aktivt delta i lokalbehovsplanering och ta ansvar för stadens lokalförsörjning.

I det kommunala uppdraget ingår att ansvara för att det finns skolor, barnomsorg och äldreomsorg. Dessa verksamheter behöver lokaler och då har vi en stadsfastighetsnämnd i Göteborg som sköter denna grundläggande och viktiga uppgift.

Lokalerna har alltid ett behov av underhåll. Sköts inte detta så skapas problem längre fram eftersom det genererar stora och kostsamma renoveringar. Göteborgs Stads stadsfastighetsnämnd har ett ansvar för att underhållet hålls på en rimlig och kostnadseffektiv nivå. Har man hyresgäster måste man också bestämma vilka hyror som ska tas ut. Detta kan vara nog så komplicerat då det tar mycket tid och kräver stora administrativa resurser.

Göteborgs Stad har en hyresmodell för att det ska bli ordning och reda på all hyressättning. Stadsfastighetsnämnden har ansvar för denna modell. Eftersom det finns olika typer av lokaler med varierande standard och driftskostnad, så är det bra om modellen är logisk och rättvis. Den kommunala verksamheten är mycket omfattande och behovet av lokaler är stort. Det finns även tillfällen då man av olika anledningar inhyser externa hyresgäster. Då behöver hyrorna anpassas för att säkerställa kommunens och bodelagens resultat och verksamheter.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Välplanerat underhåll

Det är ett faktum att Göteborg växer. Det byggs som aldrig förr och staden måste hålla jämna steg med den växande befolkningen när det gäller lokaler. Göteborg måste bygga nya skolor, förskolor och äldreboenden. Om man inte underhåller sina lokaler kommer renoveringar i framtiden bli mycket kostsamma. Det förekommer allt för ofta att stadens lokaler är i så dåligt skick att man blir tvungen att riva och bygga nytt. Detta är ett slöseri med stadens resurser. Ett välplanerat underhåll är en mer kostnadseffektiv lösning.

Hushållning med skattemedel

Att värma upp alla stadens lokaler kostar miljonbelopp varje år. Därför är det viktigt att fastigheterna är energieffektiva och att man inte orsakar onödiga utsläpp av växthusgaser vid uppvärmning. Stadsfastighetsnämnden har det viktiga uppdraget att ansvara för hyressättning av stadens lokaler. Detta instrument ska användas på ett ansvarsfullt sätt som tar tillvara skattebetalarnas intressen. Privata hyresgäster ska betala marknadsmässiga hyror för kontors- och butikslokaler. Stadens ekonomi tillåter inte att man indirekt subventionerar hyresgäster genom att ta ut lägre hyra än vad marknaden kan erbjuda.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Inga lokaler ska hyras ut till extremistiska eller odemokratiska föreningar.

Nämnden ska regelbundet kontrollera att inga otillåtna verksamheter förekommer i dess lokaler, det kan ske genom övervakningskameror eller oanmälda besök.

Stadens lokaler skall ej heller utnyttjas som bostäder för papperslösa eller personer med utvisningsbeslut. Nämnden har ett ansvar för att lokalerna endast utnyttjas av de som har kontrakt och används för de ändamål som anges i hyreskontrakten.

Finns det behov av väktare för att säkerställa tryggheten i ett område, så skall man anställa dessa för att människor ska kunna röra sig i området utan att känna sig otrygga eller bli trakasserade.

Våra prioriterade mål

Staden ska i första hand använda egna lokaler för sin verksamhet.

Staden ska ta ut marknadsmässiga hyror från icke kommunala hyresgäster som önskar hyra kontors- och butikslokaler.

Staden ska behålla lokaler av kulturhistoriskt värde, även om lokalerna inte utnyttjas av kommunen.

Staden ska underhålla sina lokaler för att bibehålla hög standard och förhindra kapitalförstörelse genom dyra framtida renoveringar.

Går det inte att utnyttja lokalerna för kommunal verksamhet bör lokalerna avyttras till marknadspris.

Inkomster från lokalförsäljningar ska investeras i underhåll och nya fastigheter.

Uppvärmningen av stadens lokaler ska ske på ett kostnadseffektivt sätt som minimerar utsläpp av växthusgaser.

Staden ska inte hyra ut lokaler till kriminell verksamhet (Kvibergs marknad är ett sådant exempel).

Stadsfastighetsnämnden har ett ansvar för att stadens lokaler är trygga.

Miljö- och klimatnämnden

För att göteborgarna ska få en så bra miljö som möjligt har vi en miljö- och klimatnämnd. Nämnden övervakar miljön och ser till att alla följer de regler och lagar som vi har. Det kan gälla livsmedelstillverkning eller maten som säljs i butiker och restauranger. När det gäller försäljning av alkohol och tobak så gäller åldersgränser. Detta måste skötas, annars kan nämnden dra in tillstånden som krävs för att sälja dessa produkter. Just nu i pandemins tider har nämnden dragit in tillstånd för de som inte följt reglerna för att förhindra smittspridning. Ett annat område som nämnden ansvarar för är strålskydd.

All energiproduktion påverkar miljön och klimatet. För att minimera utsläppen av klimatgaser kan man välja bort energislag som innebär stora koldioxidutsläpp. Nämnden har det viktiga och ansvarsfulla uppdraget att tillhandahålla korrekt och uppdaterad energi och klimatrådgivning. Alla i Göteborg är inte överens om vilken energiproduktion som är mest miljövänlig. Ett bra exempel på detta problem är hur man ser på fjärrvärme och kärnkraft.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

De viktigaste lösningarna för framtidens miljöutmaningar ligger i teknikutveckling och forskning. Kommuner kan i vissa fall bidra till ett gott forskningsklimat genom att vara delaktiga i att koppla samman forskning med näringslivet. Forskning inom miljöområdet är viktigt. Politiska styråtgärder inom miljöområdet kan vara mycket kostsamma för myndigheter, företag och privatpersoner. Alla insatser måste därför vara väl förankrade inom etablerad forskning.

Sverigedemokraterna har indirekt medverkat till miljövänliga transporter genom att stödja uppförandet av ett innovationscentrum på Lindholmen. Där kommer forskare från hela världen tillsammans med svensk fordonsindustri utveckla framtidens bilar med ny teknik som ger mindre klimatgaser.

Klimatet

En fråga som de senaste decennierna har fått stor uppmärksamhet är utsläppen av klimatgaser, som på sikt kan orsaka global uppvärmning. Detta är en global fråga, men insatser på det lokala planet är av betydelse, inte minst för att uppnå de målsättningar som vi undertecknat via internationella avtal. Göteborg har även ett lokalt klimatstrategiskt program för att på ett strukturerat sätt arbeta med att minska utsläpp av växthusgaser. Antalet styrdokument inom miljöområdet är idag alldeles för stort för att man på ett strukturerat sätt ska kunna hantera dessa frågor. Därför har staden tagit fram ett program för systematisk miljöledning vilket sverigedemokraterna välkomnar.

Energiproduktion

Vår största miljöpåverkan är produktion och förbrukning av energi. Energi som vi använder till transporter, uppvärmning och produktion av varor. Traditionellt har kol och olja varit ett billigt alternativ för energiproduktion, men en negativ miljöpåverkan och stigande råvarupriser har varit orsak till att man letar efter alternativa lösningar. Genom egenproduktion av el med till exempel solceller kan privatpersoner minska sina energikostnader. Vi välkomnar enklare regler för egen elproduktion.

Fjärrvärme

Sverigedemokraterna anser att Rosenlundsverket bör avvecklas och rivas, vilket vi har skrivit flera yrkande om. Det finns flera anledningar till att kritiskt granska fjärrvärmerna i Göteborg. Genom att utnyttja värmen smartare med energilagring och reglerteknik kan man utnyttja mer energi, vilket är positivt för miljön. Slöseri med energi är slöseri med pengar.

Det finns planer på att gå över till biobränsle för produktion av fjärrvärmerna i stor omfattning. Detta kommer att krävas odling på enorma arealer. Energiskog kommer att täcka våra svenska åkrar. Detta kommer ha en mycket negativ inverkan på landskapsbilden och den biologiska mångfalden. En lösning kan vara att använda kylvatten från fjärde generationens kärnkraft för att förse fjärrvärmenätet med varmvatten. Detta är dock ej beslut som Göteborg kan eller får ta, utan det ligger på andra statliga myndigheter. Ett sådant projekt kan dessutom ta flera årtionden att ro i hamn.

Förnyelsebara energikällor såsom solkraft och vindkraft utvecklas ständigt vad avser verkningsgrad och minskade tillverkningskostnader. Problemet är att energin måste tas ut momentant och att energiproduktionen inte alltid sammanfaller med efterfrågan. I framtiden kommer fler byggnader att vara självförsörjande både vad gäller elförsörjning och uppvärmning. Detta kan uppnås genom exempelvis solceller i kombination med energilagring genom vätgasproduktion och bränsleceller. Värmepumpar, bergvärme och värmeväxlare är teknik som gör att uppvärmningen blir mer kostnadseffektiv.

Kollektivtrafik

Kan kollektivtrafiken konkurrera som ett kostnadseffektivt och snabbt transportsätt så kommer fler att välja detta alternativ. Det kommer i sin tur att innebära mindre trängsel och mindre miljöpåverkan. Nästa steg för kollektivtrafiken är att elektrifiera bussar och färjor. Detta har redan påbörjats och Sverigedemokraterna ser positivt på denna utveckling.

Återvinning

Genom att ha effektiv återvinning av råvaror så bidrar vi inte bara till att spara energi, vi minimerar även deponering av förbrukade varor. Systemet med återvinning är väl utbyggt och fungerande, men ska ständigt utvecklas och effektiviseras. Förbränning av sopor ger energi, men det skapar även utsläpp. På sikt måste en större andel av avfallet återvinnas om vi ska uppnå målet med ett hållbart samhälle.

Göteborgs Stad går alltmer över till digitala dokument för att minska användningen av pappersdokument. Tusentals dokument och handlingar printades ut dagligen, bara för att slängas i pappersåtervinningen. Detta slöseri har nu minskat betydligt, vilket givetvis är bra. Förpackningsindustrin producerar enorma mängder avfall och Göteborg måste sluta att köpa in engångsförpackningar om det finns andra alternativ. Det kommer att krävas ett nytt sätt att tänka då det gäller transport och förvaring av livsmedel om man vill minska på inköpen av engångsförpackningar. Att slänga mat innebär ett onödigt slöseri, och detta hör givetvis ihop med hur maten förpackas och förvaras. Sverigedemokraterna har motionerat om miljösmarta förpackningar i kommunfullmäktige.

Närproducerad mat

Sverigedemokraterna vill att mat som köps in av Göteborgs Stad helst ska vara svensk och närproducerad. Köttprodukter ska vara producerade med etiskt försvarbara metoder. Ekologiskt framställda produkter är önskvärda, men det absolut viktigaste är att maten är närproducerad och helst svensk. Vi står upp för Sveriges bönder och anser att folkets välbefinnande och hälsa är en prioriterad fråga.

Nämnden hanterar utskänkningstillstånd, det betyder att man under eventuella pandemier har ansvar för att se till att man följer folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det har funnits brister i detta. Staden måste utarbeta bättre rutiner och förbereda sig med handlingsplaner om det kommer en ny pandemi.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

En ren stad är en trygg stad. Staden måste säkerställa att återvinningsstationerna är rena, städade och inbjudande. Att kameraövervaka återvinningsstationer måste övervägas vid upprepad nerskräpning och vandalism. Återvinningscentralerna ska fortsatt vara bemannade så att ett besök känns tryggt. Personal på centralerna ska bemöta besökarna med respekt, tålamod och sakkunskap så att göteborgarna känner att de vill komma tillbaka och återvinna mer. Det är så vi skapar en cirkulär ekonomi.

Våra prioriterade mål

Göteborg Stad ska hålla sig uppdaterade med den senaste forskningen inom energiteknik och fordonsteknik.

Göteborg ska underlätta forskning och utveckling av framtidens fordon och framtidens energiproduktion.

Göteborg ska fortsätta elektrifieringen av kollektivtrafiken.

Rosenlundsverket ska läggas ner och fjärrvärmenätet ska effektiviseras.

Göteborg ska köpa in svensk och närproducerad mat.

Göteborg ska minska sina inköp av engångsförpackningar.

Staden ska utarbeta bättre rutiner och handlingsplaner för pandemier.

Återvinningsstationer och återvinningscentraler ska vara rena och trygga. Kameraövervakning ska övervägas vid upprepad nerskräpning.

Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning

Att kunna försörja sig själv genom eget arbete borde vara en självklarhet i en välfärdsstat som Sverige. Tyvärr har vi många fullt arbetsföra vuxna människor i Göteborg som inte har ett jobb idag. För att hantera detta samhällsproblem har vi en nämnd för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Enligt svensk lag är denna nämnd även en arbetslöshetsnämnd.

Vi har en allvarlig situation i vårt land med många människor som inte behärskar svenska. Nämnden har på sitt ansvar att utbilda dessa individer i det svenska språket. Vidare saknas ofta grundläggande kunskaper hos denna grupp, vilket gör att de har svårt att få ett jobb. Nämnden erbjuder diverse yrkesutbildningar för att hjälpa dem komma närmare en anställning och en egen försörjning.

I nästan alla samhällen finns det människor som hamnat i svårigheter i livet och som kanske har psykiska problem. Kanske har man varit kriminell, haft problem med alkohol eller narkotika. Nämnden kan genom andra förvaltningar erbjuda särskilda jobb till denna grupp som en hjälp att komma tillbaka till ett normalt liv. Detta arbete har visat sig fungera bra och liknande insatser har gjort att många människor kunnat få en riktig anställning inom staden och en nystart i livet.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

En god tillgång till arbetstillfällen skänker löntagarna såväl trygghet som valfrihet. Tillväxtskapande åtgärder som främjar en sådan utveckling måste därför vara centrala i en löntagarvänlig politik. Arbetsmiljön har stor betydelse för arbetstagarnas psykiska och fysiska hälsa. De anställdas välmående får inte äventyras av kortsiktiga vinstintressen.

Komma i arbete

Arbetsmarknadens funktion behöver ses över, det behövs drivkraft och ambition som resulterar i riktiga arbeten. Att få fler människor i arbete är nödvändigt för att kunna behålla vår svenska välfärd. Välfärd i framtiden är ingen självklarhet då den förda politiken resulterat i ett stort överskott av okvalificerad arbetskraft. Denna arbetskraft måste genom utbildning eller på annat sätt uppnå den kvalifikationsnivå som är en förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Nämndens huvudinriktning ska vara att alla som kan arbeta ska ges den möjligheten och få rätt vägledning till ett riktigt arbete eller en yrkesförberedande utbildning.

Potential

Göteborgsregionen är en viktig del av Sveriges arbetsmarknad. Att Göteborg har en välfungerande arbetsmarknad är därför mycket viktigt, inte bara för Göteborg utan för hela regionen. Det är fundamentalt att alla medborgares potential tas tillvara. Alla som kan, ska ges möjlighet att utvecklas och komma i arbete. Den fria arbetskraftsinvandringen för EU-medborgare som infördes 2008 har inneburit påfrestningar på arbets-

marknaden. Det har i vissa fall lett till undanträngningseffekter för göteborgarna och medför även en risk för lönedumpning. Alla ska ha lika förutsättningar på arbetsmarknaden och alla typer av diskriminerande åtgärder ska motverkas.

Arbetsmiljö

Den offentliga sektorn är Sveriges största arbetsgivare och för Sverigedemokraterna är det en självklarhet att denna ska gå i bräschen för goda villkor på arbetsmarknaden. Arbetsmiljön ska präglas av god stämning och säkerhet. Detta påverkar personalen och ökar trivseln och hälsan. Som regel utförs ett bättre jobb när personalen inte behöver må dåligt eller slita ut sig fysiskt. Trygga, välfungerande och säkra arbetsplatser innebär ökad livskvalitet för den enskilde arbetstagaren. För arbetsgivaren kan detta innebära ökad produktivitet och förbättrad möjlighet att behålla nyckelkompetens. Goda arbetsmiljöer och välmående arbetstagare leder till minskade ekonomiska och sociala problem.

Tidig kontakt med arbetslivet

Kunskaper om samhälle och arbetsliv utgör en viktig grund för att den arbetssökande ska få idéer och uppslag om sina framtida yrkes- och intresseområden. Undervisningen måste därmed bli starkare förankrad gentemot näringslivet där den studerande ges möjlighet att via delaktighet i den privata sektorn kunna upptäcka samhällets behov av yrken samt få möjligheten till mentorskap av redan yrkesverksamma. Vi vill se tydligare fokus på att matcha företagets behov på arbetsmarknaden. Skolan måste i större utsträckning forma sin undervisning efter den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden. Stadens skolor ska bredda samarbetet med näringslivet för att skapa en naturlig brygga mellan skolan och arbetslivet. Denna brygga kan vara praktik i form av lärlingsplats under eller efter utbildningstiden som senare resulterar i ett riktigt arbete. Statusen för lärlingsutbildningar måste höjas. Lärlingsplatser ska inte i första hand som idag, vara en plats för individer som saknar studiemotivation, utan ska ses som ett sätt att skaffa sig en bra utbildning som leder till ett arbete.

Vuxenutbildning

Gymnasieskolans uppdelning mellan studieförberedande och yrkesinriktade program kräver en väl utbyggd vuxenutbildning. En person som valt att läsa ett yrkesförberedande program måste ges en reell möjlighet att läsa in de ämnen som saknas för att kunna sadla om och välja en väg inom högre utbildning. Komvux är också ett viktigt redskap för att säkerställa att vi har en utbildad befolkning som motsvarar de krav och önskemål som arbetsgivarna ställer.

Kunna svenska

Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, att förstå och förstås i samhället. Svenska för invandrare (SFI) är ett väsentligt verktyg för förbättrad integration. Det behövs mer individanpassade studier utifrån varje människas grundkunskaper och ett mer flexibelt lärande. Det är viktigt att alla lär sig svenska och därför ska sådana kurser erbjudas. Nämnden ska tillsammans med Förskolenämnden se över möjligheterna till att hitta gemensamma lösningar för att underlätta för föräldrar att läsa SFI.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur de studerande kommer att lyckas nå målen för utbildningen.

Studiemiljön ska vara lugn, trygg och fokusera på kunskapsinläring som förbereder de studerande för arbetslivet och vidare studier. Skolan ska utgöra en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den arbetsro som både studerande och lärare behöver.

De studerande ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt utbildande. Strukturerad och varierad undervisning samt tillitsfulla relationer mellan lärare och studerande är förutsättningar för detta. Ett gemensamt förhållningssätt hos personalen främjar tillit, tolerans och goda relationer såväl studerande emellan som mellan lärare och studerande.

Nämnden ska tillse att skolorna:

Involverar hela organisationen i arbetet för att skapa en skolmiljö präglad av trygghet och studiero.

Arbetar systematiskt för att främja och upprätthålla såväl trygghet som studiero.

Arbetar för trygghet och studiero i vardagen och ur ett långsiktigt perspektiv. Signaler om otrygghet eller sviktande studiero fångas upp tidigt, situationerna i vardagen hanteras och insatser sätts in för att förhindra att liknande uppstår igen.

Har en skolledning som aktivt driver ett välfungerande, målmedvetet och långsiktigt arbete.

Våra prioriterade mål

Alla arbetsföra ska kunna erbjudas jobb i Göteborg.

Nämnden ska bredda dialogen mellan skolan och näringslivet.

Nämnden ska ha ett samarbete med berörda nämnder och näringslivet med målsättningen att öka antalet platser på bristyrkesutbildningar.

Nyföretagande och innovationsutveckling ska stimuleras.

Personer med funktionsnedsättning samt personer med förtidspension ska ges fler möjligheter till arbete eller utbildning som kan resultera i ett arbete.

Nämnden för funktionsstöd

I alla civiliserade kulturer har man i alla tider tagit hand om de medborgare som haft en funktionsnedsättning av något slag. I Sverige regleras detta med en lag som heter lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS).

När det gäller stöd till funktionsnedsatta är det många personer och förvaltningar inblandade. Då kan det bli mer byråkrati och krångel än hjälp och stöd. Den nya nämnden har det avgörande ansvaret för att samverka för att få en helhetssyn på individens behov och förmåga samt på hur behoven bäst kan tillgodoses. Förutom LSS finns det flera lagar som styr hur nämnden ska arbeta. Det är av största vikt att man följer regelverket, inte minst för att alla ska behandlas lika. Regelverket finns till för att värna om och skydda den personliga integriteten hos alla som får stöd.

Exempel på givna verksamheter inom funktionsstöd är Bostad med särskild service (BmSS) och daglig verksamhet.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Personer med funktionsnedsättning ska beredas möjligheter till ett gott liv och få verka i samhället utifrån sina individuella förutsättningar. Göteborgs Stad måste fortsatt bedriva ett aktivt och konkret arbete för att motverka diskriminering av funktionsnedsatta.

Det ligger i sverigedemokraternas vision att samhället tar tillbaka de viktigaste beståndsdelarna av den sociala omsorgen, för att återigen kunna leda arbetet och låta frivilligorganisationerna bli ett komplement och inte ett substitut. Nationell solidaritet innebär att vi tar hand om våra medborgare på ett säkert och omsorgsfullt vis.

Alla som vårdas enligt LSS ska enligt lagen tillförsäkras en god levnadsstandard. Det bör gälla alla brukare, de som vårdas enligt Socialtjänstlagen (SoL) och inom socialpsykiatrin. En god vård lika för alla brukare samt ett personcentererat arbetssätt, där brukaren blir en medspelare som utvecklar vården och inte en passiv mottagare.

Tryggheten för våra mest utsatta garanteras genom att höja personalens kompetens, genom kontinuitet och förutsägbarhet. Kontinuitet byggs inte genom personalförflyttning från dag till dag, det byggs genom att behålla personalen och skapa attraktiva arbetsplatser. Personliga relationer mellan brukare och personal för aldrig underskattas. Dessa relationer hjälper till att göra världen mer begriplig och hanterbar för människor med funktionsnedsättning.

Meningsfull sysselsättning

Ett riktigt arbete ger yrkesstolthet och god självkänsla. Utanförskap vänds till gemenskap genom att göteborgare får rätt stöttning och insatser för att komma ut i jobb, komma ur ett missbruk eller andra begränsande situationer. Det ska inte vara omöjligt att kunna skaffa sig utbildning, en egen bostad eller ett meningsfullt arbete. Stadens arbetsplatser måste också bli bättre på att ta emot personer med funktionsnedsättning.

Tillämpningen av LOV gör det möjligt att välja mellan olika utförare av daglig verksamhet, vilket ger större möjligheter för den enskilde att välja sysselsättning. Den dagliga verksamheten ska vara utvecklande och meningsfull utefter den enskildes behov och intresse. Staden ska arbeta med att fler människor kommer i arbete eller ges möjlighet till praktik, sysselsättning eller arbetsträning.

För personer med psykisk funktionsnedsättning lämpar det sig väl att arbeta utefter den välbeprövade metoden Individual Placement Support (IPS). Metoden kom till som en behandlingsmetod främst för de med psykisk funktionsnedsättning, men har visat sig lämplig även för personer med annan funktionsnedsättning och för de som har en missgynnad eller utsatt situation. Stödet är individbaserat och ges så länge det behövs. Rehabiliteringen ingår i den psykiatriska vården och omsorgen. Individerna får rådgivning i ekonomi och försörjning i ett tidigt skede och individens egna intressen och önskemål styr insatsen. Om individen uttrycker en önskan att arbeta, söker man efter en sysselsättning med hjälp av en arbetsspecialist som bygger relationer med arbetsgivarna och rekryterar arbetstillfällen. Målet ska vara att de som befinner sig i en utsatt situation, får en anpassad anställning eller får hjälp med återgå till sin ordinarie anställning på den öppna arbetsmarknaden.

Tillgänglighet

Det ska inte vara svårt att få tillgång till en aktiv fritid. Åtgärderna måste bara vara anpassade efter behoven. Det sociala innehållet för människor med funktionsnedsättning ska utvecklas i samverkan med civilsamhället. Fysisk aktivitet är en av de viktigaste faktorerna för en god hälsa och staden har ett särskilt ansvar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få tillgång till en aktiv fritid. Tillgängligheten för funktionsnedsatta ska säkerställas i offentliga platser och miljöer. Bort med höga trottoarkanter och sparkcyklar som ligger slängda tvärs över cykel och gångbanor!

Det är viktigt att Göteborgs Stad har ett nära samarbete med Västra Götalandsregionen i alla frågor som rör funktionsnedsatta. LSS är en lag som ska följas undantagslöst och rätten till personlig assistans och ledsagning får inte inskränkas. Hjälpmedel bör vara avgiftsfria och utbudet ska inte variera över staden.

En funktionsnedsättning som är medfödd eller livslång ska givetvis inte behöva bli bedömd flera gånger. Utredningarna ska vara utförliga så att de kan bedömas likvärdigt inom olika instanser och gälla över tid. Anhörigvårdare har en mycket viktig funktion. När det gäller korttidsboende, avlösning i hemmet och daglig verksamhet är det viktigt att dessa anpassas till brukarnas och anhörigvårdarnas rutiner och dygnsrytmer. Individuella behov och önskemål ska så långt som möjligt följas.

Målet för oss är att vårdtagare med funktionsvariationer upplever trygghet, samhörighet och gemenskap. Föräldrar till barn med funktionshinder får numer ofta ta ett stort ansvar och höja rösten när samhället sviker och inte finns tillgängligt för alla. Där det förut funnits struktur och samordning står många föräldrar plötsligt ensamma. Bristen på boende med särskild service gör det inte lättare. När en person har en socialpsykiatrisk problematik och behöver stöd i hemmet är det viktigt att insatser som bostöd ges i förebyggande syfte för att undvika ekonomisk hyresskuld.

En trygg tillvaro utan våld

Barn med funktionsnedsättning löper tre till fem gånger så stor risk att utsättas för våld inom familjen. Det är viktigt att även nämnden ser över våld i nära relationer och att en diskussion förs kring möjligheterna att anmäla brott mot personer med funktionshinder. Det av stort värde när de som misstänkts ha utsatts för våld lider av omfattande intellektuella och kommunikativa funktionshinder och har svårt att på egen hand tillvarata sina rättigheter.

För en del av de som utsätts för våld kan det också vara svårt att beskriva vad som hänt och utöver det kan det ibland finnas svårigheter med att bli trodd. Det kan till exempel gälla personer med tal- och språksvårigheter och personer med utvecklingsstörning eller psykiska funktionshinder. Därför är det viktigt att vi tar de utsattas röst och försöker identifiera problem samt finna ett arbetssätt som gör skillnad. Rutiner och arbetssätt ska säkerställas för att minimera risker för övergrepp och utsatthet.

För att kunna anmäla misstanke om brott mot vuxna personer krävs i dag att personalen bryter sin sekretess. Barn under 18 år är undantag, här anges i socialtjänstlagen att personal har skyldighet att göra anmälan till annan myndighet vid misstanke om att barn far illa. Även personliga assistenter omfattas av denna skyldighet.

När personliga assistenter är släkt med / i familjerelation med den utsatte kan våld och övergrepp falla i lönnedom, något värt att ta i beaktning och finna lösningar på.

Språkkrav för personalen

I en situation där en vårdare skall ta hand om funktionsnedsatta och äldre som kanske hör dåligt, ser dåligt, eller med begynnande demens, då blir det viktigt att kunna knyta an till vårdtagarens begreppsvärld. Vårdgivaren måste behärska svenska språket väl, men det är inte allt. Man måste också kunna förstå vad vissa ord har för innebörd för den som är i behov av extra stöd och hjälp. Förutom att förstå svenska språket och kunna göra sig förstådd, är det viktigt att ha god kännedom om värderingar och sedvänjor i landet.

Några få individer ska inte få lov att dra ner kvaliteten för de som nu verkligen är behov av rätt insatser för att leva ett värdigt liv.

De som söker stöd och assistans och är berättigade till detta, ska få den hjälp de har rätt till. Bidragsfuskare ska klämmas åt. Sverige har ett ovanligt generöst välfärds- och bidragssystem. Förmåner här får man inte för att man är försäkrad via jobbet utan genom att bo i Sverige. Vårdbidrag och assistansersättning är bosättningsbaserade förmåner. Assistansersättningen är en dyr men bra välfärdsförmån. Därför är det oerhört viktigt att inte fuskare stjäla de medel som ska gå till de som är berättigade.

Korrupta assistansbolag kan hämta hit funktionsnedsatta barn från utomeuropeiska länder, enbart för att tjäna pengar på skattebetalarnas bekostnad (brukarimport). Det är ett exempel på hur absurda dagens regler är.

Det har inte funnits någon beredskap mot att dessa vidöppna system missbrukas. Med en ökad globalisering och en ökad internationell rörlighet måste bidragssystemens utformning ses över.

Vi har under åren sett hur vanligt det är att olika familjekonstellationer, som vi kan kalla klaner, tillskansar sig allmänna medel genom organiserad ekonomisk brottslighet. Detta är ingen nyhet. Ekobrottsutredare och åklagare har länge känt till fenomenet. Samtidigt har endast en bråkdel av dessa brott utretts, dels på grund av ett system som saknar kontrollfunktioner och därmed inbjuder till svårupptäckt fusk, dels på grund av resursbrister hos brottsbekämpande myndigheter.

Fusket och missbruket är nu så pass utbrett att specialrutiner och kontroller krävs. Sverigedemokraterna i Göteborg har sedan 2019 flertalet gånger yrkat på att man måste se över de framtida bidragssystemens utformning vid prövning av assistansersättning och bidrag, samt öka lagkraven för att få ta del av bidragssystemet.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Säkerställ rutiner och arbetssätt för att minimera risker för övergrepp och utsatthet.

Stoppa assistansfusket i Göteborg

Inför skarpare kontroller och lägre trösklar för att åka ur systemet.

Språkkrav och god kännedom om svenska sedvänjor och värderingar.

Bostöd i förebyggande syfte för att undvika ekonomisk hyresskuld.

Våra prioriterade mål

Förbättra möjligheten för människor med funktionsnedsättning att komma in på arbetsmarknaden.

Möjliggör fysisk aktivitet och fritid.

Samordnad individuell planering och en förenklad kontakt vid flera insatser från kommun och landsting.

Höja personalens kompetens, ge brukaren kontinuitet och förutsägbarhet.

Utveckla digitalisering och välfärdsteknik för att underlätta och för att enklare tillgodose sociala behov för vårdtagaren.

Utöka det kommunala bostadstillägget för anpassade bostäder.

Nämnden för Intraservice

Nämnden utför intern service till stadens förvaltningar, bolag och stiftelser. Det finns stora möjligheter att spara på kostnader för administration och byråkrati om man förenklar stadens interna IT-system. Om förvaltningarna och bolagen använder enkla gemensamma system så finns det stora pengar att tjäna. Inte bara genom att färre system används. Det kommer att krävas mindre resurser för underhåll och IT-stöd. Mindre tid kommer att krävas av stadens 55 000 anställda för att söka och hantera information. Om stadens anställda kan ägna mer till att utföra sina arbetsuppgifter så kommer Göteborgs invånare få mer och bättre service.

Det är ett stort ansvar som nämnden för Intraservice har. Funkar inte stadens IT-system så kommer ingenting att fungera i Göteborg.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Intraservice är en viktig nämnd med ett tungt uppdrag. Genom att ta vara på digitaliseringens möjligheter skapas förutsättning för bättre välfärd och modern samhällsservice. Intraservice ska optimera IT-kostnaderna genom att samordna, konsolidera och effektivisera digitaliseringsarbetet över hela staden. Det är oerhört viktigt att Intraservice fungerar bra och att lagstadgade krav på IT-säkerhet inom staden uppfylls.

Kvalitet och förenkling

Nämnden ska i sin roll som utförare, leverera kostnadseffektiva tjänster av god kvalitet och alltid sträva efter sakkunnig kompetens, bra utformade tjänster och ändamålsenlig utrustning med fokus på kostnadseffektiva lösningar. Verksamheterna ska renodlas med avseende på kvalitet och långsiktig hållbarhet. Nämnden ska verka för att hitta områden i den kommunala verksamheten där det administrativa arbetet kan förenklas och göras mer kostnadsbesparande för Göteborgs skattebetalare. Att upphandla IT är komplext med speciella utmaningar, inte minst gällande säkerhet. Staden kan förbättra sin effektivitet och förenkla verksamheterna ytterligare med stöd i digitaliseringen. Marknaden har en mängd leverantörer som redan idag kan presentera standardiserade system, program och tjänster som förenklar arbetet för stadens medarbetare. Även stadens invånare är behjälpta av lättanvända digitala tjänster.

Ansvar och kostnadsbesparingar

Nämnden för Intraservice förväntas ta ett tydligare ansvar över stadens digitala infrastruktur genom nya arbetssätt, säkerställande av kompetens och ett nära och föredömligt samarbete med nämnder, bolagsstyrelser, leverantörer och kunder. Konsultkostnaden ska minskas genom tidsbegränsade uppdrag och tydligt definierade arbetsbeskrivningar. För att garantera att rätt investeringar görs och att rätt beslut fattas, krävs tydlig ledning och styrning. De faktiska behoven ska styra vilka förändringsinsatser och investeringar som ska göras. Detta uppnås bland annat genom att följa delegationsordningen samt med förbättrade beslutsunderlag, gedigna riskanalyser och väldefinierade kostnadsramar.

Helhetssyn

Fokus ska ligga på det nämnden finns till för, en bättre helhetssyn för staden och kunden samt för vad som skapar bäst nytta för staden som helhet. De som är i behov av att komma i kontakt med stadens olika verksamheter ska kunna göra det på ett enkelt sätt. Tjänsterna som erbjuds bör vara enkla och erbjudas till alla nämnder. Med ett välskött intraservice kan staden leverera den välfärd och service som göteborgarna förväntar sig.

Digitaliseringen är här för att stanna.

Vi har sett nyttan och möjligheterna under pandemin. Även efter pandemin är det en stor fördel att, i de instanser där detta är möjligt, kunna delta på distans. En av de största fördelarna med distansmöten är den ökade flexibiliteten för verksamheterna. De möten som tidigare tog tid och energi att planera kan nu genomföras även om deltagarna befinner sig på resa eller på annan ort. Möten kan genomföras mer frekvent och beslutsprocesserna kortas ned. Att kunna genomföra möten på distans leder även till minskade rese- och lokalkostnader. Minskat resande bidrar till reducerade koldioxidutsläpp.

Långa resor samt övernattningsstjänster stjäl i många fall tid från familjen. Med hjälp av digitala möten ges en bättre balans i livet genom en sund fördelning mellan arbetet och privatlivet. Även den som måste stanna hemma för vård av sjukt barn, ges möjlighet att delta vid viktiga beslutsmöten.

Digitala möten öppnar dörren för nya samarbetsmöjligheter mellan människor och andra organisationer. Många har uppbokade kalendrar och har det svårt att ta sig till ett fysiskt möte. På samma sätt som distansmöten leder till en ökad flexibilitet, leder de också till ökad effektivitet. Mer tid frigörs, tid som kan läggas på att utföra det som beslutas i mötena.

Nämndens trygghetsskapande åtgärder

Vi ser en tydlig utveckling inom digitalisering. Digitaliseringen sker inom vården, i hemmet, i olika infrastrukturer i våra samhällen men också i våra dagliga rutiner. Smarta städer är urbana områden, som genom datainsamlade sensorer och nya tekniker kan erbjuda sina medborgare en högre servicegrad genom att mer effektivt utnyttja sina resurser.

Ekonomi, hållbarhet och effektivitet för tjänsterna är faktorer som i de flesta fall finns med i beräkningarna. Dessvärre är cybersäkerheten en faktor som ofta blir bortglömd. Datorerna i en Smart stad styr olika saker och tjänster. Upphör funktionen hos en sådan dator eller utsätts den för en cyberattack, då påverkas staden negativt.

En uppkopplad stad kan vara en trygg stad, både för den som vill vara uppkopplad, och för den som hellre vill koppla ner sig (eller bara koppla av). Men för att bli just trygg så behöver vi utforma de tekniska lösningarna med eftertanke och klokhets, med ett tydligt syfte att skapa trygga, hållbara städer som är lustfyllda att vara och vistas i. Städer som är planerade och utformade med de globala hållbarhetsmålen som grund- och med människan och miljön i fokus. Det är att vara smart.

Undvik homogena system: Den smarta staden behöver inte alltid vara byggt på samma plattform. Även om det kan vara praktiskt och ekonomiskt att ha en homogen plattform, så är det också angriparens dröm – väl inne i plattformen kan mycket av staden påverkas. Istället är det bättre att ha olika system, standarder och plattformar, för att försvåra ett angrepp.

Ställ tydliga säkerhetskrav: Redan i det första planerandet av en upphandling, ska tydliga och exakta säkerhetskrav finnas framtagna.

Reservera budget för säkerhet: Smarta städernas tjänster måste övervakas inte bara med tanke på drift utan även på säkerhet. Med en reserverad budget finns resurser att bibehålla en hög säkerhetsnivå och säkrad drift.

Följ upp leverantörernas säkerhet: Leverantörerna krävställs och utvärderas för säker tjänsteleverans.

Våra prioriterade mål

Kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utveckling ska dämpas.

Lagstadgade krav på IT-säkerhet inom staden ska följas.

Samtliga gällande konsultavtal ska genomlysas.

Hanteringen av delegationsordning och attesträtt ska styras upp.

Samordnade interna tjänster med IT-stöd i staden ska utvecklas och följas upp.

Standardisera stadens IT-system.

Permanent möjligheten att delta på distans genom hybridmöten.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

I dagens IT-samhälle bygger mycket på att konsumenten själv söker information. Stadens webbplats goteborg.se ska vara så tillgänglig och enkel som möjligt. Det finns stora möjligheter att spara på kostnader för administration och byråkrati om man utvecklar webbtjänster för stadens medborgare. Detta omfattande ansvar ligger på nämnden.

Demokrati och medborgarservice genomför omvärldsanalyser och samverkar med akademi, civilsamhälle och andra kommuner för att få kunskap om utvecklingstrender på demokratiområdet. Bland annat samverkar förvaltningen med SOM-institutet vid Göteborgs universitet, för att få reda på vad göteborgarna tycker i frågor om lokal demokrati och delaktighet.

Internet-handeln ökar ständigt och det finns ett ökat behov av att informera och stötta konsumenterna. Staden erbjuder därför konsumentrådgivning tillsammans med Mölnadal och Partille.

Ibland händer det att människor hamnar i skuldfällor. Det kan bero på konkurser, arbetslöshet, skilsmässa eller spelmissbruk. Oavsett hur man har hamnat i skuldräsket, är det svårt om inte omöjligt att komma ur det. Då kan staden hjälpa till. Enligt socialtjänstlagen måste staden erbjuda budget- och skuldrådgivning.

Nämnden har som uppdrag att få göteborgarna att leva på ett mer hållbart sätt. Det kan gälla allt från hur man reser, vad man äter, vad man köper till vad man slänger. Denna uppgift ligger helt i linje med stadens måtto "hållbar stad öppen för världen". Administrativt ansvar för överförmyndarnämndens förvaltning ligger numera i nämnden för demokrati och medborgarservice.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Det ska vara lätt att hitta sitt eget sätt att vara med i kommunens utveckling. Demokrati och medborgarservice ska leda människor rätt till stadens kontakter och stötta Göteborgs Stads verksamheter med att utveckla tillgänglig service och att skapa möjligheter för medborgarinflytande. Det är viktigt att invånare, besökare eller företagare känner att de har möjlighet att vara med och tycka till. Demokrati och medborgarservice ska samordna och utveckla medborgarnas delaktighet och inflytande i Göteborg.

Nämnden ska förvalta och utveckla medborgarservice till boende, besökare och företagare genom olika kanaler utifrån behov. Nämnden ska även förvalta och utveckla stadens gemensamma externa digitala tjänster och kanaler, samt förvalta och utveckla stadens kontaktcenter.

Nämnden ska genomföra budget- och skuldrådgivning.

Göteborgs Stads budget- och skuldrådgivning ska hjälpa medborgare med rådgivning kring privatekonomiska frågor som exempelvis upplägg av budget, sparande, investe-

ring i större inköp, frågor kring skulder, avbetalningsplaner och skuldsanering (hjälp och stöd under hela processen) etcetera.

Nämnden ska förvalta och utveckla konsumentrådgivning.

Tips och råd både om privatekonomi och om göteborgarens rättigheter och skyldigheter som konsument ska ges av nämnden. En anmälan om man som privatperson inte själv kan komma överens med näringsidkare (efter reklamation) sker till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). De prövar tvister mellan konsumenter och företag och ska agera opartiskt.

När parkeringsböter delats ut ska oberoende information och hjälp med rådgivning förmedlas av Konsument Göteborg. Det kan till exempel vara information om hur man gör för att överklaga.

Nämnden ska påverka göteborgssamhället mot hållbara konsumtionsmönster som gynnar både folkhälsan och ekonomin.

Nämnden ska ge bra rådgivning och ett gott stöd

Under pandemin ansvarade nämnden för att säkerställa information och göra den lättillgänglig för invånarna. Men trots att vi har så många kommunikatörer anställda i Göteborgs Stad (över 240), har det ändå inte varit helt enkelt att få ut rätt kommunikation på olika språk i rätt tid för att kunna hålla nere smittspridningen.

Varje år skadas flera människor så allvarligt av en nyårsraket att de behöver uppsöka sjukvården. Det är nästan lika vanligt att åskådare skadas som att det är den som avfyrrar pjäsen. Sverigedemokraterna har därför föreslagit att staden skärper och förtydligar Lokala ordningsföreskrifter om raketanvändning för Göteborgs kommun och lägger ut "Tips inför nyårsafton" på stadens hemsida.

Demokratiutveckling

Nämnden har ett ansvar i att informera stadens invånare om de demokratiska processerna. Göteborg ska vara en stad där alla kan leva som de är, oavsett läggning och identitet.

Nämnden har fått ett åtagande om att upprätta ett Regnbågshus som ska vara en mötesplats för alla som av olika skäl inte vågar vara öppna med sin sexuella läggning. Sverigedemokraterna har varit skeptiska till förslaget, då ett regnbågshus inte löser grundproblemet - människor som inte följer svensk lagstiftning och behandlar alla lika. Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenheten och respekten för olikheter. I kommunallagen 2§ står det att "Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns skäl för något annat."

Sverigedemokraterna vill att alla fortsatt ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att all diskriminering ska bekämpas.

Många hbtq-personer lever under hedersförtryck i Göteborg, de upplever att de inte är fria att leva som de vill. Utsattheten för hatbrott med homofobiska motiv ökar. Särskilt

svårt kan det vara för hbtq-personer som växer upp i våra utsatta områden där det ofta finns fördomsfulla och diskriminerande uppfattningar om hbtq-personer. I utsatta områden är det ofta svårt för västerländska värderingar, mänskliga rättigheter och demokrati att få genomslag fullt ut.

För Sverigedemokraterna är kampen mot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra hbtq-personers ställning. Här kan vi göra skillnad på riktigt för de hbtq-personer som bäst behöver det i Göteborg.

Den dagen Göteborg kan hålla en Prideparad även i stadens utsatta områden utan att attackeras av motdemonstranter, då har vi nått målet om ökad tolerans och allas lika värde på riktigt.

Göteborgsförslaget

Demokrati och medborgarservice ska administrera och samordna arbetet kring kommunens verktyg för e-förslag, Göteborgsförslaget. Genom Göteborgsförslaget kan vem som helst skicka in ett förslag för hur Göteborg kan utvecklas. Om förslaget får 200 eller fler röster, skickas det till ansvarig nämnd eller styrelse, där de förtroendevalda ska ta ställning till förslaget och meddela förslagslämnaren sitt beslut.

Sverigedemokraterna anser att det finns ett behov av bättre samordning och prioritering inom staden för att behandla inkomna Göteborgsförslag i rimlig tid. Bland annat har handläggningen i stadens nämnder och styrelser dragit ut på tiden.

Beslutande folkomröstningar - All offentlig makt utgår från folket.

Trots massiva protester mot trängselskatten och Västlänken har politikerna valt att totalt ignorera folkomröstningsresultatet. De styrande valde att inte lyssna på vad en stor majoritet (57 %) av göteborgarna sade i folkomröstningen om trängselskatten den 14 september 2014.

Det är dags att tänka om, demokratisera staden och låta folket bestämma. Det är hög tid att införa beslutande folkomröstningar. Denna linje har Sverigedemokraterna drivit både lokalt och via riksdagen. Sverigedemokraterna är det enda riksdagsparti i Göteborgs kommunfullmäktige som fortsatt driver frågan mot trängselskatten uppåt i regering och riksdag.

Nämndens trygghetsskapande åtgärder

Det ska vara enkelt att vilja ta del av samhället och nå ansvariga inom staden.

Alla partier i kommunstyrelsen ska finnas representerade även i större nämnder och bolag.

Förstärk demokratin med fler folkomröstningar.

Våra prioriterade mål

Förbättra skuldsaneringen.

Kontroller av gode män ska skärpas.

Sverigedemokraterna vill att alla fortsatt ska behandlas lika av kommunallagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att all diskriminering ska bekämpas.

Vid pandemier ska information kommuniceras ut snabbt på olika språk.

Staden skärper och förtydligar lokala ordningsföreskrifter om raketanvändning för Göteborgs kommun.

Göteborgs Stads stadsmiljönämnd

Nämnden har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet och ska arbeta för att skapa tillgängliga attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden. Stadsmiljöförvaltningen är också ansvarig för att vara banhållare för spårvägsnätet och vara stadens anläggningsägare

Exempel på uppdrag som ingår i nämndens ansvar:

- anlägga, förvalta och utveckla stadens offentliga rum
- besluta om kommunala naturvårdsreservat, naturminnen, biotopskyddsområden samt kulturresevat
- utgöra trafiknämnd och väghållningsmyndighet inom staden
- kommunens färdtjänst och riksfärdstjänst
- ansvara för gatuhållning, snöröjning med mera av allmänna platser.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Göteborg har många fantastiska naturområden och parker som berikar göteborgarnas friluftsliv. Även tillresta turister och besökare uppskattar våra grönområden. Vi har ett bra samarbete med grannkommuner när det gäller vandringsleder som sträcker sig över flera kommuner. Många vandringsleder börjar i Göteborg, vilket gynnar besöksnäringen i staden. Den västsvenska naturen är unik, den måste bevaras och göras tillgänglig för stadens invånare och tillresta besökare.

Göteborgs befolkning kommer växa med nära en tredjedel till 2035. Det är viktigt att vi har en så väl genomtänkt och fungerande infrastruktur som möjligt. Samarbete och helhetsperspektiv är helt avgörande för en hållbar utveckling. Det är inte asfalt, räls eller ledningar som står i fokus utan hur människor använder dem för att resa, kommunicera och driva företag. Människor måste smidigt, hållbart och kostnadseffektivt kunna transportera sig mellan boende och arbetsplatser, varor och tjänster måste flöda kunna så fritt som möjligt.

Resor och transporter är en viktig del av ett fungerande samhälle. Infrastrukturen måste erbjuda korta restider vilket skapar en förbättrad rörlighet på arbetsmarknaden. Antalet personer som arbetar i en annan kommun än där de bor ökar snabbare än antalet personer som bor och arbetar i samma kommun.

Översiktsplanen och Parker

Det vi nu ser i centrala staden är att hela stadskärnan håller på att förändras. Vi har en ny Hisingsbro och i anslutning till denna kommer en ny centralstation och västlänksstation att byggas. Runt detta vill man bygga ett kluster av höghus. Bergslagsparken är det enda grönområde som kommer att vara kvar. I den nya översiktsplanen måste man säkerställa att det finns gröna stråk som binder samman stadsdelarna. Man måste låta

älvstränderna vara öppna och gröna med promenad- och cykelstråk. I Gullbergsvass måste man knyta samman älven med skansen lejonet med ett grönt stråk.

Cykelstråken måste prioriteras, annars kommer Göteborg under nästa århundrade se ut som det alltid gjort, med bilar och spårvagnar som dominerar stadsbilden. Cykelstråken ska vara gröna och inbjudande med vackra planteringar. Stråken ska även vara separerade från kollektivtrafik och biltrafik med bullerplankför att öka säkerheten på hårt trafikerade leder. Dessa åtgärder kommer att göra cyklandet mer attraktivt. Parker, gröna stråk samt en harmonisk och sammanhållen innerstad är begrepp som helt fallit bort i de styrandes iver att förtäta och driva upp höghus till varje pris. Anpassning till befintliga gamla klassiska byggnader är obefintlig, och parkernas utrymme krymper. Hanteringen av stora stadsutvecklingsprojekt lämnar med andra ord en hel del övrigt att önska.

Gröna kilar

I Göteborgsregionen finns ett antal gröna kilar. De sträcker sig från ytterkanterna av regionen, över kommungränser, ända in till centrala delarna av Göteborg. Utbredningen gör det relativt enkelt att nå dem. Sinsemellan är kilarna avgränsade genom bland annat dalgångar, stora trafikleder och järnvägar. I de mer tätortsnära områdena kan bostäder och annan verksamhet bryta kilarna. Genom gröna korridorer kan kilarna förlängas in i den mer tätade staden. Vissa av kilarna når närmare stadens centrum än andra. Där det finns en möjlighet till kontinuitet in till centrum ska detta aktivt arbetas med i all fysisk planering. De gröna kilarna kan förlängas in mot de centrala parkerna, med hjälp av ett nätverk av mindre parker och naturområden samt gröna länkar. Gröna länkar kan exempelvis vara gröna stråk längs vattendrag och alléer. Dessa kopplingar gör det möjligt för människor och djur att röra sig i staden genom grönska. När man bygger nya parker i Frihamnen och Färjenäs så måste man bygga gröna broar så kallade ekoviadukter för att knyta ihop de gröna stråken.

Att bygga en ekoviadukt mellan Botaniska och Slottsskogen och på så sätt knyta samman dessa stora grönområden gör att planskildheten behålls och möjliggör snabba och säkra transporter till Sahlgrenska med ambulans, kollektivtrafik och bil. Skansen Lejonet ska vara kvar som ett landmärke med ett grönt promenadstråk hela vägen från älven fram till Skansen Lejonet.

Trafikflöden, bostäder och arbetsplatser

En välutvecklad transportinfrastruktur är en viktig beståndsdel för Göteborgs framtida tillväxt. Avgörande för stadens invånare är i flertalet fall tillgången till bostäder samt goda kommunikationer mellan bostad och arbete. Göteborg blir mindre attraktivt att etablera sig i för företag och bostadsbyggandet hålls tillbaka om vi inte kan erbjuda kommunikationer som håller en hög servicenivå. En viktig satsning som kommer knyta ihop Hisingen med fastlandet är att få till en spårväg mellan Masthugget och Lindholmen. Det är viktigt att lägga större fokus på och få fart på detta bygge.

Sverigedemokraterna har vid flera tillfällen yrkat på att staden ska prioritera upp och tidigare lägga detta projekt. Lindholmsförbindelsen väntas stå klar först 2035. Lindholmen har under lång tid varit ett område i tillväxt och planerna för utveckling och expansion av bostäder samt företag fortskrider. De som arbetar i området bor oftast någon annanstans och det är viktigt att människorna smidigt kan ta sig till och från området. Denna välbehövliga förbindelse skulle knyta ihop Hisingens stora arbetsplatser med övriga staden. Med en kapacitet av tiotusentals passagerare i timmen löser den även flaskhalsar vid Brunnsparken och Centralstationen.

Parkering

Parkeringsmöjligheter är en ofrånkomlig del i stadsmiljön och Göteborgs stad bör aktivt verka för att bygga fler underjordiska parkeringshus.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken kommer sannolikt att utnyttjas än mer i framtiden. Den ska utgöra en allmän samhällsservice gentemot kommunens invånare och binda samman alla orter i kommunen. Kollektivtrafiken utgör ett alternativ för dem som inte har egen bil och även ett komplement till andra transportsätt. Kommunen bör också arbeta för att vid behov utöka spår- och busslinjer. Detta sammantaget betyder minskad miljöpåverkan. För att systemet ska upplevas som rättvist bör kollektivtrafiken vara väl utbyggd även i kommunens ytterområden. Trygghet och säkerhet är viktigt i kollektivtrafiken. Klotter och skadegörelse ska förhindras samt investeringar i inomhusvänthallar ska eftersträvas.

Underlätta och gör trafiksäkert

Välutvecklade, hållbara och kostnadseffektiva transportsystem är nödvändiga. Vägar, broar, cykel- och gångvägar, spårvägar, busshållplatser och allt annat som behövs i en stad, är en förutsättning för medborgarnas välbefinnande, för handelns och industrins tillväxt samt för samhällets utveckling. Att uppmuntra och underlätta för människor att cykla och gå främjar folkhälsan och minskar miljöbelastningen. Vi tycker att Göteborgs Stads intentioner är goda men trafiksäkerheten måste också beaktas. De cykelfartsgator och gångfartsområden staden börjat bygga saknar separation mellan bilar, cyklister och fotgängare. Alla trafikanter blandas på gemensamma ytor vilket försämrar trafiksäkerheten. Cykeltrafiken behöver prioriteras upp vid planering av Brunnsparken och Drottningtorget. Trygga gång- och cykelbanor som separerar bilar, cyklister och fotgängare behöver anläggas.

Nämnden bör införa ett regelverk för parkering av transporttjänster, i synnerhet elsparkcyklar, utifrån ett tydligt fokus på tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Idag upplevs många parker och grönområden som otrygga, och många undviker därför dessa platser, vilket i sig är ett misslyckande för stadens trygghetsarbete. Om man planerar parker med öppna områden och med bra belysning kan man göra parkerna mer inbjudande. Vid behov ska även övervakningskameror sättas upp. På särskilt utsatta platser i centrala staden ska ordningsvakter anställas för att säkerställa göteborgarnas trygghet. Målet är att alla göteborgare ska kunna gå igenom våra parker och grönområden utan att känna sig otrygga eller bli trakasserade.

Stadens samlade infrastruktur ska vårdas och prioritera en hög säkerhetsnivå, inte minst med tanke på det växande terrorhotet. Denna prioritering sker bland annat genom att fler trygghetshinder placeras ut i staden. Trygghetshinder som är höj- och sänkbara ska monteras på våra folktätaste gågator, vilket möjliggör för fordon med behörighet att ta sig fram.

Satsa på trygghetshinder i det offentliga rummet.

Ge hög prioritet för ökad säkerhet för oskyddade trafikanter i synnerhet vid skolor, förskolor, gång- och cykelstråk samt vid gatuarbeten.

Genomföra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder med utgångspunkt från lokala lägesbilder som bättre ljus och underhåll på platser som upplevs som otrygga.

Utveckla torghandelsverksamheten så att torgen upplevs som trivsamma, städade och trygga vistelsemiljöer.

Prioritera lokala åtgärder som förbättrad belysning, fler parkmöbler, stora avfallskorgar, förebyggande av nedskräpning, klotter och skadegörelse.

Våra prioriterade mål

Stärk folkhälsan i alla ålderskategorier genom att erbjuda göteborgarna välskötta parker och grönområden för motion och rekreation.

Bygg fler gröna stråk ända från kommungränserna in till de centrala delarna av staden. Utveckla och underhåll de befintliga stråken.

Utred en ekoviadukt mellan Slottsskogen och Botaniska som alternativ till att bygga en boulevard av Dag Hammarsköldsleden.

Parkerna ska vara öppna och trygga platser med god belysning och övervakningskameror.

Vid behov ska ordningsvakter finnas i stadens centrala parker för att öka tryggheten.

Underlätta för trafikanter, resenärer och funktionsnedsatta att välja lämpligaste färdväg. Människor ska till arbeten, förskolor, skolor och fritidsaktiviteter. Resan ska vara smidig oavsett om den sker med bil, kollektivtrafik, cykel eller till fots.

Antalet pendelparkeringar runt Göteborg ska utökas så att bilen kan ställas och kollektivtrafik användas in till staden.

Underlätta så att alla de tusentals transporter som sker varje dag i staden kan göras utan onödiga omvägar.

Prioritera spårvägsförbindelse mellan Masthugget och Lindholmen.

Trygga gång- och cykelbanor som separerar bilar, cyklister och fotgängare ska anläggas.

Kollektivtrafiken bör ha god täckning även i kommunens ytterområden.

Nämnden bör ha en god dialog med bussföretagarna om att ta bort hinder som idag saktar ner trafiken och bidrar till köer.

Nämnden bör i ett tidigt skede delta i samtliga exploateringsprojekt som berör platser med större flöden av gång-, cykel-, kollektiv- eller biltrafik för att säkerställa god framkomlighet för alla trafikslag.

Nämnden bör verka för att skapa urbana stråk där bostäder, arbetsplatser och verksamheter kan integreras med kapacitetsstark kollektivtrafik.

Nämnden bör verka för att utveckla och utöka kollektivtrafiken med båt.

Socialnämnder

Sverige är ett rikt land med höga skatter som ska finansiera vår gemensamma välfärd. Trots det kan vi se tiggare på gatorna och det finns hemlösa i vår stad. Göteborg har tusentals människor som varken känner tillit eller samhörighet med det svenska samhället. Vi har en omfattande socialtjänstlag som beskriver kommunens ansvar för att hjälpa utsatta människor som av olika skäl inte kan försörja sig själva. De fyra socialnämnderna (Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst) har nästan samma uppdrag, förutom Centrum och Sydväst som har utökade uppdrag.

Avhopparverksamheten samt Trygg i Centrum är en viktig del i nämndens arbete med att bekämpa organiserad brottslighet och öka tryggheten för medborgare i staden. Förutom invandringsfrågor har Centrum ett stort antal områden som de ensamt ansvarar för. Där handhas tvångsvård, avhopparverksamhet, familjerätt, familjerådgivning, gode män, missbruk, adoptivärenden samt dödsboärenden för att bara nämna några. Det som är gemensamt för alla lokala socialnämnder är att de hanterar försörjningsstöd, bostäder och föreningsbidrag. Alla nämnder ska även ha minst ett utskott för handläggning av individärenden. †

Eftersom det i många fall rör sig om svaga och utsatta människor som är behov av hjälp så är det viktigt att man visar respekt och medmänsklighet vid alla kontakter med medborgarna. Hur staden jobbar med dessa frågor styrs av det systematiska kvalitetsarbetet.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Den som idag uppbär försörjningsstöd ska erbjudas sysselsättning på vägen mot egen ekonomisk frihet och försörjning. Individ- och familjeomsorgen ska vara till hjälp för alla barn och vuxna som behöver stöd i livet. Göteborgs stad ska oavsett var människor bor, erbjuda en likvärdig, trygg, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst.

Alla medborgare kan under sitt liv drabbas av akuta problem och behöva hjälp med tillfälliga lösningar. Målet måste dock alltid vara att individen ska uppnå och bibehålla självförsörjning. Vägen till ett arbete och att behärska svenska språket ska inte vara något omöjligt. Göteborgare med rätt ambitioner ska en dag kunna dela ett gemensamt språk och bli självförsörjande, oavsett ursprung. Kommunen ska förordna en solidariskt finansierad välfärdsmodell som medborgare kan ta del av vid behov. Försörjningsstödet ska vara ett skyddsnet när det behövs som mest, inte bli en långvarig försörjning.

I en harmonisk familj ges barnen förutsättningar att bli goda samhällsmedborgare i vuxen ålder. Vi värnar om kärnfamiljen och folkhemstanken. Där är samhörigheten inte baserad på samhällsklass, utan nationstillhörighet där medborgarna är garanterade en hög nivå av ekonomisk och social trygghet samt god välfärd.

Utgångspunkten är att alla barn, oavsett familjebakgrund, ska ha samma förutsättningar att lyckas i livet. Inget barn ska behöva uppleva våld, otrygghet eller förtryck. Det är viktigt att tidigt identifiera barn och unga i riskzonen och stötta deras familjer,

därför arbetar socialnämnderna med ett familjecentrerat arbetssätt. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polisen, samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) är värdefullt när det kommer till att fånga upp barn och ungdomar i riskzonen för kriminalitet eller droger. Barns möjlighet till aktiv fritid i närheten av vuxna, bidrar till trygga sammanhang som har stor betydelse för hur barnen lyckas i skolan och hur det går för dem senare i livet.

Barnens bästa ska stå i fokus, samordning av stöd till barn med anhöriga i utsatta situationer ska fungera effektivt och inte hindras av gränser mellan olika uppdragsgivare. För att säkerställa en bra uppväxt erbjuds bland annat hembesök hos förstföderskor för att tidigt kunna identifiera när det brister och när extrainsatser måste till. Ibland behöver barn omhändertaras, då måste samhället gå in med stöttning och trygghet i form av familjehem. Bedömning, ekonomiskt bistånd och insatser ska alltid ske rättssäkert och rättvist utifrån likabehandlingsprincipen.

Individ- och familjeomsorg har en viktig och ansvarsfull funktion, att fördela kommunens resurser till rätt ändamål, men även se till så att felaktigt utbetalda bidrag återkrävs. Tiden för handläggning kan innebära en avgörande skillnad för den som är i behov av stöd och hjälp. Därför ska nämnden göra sitt yttersta för att möta uppkomna behov. Stöd, råd samt professionellt bemötande är ledord för varje medarbetare i sitt arbete.

Insatser och kartläggning för att få bukt med stadens hemlöshet.

Boendeförsörjningsmodellen Bostad först behöver tillämpas i hela staden. Det är kostnadseffektivt och riktar sig till de som står längst ifrån bostadsmarknaden med komplexa behov inom missbruk och/eller psykisk ohälsa. Dessa får möjlighet att hyra en egen lägenhet i en vanlig hyresrätt och kan därefter ta itu med andra problem såsom missbruk. Många lyckas bo kvar och det är en kostnadseffektiv insats jämfört med akutboende. För att erhålla hjälpen ska tydliga motkrav ställas och följas upp. Krafttag emot hemlösa EU-migranter och illegala bosättningar.

Socialnämnden i samverkan med polisen, Kronofogdemyndighet och markägare behöver sammanställa tydliga och effektiva riktlinjer och regelverk mot illegala bosättningar. Göteborgs Stad kan sedan implementera dessa riktlinjer och regelverk för att åstadkomma en effektiv och skyndsam avhysning när en anmälan om en illegal bosättning inkommit.

Gör din plikt och kräv din rätt.

Att hamna i ett långvarigt beroende av försörjningsstöd är ohållbart både för de många individer som har svårt att få en bostad och som vill komma i egen försörjning, men också för kommunens ekonomi. Hyreskontrakt ska finnas som underlag för utbetalningar vid ansökning av försörjningsstöd och all bostadsförmedling ska ske enligt gällande regler. Kommunens verksamhet ska åstadkomma konkreta förbättringar i sänkta kostnader för försörjningsstöd och för bostadsförsörjningen.

Socialnämnderna ska ge individuellt utformade insatser i god samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning för att nyanlända ska nå självförsörjning och etablering i samhället. Ett rimligt första steg på vägen till självförsörjning är att

ställa krav. Sverigedemokraterna har till exempel föreslagit att de föräldrar som erhåller försörjningsstöd ska ha närvaroplikt vid föräldramöten och utvecklingssamtal. Föräldrar ska engagera sig i sitt barns skolgång och bidra till hög skolnärvaro. Om föräldrar inte deltar i överenskomna möten och åtgärder som rör barnets bästa, ska försörjningsstödet kunna påverkas.

Arbete och sysselsättning är bärande komponenter i ett välfärdsland. Utöver att arbete är en viktig källa till försörjning främjar det också språkutveckling såväl som integration. Föräldrar som har arbete, är självförsörjande, studerar eller på annat sätt visar sina barn att man bidrar till samhället och den närmiljö som man befinner sig i är en viktig del av barns fostran till delaktiga samhällsmedborgare. Göteborgs Stad behöver bli bättre på att ge människor i utanförskap en rimlig möjlighet till instegsjobb. Sverigedemokraterna vill att socialnämnderna ser över möjligheten att introducera snabbspår till enklare jobb såsom assistering vid klottersanering, samt renhållning av stadens gator och torg för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning kan i samverkan med socialnämnderna ta fram ett snabbspår inom yttre fastighetskötsel och renhållning.

Digitalisering frigör resurser till hjälp och stöd in i egen försörjning

Vi behöver en jämställd socialtjänst som följer lagstiftningen oavsett vart man bor, ett processorienterat arbetssätt, likvärdighet – arbetsmiljö, kontrollerade kostnader för inköpt vård/omsorg och ökad kvalitet, automatiserade bedömningar och sammanslagning av arbete/sysselsättningsinsatser. Det ska upprättas en tydlig plan för att hjälpa varje individ till självförsörjning.

Sverigedemokraterna har sedan 2020 förespråkat Trelleborgsmodellen vid handläggning av ekonomiskt bistånd i Göteborg, med syfte att frilägga socialsekreterares resurser till mer mänsklig kontakt med barn och unga. För att säkerställa en korrekt och likvärdig bedömning ska ett gemensamt bedömningsinstrument införas vid handläggning av bistånd samt övrig socialtjänst. Det kommer bidra till att minska risken för felaktiga bedömningar, att frigöra kraften hos den egna individen för egen försörjning är viktigt.

En samlad planerings- och inköpsfunktion

Göteborgs Stad har en samlad organisation som arbetar med placeringar och upphandlingskompetens inom sektor individ- och familjeomsorg samt funktionshinder. Organisationen kallas Spink - samlad placerings- och inköpsfunktion. Organisationen ligger från och med 2021 under socialnämnden Sydväst. Göteborg behöver en samlad bild av målgrupper, metoder och leverantörer inom området. Det håller onödiga kostnader nere.

Anpassning framför integration.

Konflikten i det svenska samhället idag handlar inte om hudfärg, om kön, om sexuell läggning eller om klass. Konflikotlinjen går inte heller mellan de som är födda i landet och de som inte är det. Den verkliga konflikten står mellan det konstruktiva och det destruktiva. Mellan den som är beredd att anstränga sig, bidra och göra en insats för vårt land och den som inte är det. Mellan den som bygger bilarna och den som bränner bilarna. Mellan den som fyller våra barn med kunskap och självrespekt och den som

fyller dem med droger och självömkan. Kort sagt, mellan de som stärker vårt land och de som förstör det. Det är Sverigedemokraternas övertygelse att solidariteten, omtanken och därmed också tryggheten till stora delar beror på känslan av samhörighet. Vi människor har en benägenhet att i högre utsträckning visa omtanke om de vi kan identifiera oss med. En gemensam kultur och gemensamma traditioner är i sin tur de starkaste identitetsskapande faktorerna.

De invandrare som har kommit till Göteborg och Sverige ska anpassa sig till det svenska samhället i stället för tvärtom. Anpassningen till det svenska samhället ska vila på individen själv och att de kommunala integrationsinsatserna och all verksamhet som syftar till att främja den konfliktskapande mångkulturalistiska samhällsordningen därmed kan slopas.

Hederskultur i Göteborg - Nej tack!

Vi har tusentals individer i Göteborg, främst flickor och kvinnor, men även pojkar och unga män som lever under förtryck. Familjen och moralväktare styr vad de ska ha på sig, vad de ska få lov att studera och vem de får lov att umgås med. Kulturellt betingat våld och förtryck av kvinnor i form av omskärelse, oskuldskontroller, barnåktenskap, heltäckande klädsel, vägran att ta kvinnor i hand samt en nedsättande kvinnosyn – allt detta ska motarbetas kraftigt. Svensk lag ska alltid stå över religionsfriheten.

Dessa kontrollerande övergrepp pågår dagligen eftersom tidigare politiska styren med feministiska inslag har valt att se genom fingrarna. Det är ett stort svek mot alla dessa utsatta. Göteborgs stad har haft dålig kännedom i hur många som förs ut ur landet och hålls kvar mot sin vilja. Att vi ska förhindra och förbjuda bortgifte och barnåktenskap, det är för oss självklara frågor som vi drivit mycket länge. Nu har nästan alla övriga partier börjat förstå vidden och allvaret i det hela.

Resursteam heder: Hedersrelaterat våld och förtryck.

Konsultativt stöd och vägledning erbjuds även till yrkesverksamma inom myndigheter och frivilligorganisationer. Primär målgrupp är personer som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld, oavsett kön eller ålder. Sekundär målgrupp är yrkesverksamma inom polis, socialtjänst, förskola, skol- och fritidsverksamhet, hälso- och sjukvård samt frivilliga aktörer som möter och arbetar med utsatta som lever i en hederskontext.

Sverigedemokraterna vill att socialförvaltningen arbetar mer förebyggande, innan det värsta redan har hänt.

Skolan är den instans där det allra viktigaste förebyggande arbetet runt hedersrelaterat våld och förtryck sker. Vi har länge föreslagit en tydlig arbetsplan för skolan, där personal involveras och utbildas i ett utvecklat samarbete med socialtjänst och polismyndigheten. Skolan är den aktör som unga helst skulle vända sig till för stöd. Flickor vänder sig därefter helst till ungdomsmottagningar och pojkar till polisen, få väljer att vända sig direkt till socialtjänsten. Skolan är den instans som dagligen har mest kontakt med de drabbade och är för många unga utsatta den enda trygga punkten i tillvaron. Skolan är en mötespunkt med vuxna människor som de utsatta eleverna kan anförtro sig till och lita på. Därför är det viktigt att yrkesverksamma inom förskola samt skol- och fritidsverksamhet erbjuds en grundlig utbildning i hedersrelaterat våld och förtryck.

Det krävs också tidiga insatser och utbildningar i barnrättsperspektivet för föräldrar i riskzonen. Arbetet med upplysning om våra lagar och rätten till sin egen kropp kan ta form redan från dag ett på Integrationscentrum, på MVC innan barnen föds och därefter utvecklas med infogrupper på BVC och i förskolan. Civilsamhället måste stärkas och involveras i dessa viktiga frågor. När lagstiftningen mot barnäktenskap, könsstämpling och förtryck inte följs, ska de som utför brotten lagföras och straffas, allt annat är orimligt.

Under året som gått har SD även föreslagit att Socialnämnden ska ta fram en strategi för upplysning och information som motverkar kusingifte, specifikt riktad till familjer där kusingifte riskerar att förekomma. Vi har också yrkat på att både män och kvinnor i våra utsatta områden ska få ta del av familjeplanering. Männens närvaro i samtalen många gånger avgörande. När mannen får mer kunskap och insikt om kvinnans rättigheter, barnafödande och familjeplanering leder det ofta till att kvinnan kan få mer inflytande över dessa livsavgörande beslut. Vi har även yrkat på en hemställan till regering och riksdag för att ta bort flerbanstillägget, vilket vi anser har blivit en ren kvinnofälla som cementerar kvinnor i utanförskap.

Klanstrukturer och våldsbejakande extremism ska bekämpas

Den som använder eller uppmuntrar andra till våld för att nå sina mål, accepterar inte vår demokratiska samhällsordning. Alla extremistiska aktiviteter ska givetvis bekämpas inom lagens alla ramar och aldrig accepteras i vårt samhälle. Socialnämnderna ska tillsammans med polis, samordnare och relevanta aktörer kartlägga problemen och finna åtgärder.

I våra utsatta områden lever många människor i en vardag där gängkriminalitet, kriminella vägspärrar och klanstrukturer gör upp egna lagar och regler i Göteborg. Andra makter än vår polis vill markera för samhället att de är i kontroll och föräldrar vågar inte längre lämna sina barn ensamma ute. Socialnämnd Centrum har kartlagt hotbilden från den radikalnationalistiska miljön mot invånare i Göteborg. Sverigedemokraterna har drivit på att man parallellt måste kartlägga även den islamistiska och den våldsbejakande autonoma miljön. Lika relevant är att ta fram en nulägesanalys av hotbilden mellan olika etniska och religiösa grupper i Göteborg, då även dessa grupperingar hotar vår demokrati.

Döm IS-terrorister och utvisa dem på livstid

IS-kvinnorna har genom sina handlingar visat att de skyr svenska värderingar. Därför varken kan eller ska Sveriges alla rättigheter gälla dem. Genom sitt agerande har de förbrukat sin rätt till dessa för all framtid. I vårt Göteborg hade de svenska medborgare som lämnat landet för att strida för eller hjälpa och assistera IS, aldrig tillåtit sätta sin fot i Göteborg igen, än mindre erhålla bistånd och bostad. Har man frivilligt levit tillsammans med IS-mördare och bidragit till terrorsektens våldtäkter, halshuggningar och folk-mord, måste det få naturliga konsekvenser. När IS-mördare och deras likasinnade fruar gör reträtt till Sverige måste vi vara glasklara: **Alla rättigheter är förbrukade. Fängsla och utvisa är det enda som gäller för dessa brottslingar.**

Avhopparverksamheten

Avhopparverksamheten är viktig för att bekämpa organiserad brottslighet och öka tryggheten för medborgare i staden. Socialnämnden Centrum har fått i uppdrag att handlägga ärenden och fatta beslut inom avhopparverksamheten. Verksamheten samlas i en förvaltning för att öka likvärdighet och kvalitet i handläggning och insatser, man kan då agera skyndsamt, samordnat och kostnadseffektivt. Uppföljningen av avhopparärenden sker i samverkan med andra myndigheter som polis, kriminalvård och hälso- och sjukvård. Möjligheten till att följa upp individens fortsatta kriminalitet finns i det samtycke som ska inhämtas enligt riktlinjen, vilket möjliggör uppgifter från andra myndigheter.

I de extremistiska miljöerna förekommer även kvinnor. Forskning visar att socialtjänsten i högre grad träffar kvinnor ur den höger- och islamistiska extremistmiljön medan polisen och rättsvårdande myndigheter träffar fler vänsterextrema kvinnor. Möjligheten för avhopp vid händelser som innebär avbrott från miljön bör vara lika även för kvinnor, även om forskning på kvinnors avhopp saknas. Sverigedemokraterna har föreslagit att nämnden ska ta fram tydligare strategier runt hur fler kvinnor i kriminalitet kan fångas upp inom avhopparverksamheten. Vittnesmål ska självklart avkrävas för att få ta del av polisärt skydd och sociala tjänster för avhoppare.

En human och hanterbar invandringsnivå

Migrationen har bidragit till en kraftig ökning av bostadsbristen i Göteborg. SD jobbar aktivt för att öka flyktingstödet i konflikters närområden och dessutom hjälpa betydligt fler till samma kostnad. Den förda migrationspolitiken i Göteborg har slitit isär staden och skapar segregation och utanförskap. Kostnaderna kompenseras tyvärr med omfattande besparingar i kommunens kärnverksamhet. Sverigedemokraterna har motionerat och lagt yrkande i kommunstyrelsen om att Göteborg behöver ett stopp gällande asyl- och anhöriginvandring. Vi är också emot den nya anvisningslagen som har trätt i kraft. Sverigedemokraterna är emot massinvandring oavsett om staten stödjer kommunerna ekonomiskt eller ej. I nuvarande form kompenseras staten under de två första åren. En kompensation som inte på långa vägar täcker kommunens kostnader.

Underlätta återvandring

Genom att återupprätta ett återvandringkansli vill Sverigedemokraterna förenkla för personer att återvända till sina respektive hemländer. Kansliets främsta uppgifter ska vara att informera och hjälpa de personer som vill återvända och bygga upp en framtid i sitt hemland. Tjänstemännen ska hjälpa Migrationsverket med frivillig återvandring. De ska bistå i återvändandeprocessen samt motverka fusk med återvandringssbidrag. Bedömning av föreningsbidrag och studiebidrag

Socialnämnd centrum handlägger och fördelar föreningsbidrag till studieförbunden och stadenövegripande organisationer. Sverigedemokraterna har inte ställt sig inte bakom socialförvaltningens naiva syn och positiva ordalag om hur studieförbundet Ibn Rushd stärker och utvecklar demokratin i Göteborg. Förbundet har en nära ideologisk koppling till Muslimska Brödraskapet, vilka är terrorklassade i en lång rad länder. SD har sedan länge framfört kraftig kritik mot Ibn Rushds ställning kring antisemitism och homofobi och att förbundet upprepade gånger bjudit in antidemokratiska, antisemitiska och

homofoba föreläsare. Under 2021-2022 lyckades vi i majoritet äntligen strypa studiebidraget till denna förening. Inte en enda krona av göteborgarnas samlade skattemedel ska gå till att stötta antidemokratiska föreningar och förbund.

Insatser mot missbruk

Socialnämnderna ska tillsammans med KS och andra relevanta nämnder, i samverkan med regionen arbeta genom samordnade insatser mot droganvändning. Det arbetet behöver ständigt utvecklas, framför allt genom rätt insatser i rätt tid till unga. Psykiska ohälsa och ungas val av självmedicinering växer i Göteborg. Sverigedemokraterna vill arbeta förebyggande vilket kostar i form av både insatser och skattemedel, men kostnaden är trots allt liten jämfört med vad ett drogmissbruk för med sig i otrygghet och livslångt lidande. En stor del i det förebyggande ligger i att se till att barn mår bra ute i skolan. Ju bättre våra unga mår när de växer upp, desto färre kommer börja använda droger.

Sverigedemokraterna vill att socialnämnderna i samverkan med grundskolenämnden, utbildningsförvaltningen och ungdomspsykiatri i god tid försöker fånga upp elever med psykisk ohälsa som ligger i riskzonen för att använda narkotika, samt ser över vad som krävs för att elever ska kunna få behålla samma kontaktpersoner i hjälparbetet så lång det är möjligt.

Återupprätta tillnyktringsenheten

Det är inte värdigt att personer runt 70 - 80 år gamla med rullatorer, som druckit för mkt omhändertats enligt LOB. Att dessa äldre och ofta värnlösa blir visiterade från topp till tå och därefter få nyktra till i en kal cell med endast en plastmadrass och en filt på golvet. Trots att någon tittar till dessa var 15:e minut, finns det varken tid eller resurser till att ge dem det de mest behöver. Enkla saker som en kopp kaffe och en smörgås, någon att prata med, samt möjlighet att kunna tvätta av sig, byta eller tvätta sina kläder, få rätt hjälp och stöd till att kanske kunna förändra sitt liv.

Sverigedemokraterna vill att socialnämnden samverkar med regionen i den här frågan och återupprättar en kommunal/regional tillnyktringsenhet. Enheten behöver ligga i centrum för att polisen lätt skall kunna hämta någon som tagits till TNE men som har blivit utåtagerande eller våldsam där. Vårdutbildad personal är viktigt för att kunna ta hand om verbalt utåtagerande onyktra. Unga människor som behöver sova ruset av sig ska heller inte behöva tas till personintaget. En tillnyktringsenhet hade varit det bästa för att kunna få rätt hjälp till att förändra något i sitt liv.

Trygghetsskapande åtgärder i nämnden

Meningsfulla aktiviteter för barn och unga, sommarjobb för unga.

Fler fältarbetare och trygghetsvandringar, föräldraföreningar som gör lokalsamhället mer delaktigt.

Ung i Centrum, Nordost, Sydväst och Hisingen, Skolan som arena och Lights on.

Tidigare insatser för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Kartlägg den islamistiska och den våldsbejakande autonoma miljön. Gör en nulägesanalys av hotbilden mellan olika etniska och religiösa grupper i Göteborg.

Motarbeta våldsbejakande extremism, hedersvåld och klanverksamheter.

Inga mer studiebidrag till antidemokratiska föreningar.

Avkräv vittnesmål för avhoppare om dessa ska få lov att ta del av polisiärt skydd och sociala tjänster.

Ta fram tydligare strategier runt hur fler kvinnor i kriminalitet kan fångas upp inom avhopparverksamheten.

Återupprätta tillnyktringsenheten

Fler ordningsvakter, fler trygghetskameror

Göteborgs stad deklarerar i ett ställningstagande att inga återvändande IS-terrorister eller andra som deltagit i eller stött terrorism ska vara välkomna hit.

Återvandringkansli. Frivillig återvandring måste bli ett viktigt nästa steg för socialnämnderna i Göteborg (utveckla Göteborgsmodellen).

Våra prioriterade mål

Tydligare riktlinjer för försörjningsstöd, med ökade insatser för att nå egenförsörjning.

Gemensamma rutiner, frigör kraften hos den egna individen för egen försörjning och automatiserat försörjningsstöd.

“Lean” som arbetssätt i Göteborg för att effektivisera verksamheterna (tydliga beslutsgrupper med korta avstämningar tillsammans med personalgrupperna).

Tillämpa boendeförsörjningsmodellen “Bostad först” där stöttning och tydliga motkrav ska ingå.

Utvärderingsprocess för snabb återkoppling till SPINK (inköpsfunktion för boendeplatser) och Inköp och upphandling avseende kvalitetsbrister av köpta platser. Gemensam behovsöversyn inom socialnämnderna.

Utbildningsnämnden

I en stor stad som Göteborg finns det många skolor i olika former. Utbildningsnämnden är den som har ansvar för gymnasieutbildningarna i Göteborg och för att kommunen uppfyller de krav som finns i skollagen. Det är viktigt både för elever och lärare att utbildningen i skolorna fungerar på bästa sätt. För att få ett jobb idag så krävs det i allmänhet minst en gymnasieutbildning. Drygt 83% av vuxna svenskar har någon form av gymnasieutbildning. Med hjälp av yrkes- och studievägledare får de som går i skolan en chans att hamna på en utbildning som passar och som leder till ett arbete. Utbildningsnämnden ansvarar för studievägledningen på både gymnasiet och grundskolan. Eftersom andelen utrikesfödda stadigt ökar i Sverige så har modersmålsundervisningen tagit en allt större del av skolornas resurser. Detta medför att annan undervisning riskerar att bli lidande. Utbildningsnämnden ansvarar för modersmålsundervisningen för både grundskolan och gymnasiet.

Det finns ungdomar som aldrig börjar på gymnasiet eller som hoppar av studierna innan de är klara. Ofta hamnar dessa ungdomar utanför arbetsmarknaden eftersom det inte finns så många jobb utan krav på en utbildning. För att komma till rätta med detta problem finns det något som heter aktivitetsansvar, vilket innebär att dessa ungdomar fångas upp innan det går utför på allvar. Utbildningsnämnden har i uppdrag att se till att dessa ungdomar kommer in i aktiviteter i stället för att helt tappa hoppet.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Hög kunskapsnivå är en av de allra viktigaste förutsättningarna för det svenska välståndet. Hela utbildningskedjan från förskola, grundskola och gymnasium till högre utbildning och forskning behöver fungera på ett sådant sätt att barn, elever, studenter och forskare lär det som framtidens arbetsmarknad kräver. Framtidens företag kommer i tilltagande utsträckning söka sig till länder där de kan hitta rätt kompetens.

Svensk skola står inför en rad olika problem. Från att en gång ha varit en skola i världsklass, har resultatet i den svenska skolan försämrats drastiskt de senaste tjugo åren. Samtidigt har skolan blivit alltmer stökig, otrygg och segregerad.

Trygghet och studiero

Sverigedemokraterna vill förändra detta och i stället bana väg för en skola som kännetecknas av trygghet, studiero och kunskapsförmedling. Vi vill se en skola som genomsyras av demokratiska värden och respekt för andras åsikter, en skola där kritiskt och konstruktivt tänkande både stimuleras och uppmuntras. Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Alla elever har rätt till en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolan ska utgöra en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den arbetsro som både elever och lärare behöver. Ingen ska behöva vara rädd i skolan och eleverna ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete. Strukturerad och varierad undervisning samt tillitsfulla relationer mellan lärare och elever är förutsättningar för detta. Hela skolan måste omfattas av arbetet. Hot och kränkningar mellan elever ska uppmärksammas. Eleverna måste kunna lita på

att all personal i skolan agerar på ett likartat sätt och säger ifrån eller ingriper om någon elev beter sig olämpligt. Ett gemensamt förhållningssätt hos personalen främjar tillit, tolerans och goda relationer såväl elever emellan som mellan lärare och elever.

Utbildad befolkning

Gymnasieskolans uppdelning mellan studieförberedande och yrkesinriktade program kräver dock en väl utbyggd vuxenutbildning. En person som valt att läsa ett yrkesförberedande program måste ges en reell möjlighet att läsa in de ämnen som saknas för att kunna sadla om och välja en väg inom högre utbildning. Komvux är också ett viktigt redskap för att säkerställa att vi har en utbildad befolkning som motsvarar de krav och önskemål som arbetsgivarna ställer. Gymnasieutbildning ska erbjudas i den utsträckning det följer av lagen, innebärande att den som saknar tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd inte ska tillhandahållas utbildningsplats.

Yrkesinriktade utbildningar

Sverigedemokraterna har som målsättning att få en så effektiv matchning som möjligt mellan arbetskraft och arbetsmarknad. Som ett led i vår strävan att skapa denna högre grad av matchning ser vi det som en självklarhet att stärka och effektivisera studievägledningen och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskolan. Vi vill satsa på yrkesinriktade utbildningar och se en ny form av lärlingsanställning som kombinerar utbildning med möjligheten att lära sig ett yrke på plats hos en arbetsgivare. Vid utformning av relevanta och attraktiva gymnasieutbildningar är det viktigt att inhämta information kring vilken kompetens som behövs för att en utbildning ska kunna övergå till en lärlingsplats, en praktikplats och så småningom i ett riktigt heltidsjobb. Utbildningsutbud och platsfördelning ska anpassas efter samhällets och marknadens efterfrågan och behov.

Behovet av förvärvsarbetande med industriutbildning på gymnasial nivå är stort och fortsätter öka. En förhöjd samverkan mellan skola, samhälle, näringsliv och föreningsliv medverkar till elevers naturliga inkörspport till vårt samhälle och kommande yrkesliv. Både vad gäller lärlingsutbildningarna och de yrkesinriktade gymnasieprogrammen är det av största vikt att gymnasieskolan utvecklar ett starkt samarbete med det lokala näringslivet.

Särbegåvade elever

Skolors pedagogik präglas ofta av mycket självstudier och grupparbeten vilket lägger stort ansvar för inläringen på eleverna själva. Denna typ av pedagogik kan elever som har studievana och är studiemotiverade hantera, medan de elever som är omotiverade eller har särskilda behov kommer i kläm. Särbegåvade elever med specialintressen ska så långt det är möjligt kunna främjas i sin utveckling och i sitt lärande. .

Studie- och yrkesvägledning

Elever behöver bättre stöd för att hitta rätt val av vidareutbildning och framtida yrkesväg. Alla ungdomar är inte motiverade att studera teoretiska ämnen på gymnasiet, utan en del vill snabbt ut på arbetsmarknaden och börja försörja sig själva. Studie- och yrkesvägledarnas roll och ansvar behöver förtydligas, utökas och samordnas. Digitalt vägledningsstöd behöver utvecklas.

Samtalsspråk i skolan

Språket är det huvudsakliga medlet för kommunikation i ett samhälle. Svenska språket är den enskilt viktigaste faktorn för en lyckad integration av de med utländska föräldrar. Utan ett godtagbart språk är chanserna att lyckas i samhället, skaffa sig ett bra arbete och klara av allt som vi förväntas klara i vårt moderna samhälle omöjligt. Det är inte möjligt att integreras och bli en närande samhällsmedborgare utan att behärska god svenska. Inte heller är det möjligt att på egen hand ta sig ur det utanförskap som många i våra utsatta områden lever i. Samtalsspråket på stadens skolor ska vara svenska och alla som anställs i stadens skolor ska tala god svenska och ha lägsta nivå SAS-Grund för att få anställning. Att utveckla sin språkliga förmåga är grundläggande för en lyckad skolgång.

Nämndens trygghetsskapande åtgärder

Involvera hela organisationen i arbetet för att skapa en skolmiljö präglad av trygghet och studiero.

Arbeta systematiskt för att främja och upprätthålla såväl trygghet som studiero.

Arbeta för trygghet och studiero i vardagen och ur ett långsiktigt perspektiv. Signaler om otrygghet eller sviktande studiero fångas upp tidigt, situationerna i vardagen hanteras och insatser sätts in för att förhindra att liknande uppstår igen.

Rektorer och skolledning som aktivt driver ett välfungerande, målmedvetet och långsiktigt arbete.

Våra prioriterade mål

Förlägga nya skolor på platser fria från större vägar samt närhet till grönområde.

Stötta skolorna i skärgården.

Förbättra och prioritera utbildningar som riktar sig mot bristyrken.

Anställa mer kringpersonal till skolorna och låta lärare var just lärare.

Lärlingsplatser.

Modersmålsundervisning för barn med utländsk härkomst ska enbart erbjudas enligt vad skollagen stipulerar.

Bättre skolmat.

Förstärka och förbättra integrationen genom att svenska är det språk som används i skolorna.

Kommunen ska stärka gymnasieskolans samarbete med näringslivet.

Personer utan permanenta uppehållstillstånd ska inte beredas utbildningsplatser.

Valnämnden

Var fjärde år är det val i Sverige till kommunfullmäktige, regionfullmäktige och riksdag. Därtill är det val till EU-parlamentet var femte år. Det förekommer även folkomröstningar ibland på lokal, regional och/eller nationell nivå. Vallagen redogör tydligt för kommunens uppgifter och ansvar när det gäller att genomföra val.

Valnämnden i Göteborgs kommun har ansvar för att kommunen fullgör sina förpliktelser när det gäller alla typer av val, inklusive folkomröstningar.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Fria demokratiska val är en fundamental grundsten i den svenska demokratin. Kommunstyrelsen hanterande under förgående år frågan om vem som beslutar om tillsättande av personal till valnämnden. Bara månader senare, tidigt våren i år 2021, hade Kommunstyrelsen att hantera frågan om sammansättning i valnämndens ledning.

Det finns enligt Sverigedemokraterna inte utrymme eller tolerans för några som helst förändringar av reglemente eller direktiv som skulle riskera medborgarnas förtroende för valsyste­met och dess öppenhet, opartiskhet eller korrekthet. Därför är det en självklarhet att valnämnden, precis som stadsrevisionen, har långtgående befogenhet över sin egen verksamhet.

Två fundamentala grundstenarna i detta är att alla invalda partier i kommunfullmäktige, stadens högsta beslutande organ, är representerade i valnämnden. Den andra är att Valnämnden själva, fria från politiker, politiska partier och politiska åsikter, kan kunna styra över och besluta om sin egen verksamhet och bemanning utifrån sitt uppdrag att fullgöra vallagens krav samt att demokratiska principer efterlevs och upprätthålls. För detta krävs att valnämnden har mandat att agera fritt och oberoende gentemot politiken men med full och lika insikt för alla invalda partier.

Våra prioriterade mål

Valnämnden skall vara en garant för, och trygga medborgarna i, att alla val genomförs helt opartiska, korrekta och helt i enlighet med demokratiska principer.

Vallagen ska följas.

Slå vakt om att Valnämndens långtgående befogenheter och mandat att besluta över sin egen verksamhet och bemanning inte inskränks.

Alla i fullmäktige invalda partier skall vara representerade i valnämnden.

Valnämnden skall bidra till att motverka alla former av tystnadskulturer i kommunen.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnd

Det ansvarsfulla uppdraget att ta hand om våra äldre som byggde vårt land ligger på Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd. Nämnden ansvarar för att tillgodose både individuellt och allmänt riktade insatser för äldre. Många parter samarbetar när det gäller vården och omsorgen av de äldre och sjuka. Nämnden ska samverka med fyra nya socialnämnderna för att få en helhetssyn på individens behov och förmåga samt hur behoven bäst kan tillgodoses.

Det finns flera lagar som styr hur nämnden ska arbeta, bland annat Socialtjänstlagen (SoL) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Det är av största vikt att man följer regelverket, inte minst för att alla ska behandlas lika. Regelverket finns till för att värna om och skydda den personliga integriteten hos alla som får någon form av stöd.

Äldreomsorgen i Göteborg är en stor apparat med många anställda och består främst av två tjänster, hemtjänst och särskilt boende, men också hemsjukvård med dess sjukvårds och rehabiliteringspersonal. Hemtjänsten har varit omdebatterad och utsatt för kritik under lång tid. Det har gällt frågan om hur den ska vara organiserad, kvalitet och kundnytta, samt om man ska behålla LOV (Lagen om valfrihetsystem) eller inte.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Den fråga alla politiker bör ställa sig och ärligt svara på är: Vill jag bli äldre i Göteborg? Vi tror att den viktigaste frågan idag som överskuggar allt annat (oavsett var man befinner sig i livet) är tryggheten. Den människa som inte är trygg är inte heller fri. Men ordet trygghet kan betyda olika saker, för olika personer.

Sveriges äldre förtjänar att få tillgång till världens bästa äldreomsorg. Sverigedemokraterna är väl medvetna om de brister som finns i vårt samhälle, inte minst i pandemins fotspår.

Vi arbetar för att de äldre ska få känna att de har en meningsfull tillvaro, baserad på trygghet och värdighet. Kommunen ska ge den vård och den omsorg de äldre behöver och förtjänar. Isolering och ensamhet är något vi aktivt vill undvika.

En god vård lika för alla omsorgstagare, samt ett personcentererat arbetssätt, där omsorgstagaren är en medspelare som utvecklar vården och inte bara blir en passiv mottagare. Närvarande personal vid livets slutskede är viktigt och värdigt. Rutiner för att sitta vak hos någon som befinner sig i livets allra sista timmar ska vara en självklarhet. Både omsorgstagare och deras anhöriga ska kunna känna sig trygga i att ingen ska behöva vara ensam vid livets slutskede. Att behöva lämna detta jordeliv utan någon vid sin sida, det är för oss helt oacceptabelt.

Som ett steg mot en förbättrad tillvaro och höjd kvalitet i äldreomsorgen vill vi arbeta för att få igenom följande förändringar:

Lokala mötespunkter

De som fortfarande bor kvar hemma måste få bättre möjligheter till hjälp att ta sig ut ur sina hem för att till exempel äta med andra på kommunala träffpunkter och restauranger. Det finns lagstiftning kring detta och vi kommer arbeta hårt för att dessa följs och utvecklas. Det är viktigt att nämnden har fokus på ett erbjudande ett brett utbud av aktiviteter som motarbetar ensamhet och stärker hälsan.

Vi vill vidareutveckla konceptet VidDinSida i fler stadsdelar i Göteborg. Här utförs fritidsverksamhet för våra äldre i ordnade lokaler. Det erbjuds sällskap, TV-kvällar och fika. Den äldre kan även erbjudas hjälp med IT-frågor och administrativa frågor som blivit den enskilde övermäktiga.

Rätt stöd till anhöriga

Vi vill se ett utökat stöd och förbättrade möjligheter till avlastning för landets anhörigvårdare som vårdar och sköter om äldre och sjuka i hemmet. Arbetet med information, hjälp och stöd till anhöriga är en viktig del för de som gör en stor insats i hemmet. Den svagaste länken för att kunna bo kvar hemma är ofta näringsproblem, därför blir tillgången till dietister och deras kompetens runt nutrition viktig vid vård i hemmet. Hemsjukvårdsläkare som har möjlighet att besöka patienten i hemmet är också värdefullt.

En trygg ålderdom där individens förmåga får styra boendetyp

Alldeles för många äldre tvingas idag leva i ensamhet och isolering och en allt större del av vårdansvaret har av ekonomiska skäl lämpats över på anhöriga. Kraven och biståndsbedömningarna för att erhålla plats på särskilt boende måste bli mänskligare. Det ska vara möjligt att få bo tillsammans med sin livspartner, även om man i grunden inte är i samma behov av seniorboende. Att efter decennier tillsammans behöva leva skilda åt, går i många fall kraftigt ut över våra äldres psykiska hälsa.

En kurator för äldre

Psykisk och fysisk hälsa hänger samman. Sverigedemokraterna vill satsa mer på våra äldres psykiska hälsa och inrätta en äldrecurator som arbetar med samtal och stöttning för Göteborgs Pensionärer. Genom att göra så kan vi uppnå en generell förbättrad fysisk folkhälsa vilket skulle vara en vinst för samhället i stort.

Trygghet för alla innebär öppna, inbjudande allmänna miljöer med belysning och parkbänkar med korta avstånd. De riktlinjer som finns i stadens program för byggnationer ska följas även utifrån seniorers behov. Du som är 67 år eller äldre kan få fixartjänst och på så sätt förhindra fall och olyckor i hemmet. Du ska inte behöva vara berättigad hemtjänst för att ta del av tjänsten.

Behovet av omvårdnad ska styra vilken typ av boende man får

För att ekvationen inte ska bli omöjlig ur omvårdnadsynpunkt ska omvårdnadsbehovet styra vilken typ av boende man får. För att uppnå rätt omvårdnadsnivå och bästa vårdnivå för individen, bör omsorgstagaren erbjudas en omplacering när omvårdnadsbehovet ökar. De som kan bo i motsvarande seniorboende ska kunna få möjlighet att göra det. De som är i större behov av medicinsk vård och omsorg tilldelas en plats på

särskilt boende där den äldre kan få utföra vissa enklare sysslor själv, men får utökad hjälp med tillsyn och vård. Sverigedemokraterna vill utveckla fler typer av kategoriboenden, till exempel särskilda kategoriboenden för äldre med husdjur och boenden med till exempel möjligheter till deltagande i småskalig odling.

För att minska trycket på särskilda boenden och därmed också den kommunala ekonomin, vill vi se en utbyggnad av trygghets- och seniorboenden, med goda kommunikationsmöjligheter. Hit ska äldre som lider av otrygghet och social isolering, men som inte anses tillräckligt fysiskt sjuka för att erhålla plats på särskilt boende kunna vända sig. Det ska vara möjligt att få välja mellan olika boenden utefter individuella behov och önskemål.

Valfrihet

Sverigedemokraterna ser i grunden positivt på valfrihet och privata vård- och omsorgsformer, så länge de privata vårdgivarna lever upp till ställda höga kvalitetskrav. Vid upphandling av entreprenad inom äldreomsorgen ska kvalitet alltid gå före pris.

Smak och lukt är ofta sinnen som försämras tidigt, vilket ställer ett högre krav på matens kvalitet och tillagningssätt. En matreform behövs för våra äldre, med syfte att få nylagad, välsmakande och näringsrik mat, varje dag. Att skapa god, näringsrik och energität kost är av stor betydelse för de äldres välbefinnande och hälsa.

Sverigedemokraterna vill prioritera om och återinföra resurser till köken

Maten till hemtjänst ska återigen i så stor utsträckning som möjligt tillagas i stadens lokala kök. Målsättningen bör vara att maten lagas av kökspersonal på plats och att de äldre får känna dofter från matlagningen.

Legitimerade dietister ska beräkna och planera veckans menyer. Undervikt och undernäring är ett vanligt och farligt problem bland vår äldre befolkning. Vid sjukdom hos äldre är undervikt särskilt farligt och kan vara en bidragande faktor till en allt för tidig bortgång.

En trygg ålderdom för Veikko och Päivi

Äldre invandrare som på grund av ålder, demens eller andra orsaker tappat förmågan att förstå och kommunicera på svenska, bör kunna få omsorg och vård på sitt modersmål. Rätten att kunna förstå och bli förstådd av sin omsorgsgivare ska givetvis även omfatta äldre svenskar.

Språkkrav och ett registerutdrag ur brottsregistret

Äldreomsorgen får aldrig någonsin bli ett integrationsprojekt där vi placerar nyanlända utan goda kunskaper i svenska. Sverigedemokraterna har drivit frågan om språkkrav i flera år, nu har övriga börjat förstå allvaret. Man måste lära sig språket i det land man vill verka och bo i, lika viktigt är att känna till och dela värderingar och sedvänjor. I en situation där en vårdare skall ta hand om funktionsnedsatta och äldre som kanske hör dåligt, ser dåligt och har begynnande demens - då är det mycket viktigt att kunna knyta an till vårdtagarens begrepps värld. Man måste också kunna förstå vad vissa ord verkligen betyder och innebär för den som är i behov av extra stöd och hjälp.

Omsorgspersonal inom Göteborgs Stad med bristande språkkunskaper ska erbjudas kontinuerlig språkutveckling. Kraven på kunskaper i svenska, svensk kultur och historia behöver höjas vid nyanställning inom äldreomsorgen. Samtalsspråket inom vård- och omsorg ska alltid ske på svenska. Rutiner ska säkerställa att alla som anställs inom stadens verksamheter för vård- och omsorg, vid sidan av adekvat utbildning, personlig kompetens och lämplighet, talar god svenska med lägsta nivå SAS-Grund för att få en anställning.

Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Sverigedemokraterna välkomnar regeringens förslag om att ge verksamheter inom socialtjänsten som avser äldre eller personer med funktionsnedsättningar och hälso- och sjukvården möjlighet att få tillgång till varandras vård- och omsorgsdokumentation. Det ger bättre kontinuitet i vården och omsorgen. Möjligheten att dela information sinsemellan, samt att den blir frivillig att nyttja är bra. Det kommer bli viktigt att regionen i samverkan med kommunerna verkar för att detta genomförs då det är centralt ur ett patient- och säkerhetsperspektiv. Det är viktigt att Göteborgs Stad utvecklar ett nära samarbete med Västra Götalandsregionen i alla frågor som rör äldreomsorgen.

Nämndens trygghetsskapande åtgärder

Ingen pensionär ska bli försatt i fattigdom.

Ingen pensionär ska behöva känna oro över att bli vräkt ifrån sitt hem.

Språkkrav och utdrag ur belastningsregistret ska säkerställas i samband med nyanställningar.

Höj lönen för omsorgspersonal, ständiga nyrekryteringar är dyrt och otryggt.

Tillgängliggöra kompetensutveckling för vård- och omsorgspersonalen.

Utökad stöd till de som vårdar och ombesörjer sina anhöriga i hemmet.

Våra prioriterade mål

Säkra äldres möjlighet till utestelse och social gemenskap.

Utöka träffpunkterna för att bryta isolering och öka psykiskt välbefinnande.

Inrätta äldreкураторer som arbetar med samtal och stöttning för Göteborgs Pensionärer.

Lokala fritidshem utformade specifikt för våra äldre.

Fixarservice som främjar ökad trivsel och delaktighet.

Inför ett gemensamt journalsystem inom sjukhus, vårdcentraler och kommun.

Bättre schemaläggning, undvik över-/underkapacitet som är dyrt och sänker kvaliteten på vården.

Legitimerad dietist med ansvar över måltidsplanering.

Överförmyndarnämnden

Det är inte alla som kan hantera sin ekonomi eller klarar av kontakter med myndigheter. Det kan bero på sjukdom, funktionsnedsättning eller missbruk. Man har då laglig rätt att få en god man eller förmyndare som sköter ekonomin. En förmyndare ska vara behjälplig med att betala räkningar och deklarerera samt se till att pengar och tillgångar inte försvinner. Det är viktigt att pröva gode män och förvaltare noga innan de tillsätts, för att inte pengar ska förskingras. Det är också viktigt att förmyndare följs upp och kontrolleras för att inga utsatta personer som behöver en förmyndare ska riskera att bli lurade och utblottade.

Ansvar för nämndens förvaltning har förts över till nämnden för demokrati och medborgarservice vilket innebär att överförmyndarnämnden exempelvis inte har personalsvar.

Sverigedemokraternas inriktning för nämnden

Nämndens huvuduppgift ska vara att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Att tillsätta och entlediga gode män och förvaltare samt att ansöka om förordnande och upphörande av godmanskap och förvaltarskap hos tingsrätten.

Antalet personer med behov av omfattande stöd och förvaltarskap har ökat, vilket i sin tur ställer krav på en god tillgång på duktiga, pålitliga och seriösa gode män. Det finns sedan tidigare en gräns på 15 uppdrag / god man. Trots det är det idag möjligt för gode män att ta betydligt fler uppdrag. Enligt uppgifter från Göteborgs stad har 23 gode män under 2021, haft 15 uppdrag eller fler. Fyra ställföreträdare har 31 eller fler uppdrag. Den med flest uppdrag har 40.

Ca 23 ställföreträdare har alltså fler uppdrag än vad som är rekommenderad gräns. Därtill finns heller inget system som undersöker om gode män även har uppdrag i andra kommuner. Frågan som osökt infinner sig är om den enskilde brukarens juridiska och ekonomiska intressen verkligen kan upprätthållas när de gode männens uppmärksamhet är så splittrad?

De regler vi har idag härstammar från 1924 års förmyndarskapslagstiftning. Sverigedemokraterna har tidigare motionerat i riksdagen om en översyn av lagstiftningen kring överförmyndare och gode män. Vi vill gärna se en ny säkrare lagstiftning som bara möjliggör registrerade och professionella gode män och förvaltare.

Det är viktigt att noggrant pröva och följa upp gode mäns och förvaltares arbete, allt för att tillvarata de enskilda brukarnas intresse, vilka ska kunna garanteras en god skötsel av sin ekonomi. Att ställa upp som god man är och ska vara en mycket viktig samhällsinsats och därför krävs skarpare kontroller. Vi ser en risk i att stadens system för gode män och förvaltarskap utnyttjas i syfte att tjäna pengar och sätter den enskilde brukaren i en väldigt utsatt position. Vi vill att systemet skärps så att risken för eventuellt fusk minimeras och brukarnas intressen tillvaratas.

Nämndens trygghetsskapande åtgärder

Skärpta kontroller av gode män, godkända utdrag ur belastningsregistret.

Skärpta system för att minimera fusk.

En tydligare gräns på högst 15 uppdrag / god man.

Våra prioriterade mål

Höj kraven på kompetens och utveckling för att kunna erbjuda en hög kvalitet i utförandet av tjänster.

Möjligheten till kompetensutveckling ska stå till förfogande när behovet finns.

På sikt ska kommunens inställning vara att efterfrågan av nämndens uppgifter kommer minska när omvärldssituationen förändras.

Göteborgs Stadshus AB

Göteborg äger ett stort antal bolag. De har uppdrag inom bland annat energi, bostäder, evenemang, renhållning, dricksvatten samt kollektivtrafik. Några bolag är delägda tillsammans med regionen. För att underlätta styrning och kontroll samt effektivisera så har man bildat ett paraplybolag, (Stadshus AB), som innefattar samtliga stadens bolag. Styrelsen i Stadshus AB består av ledamöter från kommunstyrelsen.

Sverigedemokraternas inriktning för bolagen

I den bästa av världar skulle bolagen få bedriva sin verksamhet i lugnt och ro så länge de löser sina uppdrag och levererar en vinst till ägaren, (dvs kommunen). Tyvärr är verkligheten inte lika enkel. Ägaren kommunen (via politikerna) vill att bolag skall leverera en vinst till kommunen, vilket är ett fullt rimligt krav. Samtidigt behöver bolagen behålla stora delar av sina vinster för sin egen verksamhet och expansion. Detta är en ständig balansgång. Beklagligt nog har kommunen (politikerna) genom åren krävt ett betydligt större vinstuttag än vad bolagen långsiktigt klarar av utan att det inverkar negativt på deras drift och underhåll och möjligheter att expandera och fortsatt leverera vinst. Inte sällan har bolagskoncernen lånefinansierat stora delar av vinstuttag till kommunen. Detta är varken förnuftigt och rimligt eller ett ekonomiskt långsiktigt hållbart tillvägagångssätt.

Sverigedemokraterna anser det fullt rimligt att den kommunala bolagskoncernen levererar en viss vinst till kommunen som ägare men att detta vinstuttag inte skall lånefinansieras. Vinstuttag skall inte heller vara på sådan hög nivå att skall negativt påverka bolagens ställning eller framtidsutsikter.

Samtliga stadens bolag har ägardirektiv vilka fastställs av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige har därmed makten att styra ett bolag i olika frågor, till exempel vilken teknik man ska använda eller hur de ska investera i fastigheter och anläggningar.

Det finns både för och nackdelar med en sådan ordning. Fördelen är att politikerna, det vill säga folket eller väljarna kan berätta för bolagen hur dom till exempel ska producera fjärrvärme, rena sitt vatten eller hur husen ska vara byggda.

Nackdelarna med för snäva ägardirektiv som drivs av politiskt önsketänkande och/eller ideologiska ställningstaganden kan få svåra och långtgående konsekvenser. Om ett bolag som får in sina intäkter genom avgifter, till exempel Göteborgs Energi, får styras av annat än samhällsnytta och ekonomi så kan miljardbelopp gå upp i rök. Exempelvis om man investerar i anläggningar och teknik som inte fungerar. Det är av största vikt att ägardirektiven inte enbart styrs av politiskt önsketänkande, utan är förankrade bland yrkesfolk i den bransch som bolaget verkar inom. Investeringar måste göras i solid och beprövad teknik som ger maximal samhällsnytta. Investeringar skall också prioriteras utifrån vilka skyldigheter kommunen har samt det rådande faktiska behovet hos stadens medborgare. Investeringar skall inte, som många politiska partier förespråkar, prioriteras utifrån miljömässiga, ekologiska, eller ideologiska kriterier.

Staden ska ha en effektiv och resultatinkriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och bli mer effektiv. I dag äger staden ett stort antal bolag som kan innebära ett risktagande för göteborgarna.

Under Stadshus AB finns det ett antal interna bolag som hanterar försäkringar, leasing och upphandlingar. Vidare har vi ett antal bolagskluster som verkar inom sina specifika områden.

Göteborg & Co AB

Göteborg är en eventstad som drar många besökare och turister. Vi har ett bolag som hanterar detta via ett antal dotterbolag. Här finns bland annat Liseberg och stadens hotellverksamhet inräknat.

Förvaltning AB Framtiden

Staden äger många flerfamiljshus. Man pratar om allmännyttan. I detta kluster finner vi Exempelvis Poseidon och Familjebostäder som är bekanta namn för många i Göteborg. Dessa bolag omfattar en betydande del av såväl stadens fysiska tillgångar som investeringar inom kommunen. Stadens bostadsbolag skall införa en del av de direktiv som finns i "Gårdstensmodellen".

Förvaltning AB Framtiden

Staden äger många flerfamiljshus. Man pratar om allmännyttan. I detta kluster finner vi Exempelvis Poseidon och Familjebostäder som är bekanta namn för många i Göteborg. Stadens bostadsbolag skall inför många av de direktiv som finns i "Gårdstensmodellen".

Göteborg Energi AB

I princip all el som levereras till göteborgarna går via ett elnät som ägs av Göteborgs Energi. Även om man köper el från ett annat bolag, så betalar man en elnätavgift till Göteborgs Energi. All fjärrvärmes som levereras i Göteborg kommer från Göteborgs Energi. Man levererar även gas och äger fibernät via sina underbolag.

Sverigedemokraterna anser att bolaget ska utvärdera och inhandla de bästa systemen inom energiförsörjning. Bolaget ska på sikt utveckla miljöbelastande energikällor, man ska dock inte utveckla nya energisystem utan köpa in solid och beprövad teknik.

Göteborg står inför stora utmaningar när det gäller utsläpp av klimatgaser. En stor del av utsläppen kommer från raffinaderierna, Ryaverken, rosenlundsverken samt förbränning av avfall. Dessa anläggningar förser staden med el och fjärrvärme.

I framtiden måste Göteborg hitta andra lösningar såsom kärnkraftsel, värmepumpar, solceller, geovärme, vätgasproduktion med hjälp av elektrolys m.m. för att på sikt få en fjärrvärme och en elproduktion utan klimatgaser. En plan för omställning måste upprättas, och nödvändiga investeringar måste redovisas korrekt och inkluderas i stadens budget.

SD har genom förslag på nya ägardirektiv för Göteborgs Energi visat vägen till ett framtida Göteborg utan/med minskade klimatgaser.

Göteborg hamn AB

Göteborg har Nordeuropas största hamn och staden äger stora delar av hamnverksamheten via ett eget bolag. Hamnen är Sveriges port mot världen som skapar arbetstillfällen inom sjöfart och logistik. För Sverigedemokraterna är det självklart att Göteborgs Stad behåller och förvaltar infrastrukturen i hamnen. Göteborgsregionen utgör ett tydligt exportnav i Sverige och flera av regionens stora företag gynnas av att Skandinavians största hamn och Sveriges bästa logistikläge ligger just i Göteborgsregionen.

Vi vill att hamnen ska fortsätta växa och utveckla infrastruktur som är kopplad till hamnen för att möta näringslivets behov av service av högsta kvalitet, därför välkomnar vi fortsatt utbyggnad av hamnbanan. Farleden in till hamnen behöver fördjupas för att hamnens fulla kapacitet ska kunna nyttjas av större fartyg.

Göteborgs Stads kollektivtrafik AB

Västtrafik är ett regionalt bolag som har ansvar för kollektivtrafiken i hela regionen. Det finns dock ett antal bolag i Göteborgs ägo som hanterar spårvagnar, bussar och färjor. Det har varit många turer genom åren om vilka ansvarsfrågor som Göteborg ska äga när det gäller kollektivtrafik. Bland annat vad gäller spårväg eftersom den korsar kommungränser. Det har även varit ett stort och omdebatterat ämne när det kommer till de spårvagnar som staden köpt in. Flera av Västtrafiks spårvagnsmodeller kommer inom några år att vara uttjänta och nya vagnar för miljardbelopp måste inköpas. Sverigedemokraterna är avvaktande positiva till att nya vagnar köps in. Dock måste upphandlingen ta lärdom av tidigare misstag. De äldsta vagnarna som fortfarande är reguljär trafik är från 60-talet. De italienska vagnar Västtrafik köpte in för ca 10-15 år sedan börjar snart redan vara uttjänta. Med en så stor investering som nya vagnar kommer innebära är det ytterst viktigt att kvaliteten och livslängden är så bra det bara går att få. Det är viktigt att staden lär av sina misstag.

Higab AB

Göteborg Stad äger och förvaltar många fastigheter via det egna bolaget Higab. Många kulturhistoriskt intressanta byggnader sköts på ett förtjänstfullt sätt för att bevara vårt gemensamma kulturarv. Det har i perioder funnits förslag på att bland annat Higab ska sälja av delar av sitt fastighetsbestånd. Sverigedemokraterna anser dock att staden endast ska sälja fastigheter utan kulturhistoriskt värde, och endast fastigheter som inte kan utnyttjas för kommunal verksamhet. Inom Higabs kluster återfinns även utvecklings- och stadsplaneringsbolag för Älvstranden. Även Parkeringsbolaget ligger under Higab.

Regionala Bolag

Avfallshantering och dricksvatten är kommunöverskridande frågor. Renhållningsbolaget Renova ägs därför av flera kommuner. Bolaget hämtar våra sopor och sköter våra återvinningscentraler. Verksamheten inom Renova är taxefinansierad vilket innebär att man betalar för de sopor man slänger. Gryaab har som ansvarsområde att leverera rent vatten och att rena vårt avloppsvatten.

Bolagens trygghetsskapande åtgärder

Införa nolltolerens mot tystnadskulturer.

Aktivt arbete mot otillåten påverkan.

Trygghetsfrågor ska genomsyra allt arbete.

Våra prioriterade mål

Införa nya ägardirektiv. Stadens bostadsbolag skall bland annat inför många av de direktiv som finns i "Gårdstensmodellen".

Säkerställa att Göteborgs Stadshus AB har en för staden hållbar utdelning utan lånefinansiering.

Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på sina bolag. Avkastningskraven skiljer sig åt, då bolagen har vitt skilda uppdrag.

Målet är att stadens bolag ska reduceras i antal. Det kan ske genom att vissa bolag går ihop, alternativt avvecklas. Försäljning av bolag ska dock övervägas noga.

Företag och personer med viktig spetskompetens ska erbjudas goda möjligheter att etablera sig Göteborg.

Staden ska hjälpa stora och små företag så att de kan växa och anställa mer personal.

Staden ska skapa fler lärlingsplatser i offentlig och privat sektor.

Higab ska fortsatt äga och förvalta kulturhistoriskt viktiga byggnader. De historiska byggnader som idag ägs av staden ska behållas. Vid behov ska nya förvärv av historiska byggnadsminnen göras.

På sikt ska staden och Göteborg Energi inte äga eller utnyttja kraftvärmeverk och fjärrvärme som orsakar klimatgaser. En plan för omställning ska upprättas.

Stadsrevisionen

Att sitta i en nämnd eller en bolagsstyrelse innebär ett stort ansvar. Det är viktigt att säkerställa att de politiker som sitter i nämnder och bolag sköter sina jobb genom att följa de lagar och regler som finns. Därför har vi en stadsrevision. De skriver rapporter som beskriver hur väl nämnderna utfört sina uppdrag.

Stadsrevisionen ska granska kommunstyrelsen, nämnderna och samordningsförbunden. Revisorerna är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige. I Stadsrevisionen sitter 22 förtroendevalda revisorer, varav två är från Sverigedemokraterna.

Bland de valda revisorerna utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Dessa har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utser kommunfullmäktige i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Stadsrevisionen granskar Göteborgs Stads delårsrapport och årsredovisning varje år. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsens och de enskilda nämndernas räkenskaper är rättvisande samt om den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild av Göteborgs Stads resultat och ställning.

När granskningen av ett verksamhetsår är klar tar revisorerna fram en årsredogörelse som sammanfattar all den granskning som gjorts under året. Revisorerna skriver även en så kallad revisionsberättelse som är koncernövergripande. I revisionsberättelsen ska särskilda iakttagelser, bedömningar och uttalanden som rör kommunstyrelsen, enskilda nämnder och bolag framgå.

Våra prioriterade mål

Säkra revisionens oberoende.

Våra största besparingar

Vi har inte ens räknat med de pengar vi skulle kunnat sparat in, om staden bara hade fört en nykter invandringspolitik. Det är åtskilliga hundratals miljoner vi hade kunnat spara, enbart genom att motsäga oss de kommunaltal som vi blivit anvisade till Göteborg.

Svenska för invandrare (SFI)

Göteborgs stad måste enligt lag tillhandahålla SFI. Sverigedemokraterna följer lagen och tillhandahåller det, men inte mer. Vi anser att SFI (Svenska för invandrare) skall vara självfinansierad.

Språktolkning

Göteborgs stad skall inte erbjuda mer språktolk än vad lagen kräver. Tolkbehov på grund av en funktionsnedsättning berörs inte av en ny policy.

Modersmålsundervisning

Göteborgs Stad ska inte erbjuda mer modersmål än vad lagen kräver. Genom att anta en ny modersmålspolicy som följer lagstiftningen, skulle vi få ner kostnaderna för modersmål med ca 50%. Lagen stipulerar att modersmål skall vara avgiftsfritt. Vi vill ändra på det.

Resursfördelningsmodeller

I staden finns idag olika resursfördelningsmodeller som tidigare bland annat byggt på etniskt ursprung. Vi har inte stått bakom de modellerna. Resurserna ska fördelas mer rättvist och inte efter vilken del av världen man själv eller ens föräldrar kommer ifrån. Dessa resurser ska först och främst komma barn, unga och äldre till gagn. Är man frisk och mitt i livet ska man bidra till det gemensamma.

Upphandling

Genom att följa svensk näringslivs rekommendationer om upphandling skulle en genomsnittlig kommun kunna uppnå en besparing på 14,7% på en mandatperiod. Här finns mycket mer att spara då Göteborg inte ligger smickrande till i deras ranking. Vi räknar lågt.

Dra in på Kommunikatörer och kommunalt stöd till studieförbund.

Försörjningsstöd

Inför rutiner baserat på beprövat arbetssätt i Örgryte-Härlanda

Assistansfusk

Göteborg betalar ut ca 3,1 miljarder i assistansersättningar. Utredningar visar på att uppåt 30 % av dessa är felutbetalningar till sådana som fuskar. Vi räknar lågt om vi antar att vi skulle kunna spara 15% genom att stoppa fusket. Alla som har rätt till assistans skall få det. Fuskarna skall däremot åka fast och lagföras.

Vad vi inte prioriterar...

“Hemvändande” IS-resenärer, Caféverksamhet för ensamkommande unga män med utvisningsbeslut, Kommunala regnbågshus, Kommunala bidrag till studieförbund, Västlänken, Dyrt bad i älven när havet ligger 5 min bort, Längre och fler styrdokument, Tiggeri, socialbidrag till eu-migranter, Stadens 400-hundra års jubileum två år för sent, 100 vattenposter, Härbärgen för EU-migranter, Linbanan, Kamelfarmer, Dag Hammarskjöldsleden som boulevard, IBN Rushd, Utländska män som sitter och fikar på café, inte heller vuxna människor som sitter på café och röker, FLER FULA FYRKANTIGA BYGGNADER I GLAS OCH BETONG!, Sponsra utländska konstnärer i två år, Utförsäljning av kulturhistoriska byggnader, Pool i jubileumsparken Lindholmen, Parkeringsgarage i älven, Slänga pengar i sjön, Interreligiösa skolprojekt, Julbord till stadens politiker, SFI-dagis, European coalition of cities against racism (ECCAR), Konstverk för 10 miljoner som ska tala om för Göteborgare vad regn är, avgiftsfri simundervisning i en stad som ligger vid havet, korrupktion, leasing av bokbussar, BIDRAGSFUSK, medlemskap i STRING network, tomma asylboenden för miljoner, Att kulturnämnden driver café, Storleken på GR fullmäktige, förfulning av staden, Win Win Gothenburg sustainability award, MR-dagarna, Klimatpanik, Knarkhandel, Ökade driftskostnader jubileumsparken, Bidrag politiska partier, ÖKAT antal nyanlända, Dyra biltvättar som kallas konst, höga avgångsvederlag till inkompetenta direktörer, GEO-kontoret i Bryssel, ökade kostnader för temporära bostäder, Svarthandel på Kviberg, Kriminalitet i stadens lokaler, Ekonomers Konferensresor till SPA anläggningar, Modersmålsverksamhet, SFI, Ett Cykelgarage för 144 miljoner, Illegala bosättningar, ökade tolkkostnader. SKOLKAOS, Göteborgs 253 kommunikatörer, Muslimska friskolor, skattefinansierade jippon, antalet tjänstemän som arbetar med mänskliga rättigheter. Framtagandet av fler tandlösa planer, diverse råd för etniska grupper och andra minoriteter, Genuspedagogik och normkritiska utbildningar, Utanförsöksområden, Dagens resursfördelningsmodell, Dyra konsulter, Gratis lunch på GRs fullmäktigemöten, Dyra riskkapitalsprojekt, Vegansk mat på Göteborgs stads officiella representationer, Trafikkaos, Bilfria söndagar i city, Rasism, Skattehöjningar, Klansamhällen, Fler kommunala bolag, Nöjesresor för tjänstemän på betald arbetstid, Dyrt matsalt istället för vägsalt, Alliansens etableringslotsar, Hen-toaletter, utredning av mikroaggressioner, politisk lotteriförsäljning till redan skuldsatta, FRONT:s salta fakturor, Normmedvetet arbetssätt ställs över likställighetsprincipen, Jämställdhetsintegrering med intersektionellt perspektiv, Rosenlundsverket, Kassa detaljplaner, Lundbyleden som boulevard, 30 Miljarder i klimatkompensation, Vänortsavtal med diktaturer, Höjningar av taxor, Höghus runt centralen, Sveriges dyraste simhall, Företagsflykt pga byråkrati, Oförmåga att förhandla med regionen, Fler styrdokument, Gratis hyra, Dålig städning av staden, etc etc....

Ekonomisk sammanställning 2023-2025, Tkr

Resultaträkning (tkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	10 156 200	10 380 800	10 608 200
Realisationsvinster	300 000	300 000	300 000
Verksamhetens kostnader	-46 056 915	-47 882 900	-48 794 719
Avskrivningar	-2 250 000	-2 450 000	-2 650 000
Verksamhetens nettokostnader	-37 850 715	-39 652 100	-40 536 519
Skatteintäkter	34 260 000	35 788 000	37 422 000
Generella statsbidrag och utjämning	3 858 000	4 064 000	3 949 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-53 000	-105 000	-166 000
Utdelning	205 000	205 100	205 200
Årets resultat	419 285	300 000	873 681

Balanskravsutredning (tkr)	2023	2024	2025
Årets resultat (ovan)	419 285	300 000	873 681
Avgår samtliga realisationsvinster	-300 000	-300 000	-300 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	119 285	0	573 681
Medel till resultatutjämningsreserv			
Medel från resultatutjämningsreserv			
Årets balanskravsresultat	119 285	0	573 681

2 procent av skatter & generella statsbidrag

762 360

797 040

827 420

Kommunal skattesats för 2023 lämnas oförändrad: 21.12

Kassaflödesanalys (tkr)	2023	2024	2025
Löpande verksamhet			
Årets resultat	419 285	300 000	873 681
Ej likviditetspåverkande poster	2 350 000	2 550 000	2 750 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 769 285	2 850 000	3 623 681
Investering			
Investeringar (netto)	-6 351 606	-7 856 754	-8 446 215
Förändring likvida medel investering	-6 351 606	-7 856 754	-8 446 215
Finansiering			
Nyupplåning	7 237 321	8 665 754	9 136 535
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-3 655 000	-3 659 000	-4 314 000
Delsumma finansiering	3 582 321	5 006 754	4 822 535
Årets kassaflöde	0	0	0

Resultatutjämningsreserv (tkr)	2023	2024	2025
Ingående balans	5 613 000	5 613 000	5 613 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	5 613 000	5 613 000	5 613 000

Balansräkning (tkr)	2023	2024	2025
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	100 881 606	110 347 359	120 857 575
varav materiella	50 726 606	56 533 359	62 729 575
varav finansiella	50 155 000	53 814 000	58 128 000
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	113 381 606	122 847 359	133 357 575

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	35 086 285	35 386 285	36 259 966
varav årets resultat	419 285	300 000	873 681
varav resultatutjämningsreserv	5 613 000	5 613 000	5 613 000
Avsättningar	5 500 000	6 000 000	6 500 000
Långfristiga skulder	50 795 321	58 461 075	66 597 609
Kortfristiga skulder	22 000 000	23 000 000	24 000 000
Summa skulder	72 795 321	81 461 075	90 597 609
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	113 381 606	122 847 359	133 357 575

Verksamhetens kostnader, nämnder

Kommunbidrag nämnder (tkr)	2023	2024	2025
Förskolenämnden *	4 616 840	4 761 030	4 949 346
Grundskolenämnden *	8 680 775	9 008 805	9 354 392
Idrotts- och föreningsnämnden	635 267	682 665	738 020
Kommunledningen	393 841	402 862	421 616
Kulturnämnden	695 449	713 592	771 981
Miljö- och klimatnämnden	101 452	100 728	109 230
Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning	681 374	702 505	734 357
Nämnden för funktionsstöd	5 035 403	5 364 871	5 692 793
Nämnden för Inköp och upphandling	8 000	8 000	8 000
Nämnden för Intraservice	37 082	38 441	39 884
Nämnden för Demokrati- och medborgarservice	92 382	91 016	98 916
Exploateringsnämnden	97 048	107 800	109 822
Stadsbyggnadsnämnden	255 376	255 376	264 313
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 775 065	1 822 540	1 945 227
Socialnämnd Nordost	1 410 256	1 468 488	1 540 141
Socialnämnd Centrum	1 089 011	1 122 787	1 172 080
Socialnämnd Sydväst	672 449	687 874	722 322
Socialnämnd Hisingen	1 019 132	1 054 990	1 107 157
Utbildningsnämnden	2 402 491	2 551 744	2 708 665
Valnämnden	12 929	33 777	14 985
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 188 606	6 501 307	6 848 901
Summa kommunbidrag nämnder	35 900 227	37 481 196	39 352 149

Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	2023	2024	2025
Arkivnämnden	25 068	26 046	26 948
Business Region Göteborg AB	32 284	33 400	34 568
Bostadsanpassningar transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	130 494	138 384	157 999
Socialnämnd Centrum studieförbunden	0	0	0
Överförmyndarnämnden arvoden	35 242	36 329	37 573
Summa ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	291 088	302 159	325 089

* Totala medel förskolenämnden	2023	2024	2025
Grundbelopp, förskolenämnden	4 616 840	4 761 030	4 949 346
Förskolenämnden, öronmärkt kommuncentral buffert	99 409	99 409	99 409
Summa totalt	4 716 249	4 860 439	5 048 755

* Totala medel grundskolenämnden	2023	2024	2025
Grundbelopp, grundskolenämnden	8 680 775	9 008 805	9 354 392
Grundskolenämnden, öronmärkt kommuncentral buffert	604 762	604 762	604 762
Summa totalt	9 285 537	9 613 567	9 959 154

Investeringar nämnder, (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025
Idrotts- och föreningsnämnden						
Investeringar netto	292	460	610	1 082	1 078	3 522
Varav Reinvestering	134	193	121	208	224	880
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Kretslopp- och vattennämnden						
Investeringar netto	623	775	1 256	1 739	1 713	6 106
Vatten- och avlopp						
Investeringar netto	620	756	957	1 361	1 537	5 231
Varav Reinvestering	163	120	186	271	322	1 062
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Avfall						
Investeringar netto	3	9	29	98	136	275
Varav Reinvestering	-1	2	1	1	1	5
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Skyfall						
Investeringar netto	0	10	20	30	40	100
Varav Reinvestering	0	0	0	0	0	0
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Tekniskt vatten						
Investeringar netto	0	0	250	250	0	500
Varav Reinvestering	0	0	0	0	0	0
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0
Stadsfastighetsnämnden						
Investeringar netto	1 987	2 556	2 645	3 049	3 392	13 629
Varav Reinvestering	529	937	915	1 071	1 164	4 616
Varav investeringsinkomster	-10	0	0	0	0	-10
Exploateringsnämnden						
Investeringar netto	211	426	464	916	1 052	3 069
Varav Reinvestering	0	0	0	0	0	0
Varav investeringsinkomster	-38	-164	-517	-430	-517	-2 035
Stadsmiljönämnden						
Investeringar netto	888	1 245	1 342	966	1 101	5 543
Varav Reinvestering	425	615	527	531	536	2 634
Varav investeringsinkomster	-432	-115	-168	-116	-19	-480

Investeringsnämnder, (mnkr)

2021 2022 2023 2024 2025 2021-2025

Krisberedskap (kommuncentrala poster)

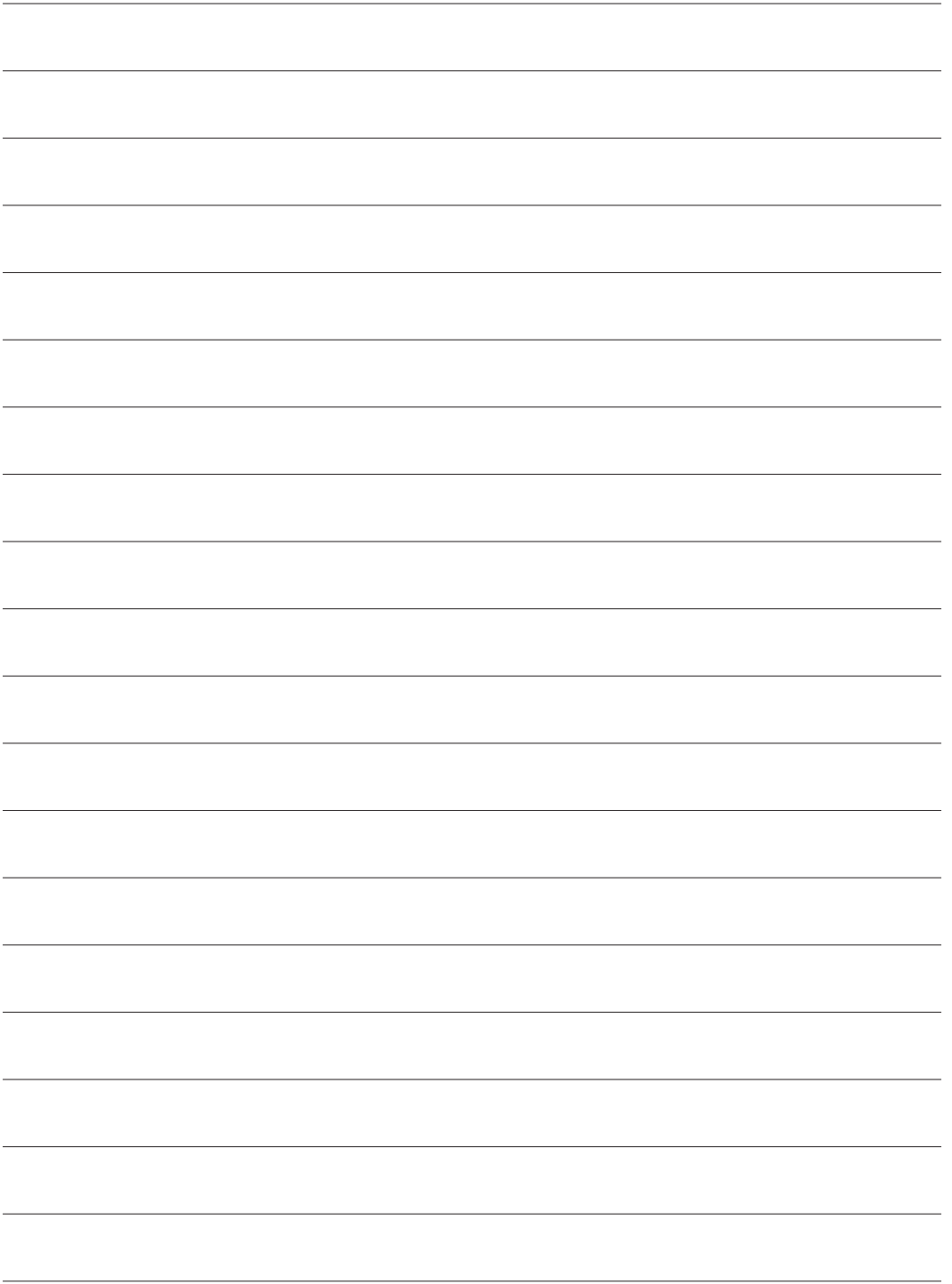
Investeringsnetto	0	0	35	105	110	250
Varav Reinvestering	0	0	0	0	0	0
Varav investeringsinkomster	0	0	0	0	0	0

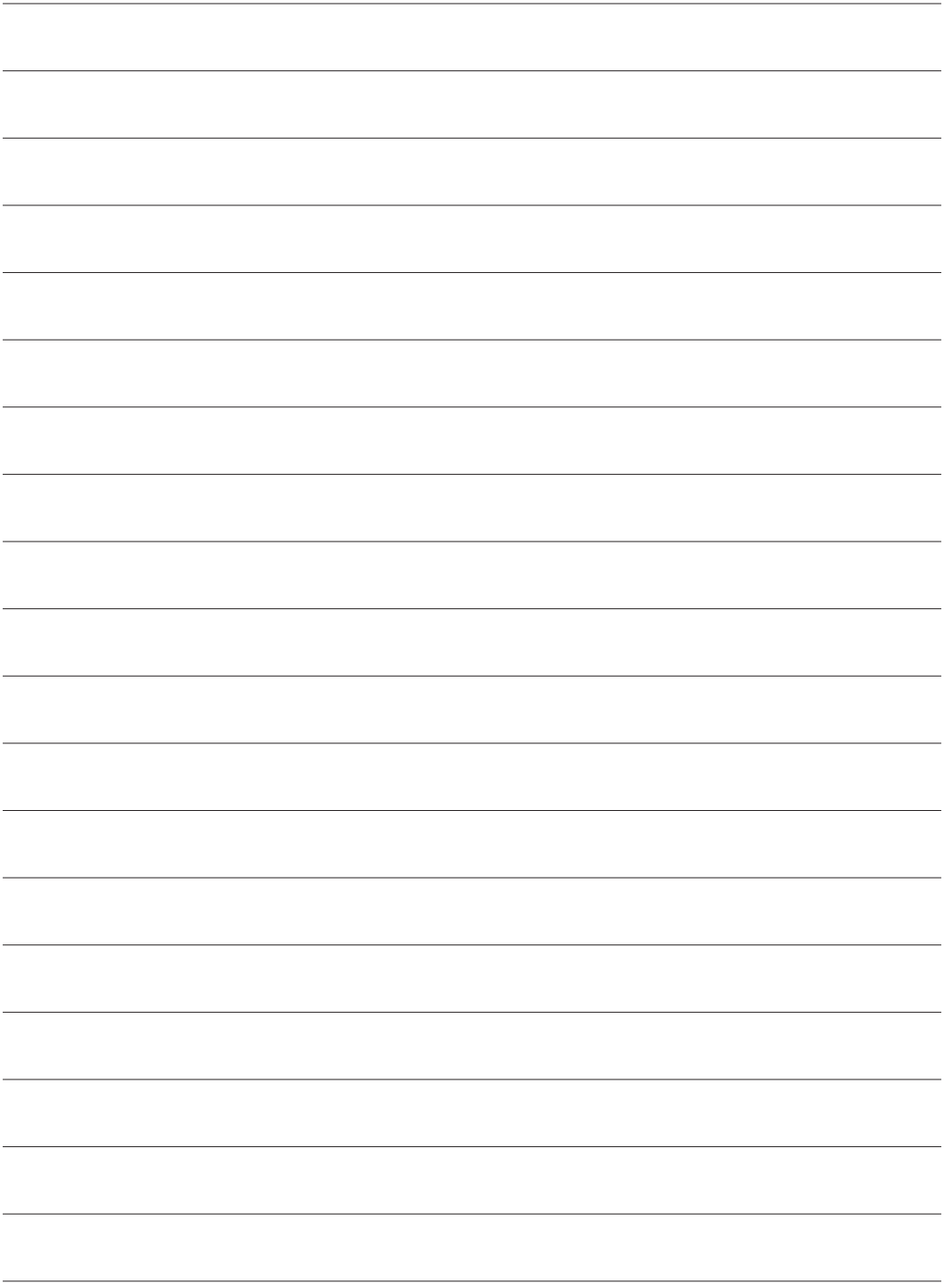
Totalt kommunen

Investeringsnetto nomineringar	4 001	5 462	6 352	7 857	8 446	32 118
Varav reinvestering	1 251	1 867	1 751	2 081	2 247	9 197
Varav investeringsinkomster	-480	-279	-684	-545	-536	-2 524

Beredskap för särskilda ändamål (tkr)	2023
Beredskap för nämndernas användning av eget kapital	200 000
Försörjningsstöd extra beredskap	50 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	100 000
Beredskap ökade kostnader riktade statsbidrag blir generella	
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål (tkr)	2023
Revisorskollegiet (OBS! budgetberedning görs av KF presidie)	8 680 775
Driftkostnadskonsekvenser nya tillkommande anläggningar (skyfall)	604 762
Indexering infrastrukturella avsättningar	9 285 537
Bidrag politiska partier	25 000
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 700
Gothenburg Wind Orchestra	2 500
Win Win Gothenburg sustainability award	150
Kommunövergripande avgifter	57 945
Räddningstjänsten brandvatten	4 180
Medlemsavgift Räddningstjänsten	383 870
Pensioner räddningstjänsten	101 200
Stärkt klimatanpassning	10 000
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	30 000
Samordningsförbundet	16 485
Pensionskostnader	3 530 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-2 220 000
Evakuerings- och omställningskostnader	157 000
Göteborg Filmstudios	1 000
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	10 000
Grundskolenämnden, öronmärkt kommuncentral buffert	604 762
Förskolenämnden, öronmärkt kommuncentral buffert	99 409
Kommunikatörer (minska antalet)	-100 769
Minska antalet MR-frågor - personal, till 1	-6 000
Återvändningscentrum	25 000
Förändring Inköp upphandling enligt riktlinjer från svenskt näringsliv	-300 000
Tolktjänster, (tolkförmedling väst)	-23 000
Firande av Gustav II Adolf	1 000

Kommuncentrala poster forts.	2023
Kunskapscentrum, centrum mot org. Brottslighet	10 000
Höjda löner, Äldre vård omsorg, Kommuncentral öronmärkt pott	20 000
Höjda löner, Funktionshindernämnd, Kommuncentral öronmärkt pott	20 000
Höjda löner, Förskoleförvaltningen, Kommuncentral öronmärkt pott	20 000
Höjda löner socialsekr./behandlingsass./IFO, Kommuncentral öronmärkt pott	20 000
Trygg digital stad	1 640
Arenaupdraget	15 000
Batterifabrik, förstärkt samordning	2 500
Batterifabrik medfinansiering utbildningsinsatser	22 500
Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse (tkr)	
Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co	
Jubileumsplanen Göteborg 400 år (GBG & Co)	10 000
Medel som hanteras i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal-/kompetensförsörjning	45 000
Trygghetsfrämjande åtgärder	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	50 000
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (avropas kommunstyrelsen)	5 000
Uppsökarverksamheten (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	5 000
Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	5 000
Utökad skattefinansiering för kretslopp och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Kapitalkostnader Skyfall	600
Guldhedstornet, öppna upp publik caféverksamhet igen	300
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpna hinder	20 000
Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	3 115 600

SVERIGEDEMOKRATERNA GÖTEBORG
072-853 00 04 | goteborg@sd.se | goteborg.sd.se